

Proleter DEVİRİMCİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Mayıs 2020 Sayı: 87

Fiyatı: 3 TL

Korona günlerinde 1 Mayıs'ı kutladık. Devletin sokağa çıkma yasağına, işbirlikçi-uzlaşmacı sendikaların protokol sınırına, reformizmin evlere hapsedme çabasına rağmen, 1 Mayıs yine sokakta, meydanlarda, işçi havzalarında, emekçi semtlerde kutlandı.

"Her koşul altında 1 Mayıs kutlanmalı" dedik ve başardık. 1 Mayıs, sadece işçi ve emekçilerin değil, ezilen-sömürülen tüm kesimlerin sahiplendiği bir gündü ve yüzyılı aşkın süredir -koşullar her ne olursa olsun- kutlanmışlardı. 2020 1 Mayıs, belki de bunların içinde en özgün olanıydı. Tüm dünya karantina altındaydı. Egemenler salgını da bahane ederek kitleleri korkutmuş, evlere hapsedmişti. İşçileri ise ölümüne uzun saatler çalışmaya zorluyordu. Bu sınıfsal saldırıyı ve yaratılan korku havasını dağıtmak, ancak 1 Mayıs'la mümkün olabilirdi. Sadece ülkemiz açısından değil, tüm dünya halkları için böyleydi.

Her ulusun, her din ve mezhebin kutladığı günler vardır. Ama sadece 1 Mayıs, tüm dünyada kutlanan bir gün olma ayrıcalığına sahiptir. Bu 1 Mayıs'ın emperyalist-kapitalist sistemin kriz, savaş ve salgınla kıvrandığı bir döneme denk gelmesi, iyi bir fırsattı aslında. Elbette doğru bir biçimde değerlendirmek koşuluyla...

1 Mayıs çalışmaları esnasında görüldü ki, işçi ve emekçiler günlerine sahip çıkıyor, bu koşullar altında 1 Mayıs'ı kutlayacak olmanın heyecanını ve gururunu yaşıyor. 1 Mayıs günü birçok işyerinde kutlanmış olması, bunun göstergesidir. Eğer sendikalar gerektiği gibi bir çalışma yapsalardı, çok daha yaygın ve kitle-sel kutlanacağı kesindir.

Sayfa 2'de sürüyor

Davamıza, halkımıza, kendimize güvenelim! BİZ KAZANACAĞIZ! DEVRİM KAZANACAK!

2020 1 Mayısı bir kez daha gösterdi ki, sorun işçi ve emekçilerde değil, ona öncülük etmesi gereken kurumlarda, örgütlerde... Onların kitlelerin gerisinde kalışında... Ya bu kurumlar öncü misyonuna uygun davranacaklar, ya da kitleler onları bir kenara itip kendi yollarını açacaklar... Son 1 Mayıs, bu yol ayrımını net biçimde ortaya koydu.

Salgın günleri, emperyalist-kapitalist sistemin insana ve doğaya düşman yüzünü daha fazla açığa çıkardı. Aynı zamanda sınıfsal farklılıkları tüm çıplaklığı ile gözler önüne serdi. Burjuvazi, korunaklı evlerinde ve her tür sağlık hizmetine ulaşacak şekilde yaşarken; işçi ve emekçiler ölümlerle burun buruna çalışmak zorunda kalıyor. İşsizlik devasa boyutlara ulaştı. Açlık kitlesel bir tehdit halini aldı.

Onun içindir ki, salgına rağmen Lübnan halkı sokaklara çıkıp polisle çatışıyor. İsrail'de Netanyahu kitlesel bir biçimde protesto ediliyor. İtalya'da, Fransa'da işçiler direnişe geçiyor. Korona ile birlikte kesintiye uğrayan işçi-emekçi eylemleri yeniden başladı. Lübnan'da olduğu gibi öncesinden daha ileri biçimler olarak yükselişinin ilk işaretlerini verdi.

Bunun karşısında egemenler daha fazla baskı ve şiddetle saldırıya geçiyor. Yine gaz bombaları atılıyor, silahlar sıkılıyor... Bu korona günlerinde kaç işçi-emekçi, hastalıktan, iş cinayetlerinden ya da polis kurşunuyla can verdi?

"Eğer bir sınıf, ceza görmeksizin bir başka sınıfı aklıktan ölmeye mahkûm edebiliyorsa, özgürlük sadece bir hayaldir" diyordu, bundan yaklaşık 230 yıl önce Fransa'da "öfkeli" hareketinin önderi...

Egemenler her dönem halkı daha fazla sömürmek için baskı ve şiddeti arttırmıştır. Korona günlerinde kriz derinleştikçe ve halkın tepkisi arttıkça, şiddeti de tırmandırıyorlar.

Bunu en açık haliyle ülkemizde görüyoruz. Salgını da bir fırsata çevirmeye çalışan AKP, burjuvaziye her tür yardımı sunarken, işçi ve emekçileri açlık ve ölümlerle baş başa bıraktı. Buna tepkiler artınca, yine din silahını kullandı. Diyanet İşleri Başkanı salgının nedenini, eşcinsellere ve nikahsız yaşayanlara bağladı ve onları hedefe çaktı. Tıpkı Ortaçağ'da vebanın nedeni olarak "cadı" dedikleri kadınları gösteren kiliseler ve onları yakan engizisyon mahkemeleri gibi...

Başta Ankara Barosu olmak üzere muhalif kesimlerden gelen tepkiler üzerine, Erdoğan ve

ekibi bu kez "dinimize saldırıyorlar" diyerek her tarafa kılıç sallamaya başladı. Öyle ki, CHP'liler bile ölümlerle tehdit ediliyor. İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un boğazda bir arsayı gaspetmesini CHP'li belediyelerin durdurması, bu saldırının yeni vesilesi oldu.

Bir kez daha "darbe" umacısı ile kendi kitlelerini korkutmak, muhalefeti ise susturmak istiyorlar. "AKP bir biçimde gidecek" demek, "darbeyi çağırmak" oluyor! Hatırlanacaktır, 31 Mart seçimlerinde kaybedince "sandık darbesi" demişlerdi. Yani seçim yoluyla da olsa AKP'nin kaybetmesi, her halükarda "darbe" sayılacak! Ve AKP muhalifleri "darbeci" olarak adlandırılıp derdest edilecek!

Kendi içinden de parçalanan AKP, her geçen gün kan kaybediyor. Salgın günlerinde arka arkaya yaptıkları gaflarla kitle desteğini iyice yitirdiler; "yönetememe" krizleri büyüdü. Bu durumu saldırganlığı arttırarak kapatmaya çalışıyorlar. Ancak ömrünü tamamlayan her diktatör gibi yıkılmaya mahkûmlar.

Bir Alman vakfı, Türkiye'deki yönetim için "de facto diktatörlük" tanımını kullanmış. Yani yasalarında demokrasi varmış gibi görünen, ama fiilen diktatörlükle yönetilen ülkeler kategorisine koymuş. AKP'yi "demokrasi" ve "değişim" in simgesi gösterip alaylayarak pullayarak işbaşına getiren AB'nin, vakıflar aracılığıyla şimdi neden "diktatör" dediği ayrı bir konu; ama ülkede sadece fiili değil yasal olarak da faşist bir diktatörlüğün hüküm sürdüğü gerçektir.

Öyle ki, bu ülkede insanlar türkû söyleyebilmek, yeniden yargılanabilmek için "ölüm orucu"na başlıyor ve ölüyorlar. Ama bilmiyorlar ki, "bir halkın türkûsünü yapanlar, yasalarını yapanlardan daha güçlüdür." O türküler dilden dile asırlar boyu söylenecek; ama diktatörler tarihin çöp kutusuna atılacaklar ve unutulup gidecekler...

Son 1 Mayıs, işçi ve emekçilerin her koşulda günlerine sahip çıktıklarını gösterdi. Yeter ki, haklılığımıza ve gücümüze güvenelim! Sonuçta biz kazanacağız, devrim kazanacak!

Okurlara...

Merhaba

Saldırı ne kadar sert ise, yol ayrımları o kadar keskin olur. Keskin virajlar, yola devam etme başarısını gösterenlerle yoldan savrulanları açığa çıkartır.

Koronavirüs salgını da böyle bir etki yarattı. Bir tarafta "evde kal"ma olanağı olan küçük burjuva devrimciliğinin iflasını gördük, diğer tarafta "işçi sınıfı işe gitmeye devam ettiği sürece faaliyet sürecektir" diyerek mücadele kararlılığını ortaya koyanları...

1 Mayıs ise, "yoldan çıkanlar"ın bir kısmına, devrimin görevlerini yeniden hatırlatan, üzerlerindeki ataleti atmalarını sağlayan bir rol oynadı. Bu yanıylar, geleceğe dair umutları güçlendirdi.

Önümüzdeki dönem, ekonomik krizin daha da derinleşeceği, işçi ve emekçiler üzerindeki sömürü ve baskının ağırlaşacağı bir süreç olacak.

1 Mayıs'ta açığa çıkan olumlu tablo, gelmekte olan saldırı sağanağını daha güçlü ve daha kararlı karşılamamızı kolaylaştıracaktır.

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

87. Sayıda

3	2020 1 Mayıs'ının gösterdikleri
5	Her koşulda 1 Mayıs; sokakları tutuşturmak
6	1 Mayıs kazandı sokak kazandı
	Rize-Fındıklı'da 1 Mayıs
7	Devrimleri ülkesi Fransa'da her koşulda 1 Mayıs
8	İsviçre'de 1 Mayıs
	Yeni ekonomi paketinde grev yasağı var
9	Koronavirüs işçilere bulaşmıyor mu
10	Koronavirüs işçileri öldürüyor
11	Koronavirüse karşı işçi direnişi
12	Salgın günlerinde devrimci faaliyetin önemi
14	AKP'nin maske ile imtihanı
15	Yeni infaz kanunu
16	Soylu'nun istifası kırılma noktasıdır
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimize
18	"Bize türkülerimizi söyletmiyorlar Robeson"
	"Oğlumun katili sermaye düzeni"
19	Koronavirüs ve sonrası

2020 1 Mayıs, olağandışı bir dönemin çok farklı koşulları içinde kutlandı. Virüse karşı mücadele ile, kapitalizme karşı mücadelenin içiçe geçtiği bir dönemdi bu. Ve sağlık hakkının, insanca yaşama hakkının bir parçası olduğu bir kere daha görüldü.

Salgın koşullarında

1 Mayıs hazırlıkları

10 Mart günü Türkiye’de salgının başladığının duyurulmasının ardından, kitlelerin ruh halinde çok hızlı bir dalgalanma ortaya çıktı. Koronavirüs salgını, büyük bir “ürküntü” ile birlikte gelmişti. Sürekli olarak hastalığın “çok bulaşıcı” ve “tedavisi belirsiz”, bu nedenle de “ölümcül” olduğu anlatılıyordu. Bu durumda insanlarda “hayatta kalma” ve “kişisel

başlamıştı. Salgına karşı temel ihtiyaç malzemelerinin (kolonya, maske vb) fiyatlarla satılması, devletin maske dağıtımını başta olmak üzere verdiği sözleri tutmaması, “evde kal” çağrılarından işçilerin “muaf” tutulması, patronların hırsının işçileri ölüm tehdidi karşısında savunmasız bırakacak kadar güçlü olması gibi unsurlar, işçi ve emekçilerin salgın karşısındaki tutum ve beklentilerini değiştirmeye başlamıştı. **Sağlık sorunu, işçilerin ekonomik sorunlarını daha da büyütmüş, çalışma koşullarını daha da ağırlaştırmış, sömürüyü yoğunlaştırmıştı. Bu koşullarda, Nisan ayının ilk haftasından itibaren hava değişmeye başladı.** Kitlelerin devrimcilere duyduğu ihtiyaç da, çözüm arayışları da büyüdü.

Kitleler salgın koşullarının sömürüyü artırma aracına dönüştürüldüğünü görüyor ve buna karşı büyük bir öfke duyuyorlardı. Sokağa çıkma yasakları sırasında işçiler korunmasız biçimde çalışmaya zorlanıyorlar, günlük geliri olan kesimler birden açlıkla karşı karşıya kalmanın sıkıntılarıyla boğuşuyorlar, biriken faturalardan ücretsiz izinlere kadar her konu, kitlelerin salgın koşullarında çok daha ağır bir ekonomik tablo ile karşı karşıya kalmasını getiriyordu. Keza hükümetin salgın karşısındaki yönetme krizinin derinleşmesi de (10 Nisan’da gece vakti gelen sokağa çıkma yasağının yüzbinlerce insanı sokağa dökmesinde olduğu gibi) bu öfkeyi büyütüyordu. Ancak bu öfkeyi bir direnişe dönüştürecek önderlik yoktu.

1 Mayıs hazırlıklarının ve toplantıların başlaması, sendikaların ve devrimci-demokrat kurumların, salgın karşısındaki ataletini atlatmasını kolaylaştırdı. 1 Mayıs haftasının genel olarak sokak eylemleri ile örgütlenmesi de, mücadele güç ve enerjisini büyüttü.

27 Nisan’la başlayan üç gün boyunca, çok sayıda sokak eylemi örgütlendi. Bazılarında katılım 100-150 kişiye kadar ulaşmıştı. Bu eylemler kitlelerde büyük bir yankı buldu. Eylemlerde yapılan ajitasyon konuşmaları, yoldan geçmekte olan geniş bir kitlenin durmasını, dinlemesini, eylemin bir parçası olmasını getirmişti. **Tam da olması gerektiği gibi, 1 Mayıs’a doğru giderek yükselen bir ivme ile sokak eylemleri örgütleniyordu.**

Bu tablo, her 1 Mayıs öncesinde konuşulan, ancak hayata geçirilmeyen bir tabloydu. **İlk defa, işçi havzalarında hedefli biçimde örgütlenen eylemler ile, kitleler 1 Mayıs’a hazırlanıyordu.** Salgın döneminde en yoğun baskı ve mağduriyet yaşayan işkollarının bulunduğu alanlar eylem yeri olarak belirlenmişti: Sağlık (Çapa hastanesi), PTT (Emi-nönü PTT), inşaat (Fikirtepe Fortis İnşaat şantiyesi), tersane (Tuzla), Haramidere Sanayi Sitesi, Polen Tekstil ve işçi havzası İkitelli... “İşçinin-emekçinin bayramı” 1 Mayıs için, işçinin emekçinin bulunduğu alanlarda eylemler, çağrılar, ajitasyonlar gerçekleştirilmişti.

Yanısıra uzun bir zamandır ilk defa, 1 Mayıs tartışmaları sırasında ulus-mezhep-cinsiyet gibi “kimlik siyaseti”ne ait unsurları merkeze oturtma çabasına girilmemiş; sınıfsal talepler, işçilerin talepleri 1 Mayıs’ın merkezine oturmuştu.

Her yerde, her koşulda 1 Mayıs

Bu yıl 1 Mayıs politikamızı, “Her koşul altında 1 Mayıs” olarak belirlemiştik.

2020 1 Mayıs’ının gösterdikleri

korunma” güdüsü, diğer tüm ihtiyaçların ve taleplerin önüne geçti.

Hastalıktan (ve tabi ki ölümden) kurtulmanın tek yolunun “içe kapanma” olduğunun söylendiği bu dönemde, devrimci faaliyet de koşullardan doğrudan etkilendi. **Birçok devrimci yapı, etkinliklerini iptal etti; bu dönemde kitlelere ulaştıramayacağını varsayarak dergilerin matbaa baskılarını durdurdu ve yayın faaliyetini internet gazeteciliği ile sınırladı.** Elbette ki bu yanlış bir karardı; zaten bir-iki hafta içinde tablo değişiverdi.

Bu süreçte biz dergimizin baskı periyodunu değiştirmedik. Kitlelere dergi dağıtımını da sürdürdük. Çok açık bir gerçektir; **kitlelerin yaşadıkları sorun ne olursa olsun, tek çözümün devrimcilerde olduğunu göstermek gerekir!** Yaşanan sorunun, faşizmin siyasi baskısı olması, ekonomik krizin boyutu olması, eğitimin yetersizlikleri olması ya da bir sağlık sorunu olması bu gerçeği değiştirmez. Çünkü kapitalizm, kitlelerin hiçbir ihtiyacına karşılık vermez; hiçbir sorununa çözüm olmaz. Böyle olduğu, kitleler nezdinde de hızla görüldü.

İlk anda salgının yarattığı ürküntü, dehşet ve korunma güdüsü, kısa zamanda zayıflamaya başladı; çünkü kitleler gerçeklerle yüzleşmeye

Dergimizin 2 Nisan günü yayınlanan sayısında, 1 Mayıs politikamızı da ortaya koymuştuk. Her koşul altında 1 Mayıs’ı kutlamanın son derece önemli olduğunu; koronavirüs salgını ya da başka bir bahaneyle devletin 1 Mayıs’ı yasaklamasına izin vermemek gerektiğini özel olarak belirtmiştik. Kitlelerin yaşadıkları zorluklar ne kadar büyükse, “birlik, dayanışma ve mücadele günü” olan 1 Mayıs’ı kutlamak da o kadar büyük bir önem kazanır çünkü.

Bu yaklaşımla, Nisan ayının ikinci haftasında çeşitli kurumlarla ve **DİSK ile 1 Mayıs hazırlıklarının başlatılması gerektiğine ilişkin görüşmeler yaptık.** DİSK’ten gelen “önerilerinizi yazılı olarak da sunarsanız iyi olur” yaklaşımı üzerine, 14 Nisan günü, dergimizde yer alan 2 Nisan tarihli yazıyı, devrimci kurumlar ve platformlarla paylaştık. Ardından yapılan görüşmeler üzerine, 17 Nisan günü, 1 Mayıs konulu ilk toplantı (internet üzerinden) gerçekleştirildi. Böylece 1 Mayıs’a hazırlık süreci başlamış oldu.

Giderek yükselen bir ivmeyle

Nisan ayı, işçilerin salgın karşısında artan sömürüye karşı tepkileri ile başladı. Özellikle bazı metal fabrikalarında “çalışmaktan kaçınma hakkı” üzerinden gelişen eylemler çok önemliydi, ancak eksikti.

Hastalıktan (ve tabi ki ölümden) kurtulmanın tek yolunun “içe kapanma” olduğunun söylendiği bu dönemde, devrimci faaliyet de koşullardan doğrudan etkilendi. Birçok devrimci yapı, etkinliklerini iptal etti; bu dönemde kitlelere ulaştıramayacağını varsayarak dergilerin matbaa baskılarını durdurdu ve yayın faaliyetini internet gazeteciliği ile sınırladı. Çok açık ki, kitlelerin yaşadıkları sorun ne olursa olsun, tek çözümün devrimde, sosyalizmde olduğunu göstermek gerekir!

2020 1 Mayıs için hedefimiz; devrimci öncüler ile Taksim'i sonuna kadar zorlamak; yanı sıra salgın koşullarında Taksim'de kitlesel bir miting yapılamayacağı için, semtleri, işçi havzalarını, kitlelerin bulunduğu her alanı 1 Mayıs alanına çevirmekti. Bu politika hayata geçti; 2020 1 Mayıs'ının en büyük kazanımı budur.

"Yasaklı 1 Mayıs Alanı" olan Taksim, son ana kadar zorlandı; pankartlarla afişlerle, yer yer yapılan küçük çaplı gösterilerle, bu yasağa bu yıl da, bir kere daha meydan okundu. Ayrıca ilk defa 1 Mayıs günü işyerlerinde bu kadar yaygın biçimde 1 Mayıs kutlaması gerçekleştirildi. Metal sektörü, sağlık, belediye alanları başta olmak üzere, o gün çalışan işyerlerindeki işçi ve emekçiler, iş bırakarak 1 Mayıs kutlaması gerçekleştirdi.

Semtlerde yapılan 1 Mayıs gösterilerine ise, kitlelerin ilgisi, beklenenden daha fazla oldu. Birçok semtte, işçi ve emekçiler saat 21 için planlanan "balkonlardan marşlar söyleme" kararını, sokak yürüyüşleri ile hayata geçirdi. Sloganlar ve marşlar, balkondan değil, sokaklardan söylendi. Bazı semtlerde ise, gündüz saatlerinde ayrıca 1 Mayıs etkinlikleri gerçekleştirildi, marşlar söylendi, konuşmalar yapıldı. Üstelik de sokağa çıkma yasağına rağmen...

En güçlü haliyle İstanbul'da yaşanan bu yoğun ve yaygın 1 Mayıs kutlamaları, Türkiye'nin dört bir yanında da çeşitli biçimde gerçekleştirildi. Keza dünyanın dört bir yanında salgın koşullarına rağmen işçi ve emekçiler, 1 Mayıs kutlaması için sokaklara çıkmaktan çekinmedi. Fransa'da dergimizin çalışanın da içinde olduğu bir grubun gerçekleştirdiği 1 Mayıs eylemi, gerek yapıma tarzı, gerekse polis karşısındaki direnişi ile, dünya basınında yer almayı haketti.

Sınıfın gerisinde kalan sendikal bürokrasi

Genel olarak olumlu bir tablo oluşturan 1 Mayıs sürecinin en olumsuz yanı, DİSK başta olmak üzere 4 konfederasyonun (DİSK, KESK, TTB, TMMOB) tutumu oldu. Elbette hepsi aynı düzeyde değil. KESK kendisini de kapsayan kimi işkollarında yaşanan sorunların büyüklüğü (sağlık, PTT, eğitim vb) nedeniyle 1 Mayıs çalışmalarında, bugüne kadarki genel durumuna göre daha istekli, daha atak bir tutum içindeydi. TTB ve TMMOB ise daha belirsiz, daha silik konumlandılar bu çalışmalarda.

Ancak başta DİSK olmak üzere, tüm konfederasyonlar, gerek devlet gerekse devrim cephesinde, düşündüklerinden farklı bir tablo ile karşılaştılar. Devletin tutumu beklentilerinden daha sertti (Taksim'de "makul sayı"ya izin verilmesi ihtimali yüksekti ama verilmedi), devrimci-demokrat kurumların tutumu ise beklentilerinden daha ilerideydi. (Salgının başından itibaren devrimci-demokrat kurumların zayıf performansının 1 Mayıs'a da yansıtacağını düşünüyorlardı, ama bir yükselişe karşılaştılar.) Keza işçi ve emekçilerin 1 Mayıs faaliyetlerine ilgisi, sahiplenmesi ve katılımı, tahmin edilenin üzerine çıktı.

Daha görüşmelerin başladığı anda, konfederasyonlar devletin zoru ile devrim cephesinin beklentileri arasında sıkıştılar. Hele ki en

fazla 5-10 kişilik ajitasyon faaliyetinin ötesine geçemeyeceği düşünülen ön-eylemlerde kitlelerin salgına ve ekonomik krize olan öfkeleri açığa çıktığında, bu sıkışma daha da derinleşti. Öyle ki, Taksim'de "makul sayı"nın tutturulamayacağı da, 30 Nisan ve 1 Mayıs günü "ses aracı gezdirerek ajitasyon" kararının "yerel mitingler"e dönüşeceği de açıkça görüldü. Bundan dolayı olsa gerek, "araç gezdirme" kararı da sessiz-sedasız iptal edildi-unutturuldu.

Bu durumda, zaten kendilerini yanlış biçimde devrimci-demokrat kurumların üzerinde gören ve bu nedenle 1 Mayıs'a dönük ön-eylemlerde doğru düzgün yer almayan (Tuzla'daki eylemi Limter-iş'in, Fikirtepe'deki şantiye eylemini Dev Yapı-iş'in örgütlemiş olması bu gerçeği değiştirmiyor) sendikal bürokrasi için, devletin baskısı ağır bastı.

4 konfederasyonun devrimci-demokrat kurumlarla aralarına koyduğu mesafe, 30 Nisan günü Kazancı Yokuşu'ndaki anma sırasında, somut olarak da ete-kemiğe büründü. Kazancı Yokuşu'nda polis tarafından 5-10 sendikacıyı içine alacak biçimde oluşturulan barikat, bu yol ayrımının sembolü oldu. Önce, anma için gelen tüm kurumlar bu barikatın dışında kortej oluşturdular; maskeli ve mesafeli biçimde, salgın koşullarına uygun olarak... Sonra bir anda, barikat açıldı, bir grup sendikacı ve milletvekili barikatın içine girdi; ve barikat polis tarafından kapatıldı.

1 Mayıs Platformu'nda alınan karar, "Türk-iş'vari" bir eylemin "kabul edilemez" olduğuydı. "Ya hep beraber, ya hiç birimiz" sloganına uygun biçimde, ya tüm kurumların temsili katılımıyla 1 Mayıs kutlamaları yapılacaktı, ya da sendikalar devletle anlaşma yaparak kendi başlarına anıta çelenk koymaya gitmeyeceklerdi. Elbette bu karar, Kazancı Yokuşu'ndaki anma için de geçerliydi. Eğer barikatın içinde hep birlikte basın açıklaması yapılamayacaksa, barikatın dışında zaten oluşturulmuş olan kortej halinde yapılabilirdi; bunun önünde bir engel yoktu. Olması gereken de buydu.

Polis barikatı açılıp önde bir hareketlenme olunca, arka taraf da doğal olarak öne aktı; ve polisle karşı karşıya buldu kendisini. Barikatın önünde birden oluşan izdiham, polislerin "sosyal mesafe", "sosyal mesafe" çağrışılarıyla daha da kötü bir tabloya dönüştü. Tabloyu tamamlayan görüntü, polisle kitle arasında yaşanan arbedeye

3 metre ileriden sessizce bakan; sadece bakan sendikacıların yüzlerindeki utanç ifadesiydi.

Barikat sendikacıların eyleminin sınırlarını çizmek için kurulmuştu; sadece 30 Nisan eyleminin fiziksel sınırlarını değil, 1 Mayıs'ın zihinsel sınırlarını da çiziyordu. 1 Mayıs eylemi için devlet tarafından belirlenen teslimiyetin sınırlarını-çerçevesini çiziyordu polis barikatları. Ve polis ile kitle arasında yaşanan arbedeye bakan sendikacılar, bu sınırların içinde kalacaklarının güvencesini veriyorlardı devlete, bir gün önceden!

Bu 1 Mayıs'taki KIRILMA NOKTASI, Kazancı Yokuşu'ndaki bu andır. Sonrasında DİSK'in yaptıkları, bu anın doğal devamıdır.

Bu tabloya olan tepkimizi hemen yazılı olarak ortaya koyduk, sözlü olarak da orada bulunan bir çok kuruma tepkimizi ifade ettik. Tek bir kurum (DİP) bize yazılı olarak destek verdi; sözlü ifadeler ise, durumun ciddiyetini anlamaktan uzaktı.

Aynı gün (30 Nisan) akşamı saat 19'da, DİSK'in basın bildirisi geldi. Belli ki devrimci-demokrat kurumların ardından, 3 konfederasyon da fazla gelmişti devletin uyguladığı baskı altında. DİSK de "fazlalıklarını bırakarak" kendi başına "yola çıkmaya" karar vermişti.

Bu "yola çıkmak" ifadesini DİSK'in yazılı metinlerinden aldık. Akşam saat 19'da gelen "30 Nisan 2020/048" No.lu Basın Duyurusu'nda,

"Konfederasyonumuz ... 1 Mayıs 2020 Cuma günü (YARIN) saat 09:00'da... Konfederasyon merkez binasından ... hareket edecektir" yazıyordu.

Haberin duyulması ile birlikte kopan infial ve yağın eleştirilerin ardından, 30 Nisan'ı 1 Mayıs'a bağlayan gece saat 01.26'da DİSK adına gönderilen mesajda ise,

"09.00'da ... Konfederasyon binamızdan yola çıkıyoruz" yazılıydı.

Önceki yılların 1 Mayıs çağrılarını tekrar baktık; belirtilen saatlerin ardından "yürüyüşe başlıyoruz", "Taksim'e yürüyeceğiz" ifadeleri kullanılıyor, "hareket edeceğiz", "yola çıkıyoruz" değil! Zaten "hareket etmek" gibi ifadeler, asıl olarak "araca binmek" anlamında kullanılır.

PDD'nin de bileşeni olduğu "İstanbul 1 Mayıs Platformu", 1 Mayıs haftasında işçi havzalarında 1 Mayıs'a çağrı eylemleri örgütledi. Çapa Hastanesi, Eminönü PTT, Tuzla tersaneler bölgesi, Harami-dere Sanayi, Yenibosna Polen Tekstil ve İkitelli'de gerçekleştirilen eylemlere, kitlelerin ilgisi yoğun oldu.

1 Mayıs'ta devletin "10'ar kişilik gruplar halinde konfederasyonlar Taksim'e çelenk bırakabilir" dayatmasına DİSK'in boyun eğmiş olduğunu; 30 Nisan günü saat 19'da diğer konfederasyonları da dışlayarak tek başına basın duyurusu yaptığı zaman öğrendik. Ancak polis saldırısı ile sonuçlanan ve 1 Mayıs gününe "DİSK'in militan direnişi"nin damgasını vurarak, "teslimiyetçi" eleştirilerini bertaraf etmesini sağlayan "yürüme" kararı ne zaman alındı; işte bunu merak ediyoruz.

DİSK'in gücünün kaynağı

30 Nisan ve 1 Mayıs günü ortaya çıkan tablonun bize gösterdiği asıl sonuç şudur: **Eğer Kazancı Yokuşu'ndaki uzlaşmacı tutum, diğer kurumların sert bir eleştirisine çarpmış olsaydı 1 Mayıs günü farklı geçerdi.** Belki daha sağcı-uzlaşmacı, belki daha militan-kararlı... Bu, DİSK'e ve diğer konfederasyonlara yönelik eleştirilerin boyutuna ve bu konfederasyonların devletin baskısından etkilenme düzeyine bağlı olacaktı.

Bu da bize tek bir gerçeği hatırlatıyor: **DİSK'in gücünün kaynağında, devrimcilerin varlığı ve eleştirel desteği belirleyici önemdedir.**

DİSK tarihinde, sürekli övündükleri eylemlerin, direnişlerin her biri, iki unsur sayesinde başarılmıştır: Birincisi, DİSK içindeki devrimci-öncü işçilerin varlığı, ikincisi genel olarak devrimci örgütlerin gücü ve devrim dalgasının, işçi-emekçi hareketinin yüksekliği... 15-16 Haziran eyleminden 2004 yılındaki Saraçhane 1 Mayıs'ına, 2009 yılında Taksim'in fethedilmesinden tek tek işçi direnişlerinin kazanımlarına kadar üstelik kimi zaman DİSK yöneticilerinin engelleme çabalarına rağmen- bu böyledir. Devrimin yükseliş aşamalarında DİSK ileriye fırlamış, devrimin gücü azaldığında geriye çekilmiştir. Geriye çekilişin en çarpıcı örneği de 12 Eylül dönemindeki tutumudur.

DİSK'in, öncü işçiler ve devrimciler sayesinde başardıklarını reddederrek, başarıları sadece kendi hanesine yazma çabası nesnel değildir, üstelik dayanaksızdır.

DİSK'in bugün yaptığı en büyük hata, bu gerçeği unutmasıdır. İşçi sınıfı ve onların öncü güçleri dışlandığında, DİSK'ten geriye kalacak tek şey Türk-iş'in kötü bir kopyası olmaktır.

Görünüş yanıltıcıdır. Ne kadar güç kaybetmiş olursa olsun, **devrimci yapıların "özgül ağırlığı" her zaman görünenenden fazladır.** Devlet de bu gerçeğin farkındadır ve öyle hareket eder.

DİSK ve diğer konfederasyonlar, bu

gerçeği akıldan çıkarmamalıdır.

Bu "kıssa"dan, Devrimci 1 Mayıs Platformu'nu yanlış nedenlerle parçalanlara da bir "hisse" düşmektedir. **Bu 1 Mayıs'ın en büyük eksikliği, Devrimci 1 Mayıs Platformu'nun yokluğu, devrimci ittifakların yetersizliği, DİSK'in ve diğer konfederasyonların karşısına devrimci ittifaklarla çıkılmamış olmasıdır.**

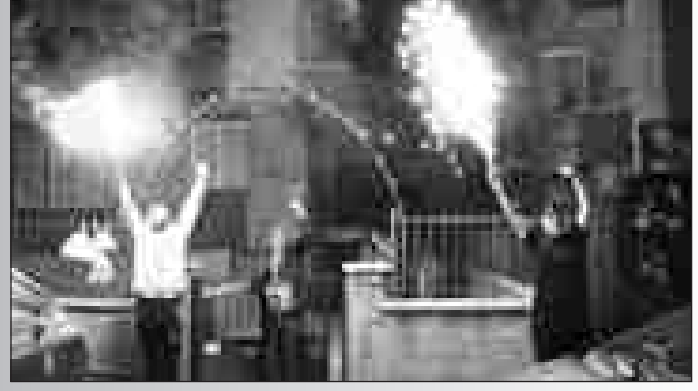
Kitleler devrimci önderliğe bu kadar yakıcı bir ihtiyaç duyarken; bir taraftan pandemi diğer taraftan ekonomik kriz, işçi ve emekçilerin insanca yaşam hakkını tehdit ediyorken; bu da yetmezmiş gibi siyasal baskılar böylesine bunaltıcı hale gelmişken, devrimci hareketler -kendimizi de katarak söylüyoruz- eksiklikleriyle yüzleşmeli, başta işçi sınıfı olmak üzere kitlelerle bağlarını güçlendirmelidir. 1 Mayıslar dahil, işçi ve emekçiler işbirlikçi-uzlaşmacı sendikalara mahkum kaldığı sürece, bu tablonun değişmesi olanaklı değildir çünkü.

* * *

Sonuç olarak; bu salgın günlerinde kitlelerin ya eve kapatıldığı ya da ölümüne çalışmaya zorlandığı koşullarda **Türkiye'de 1 Mayıs her şeye rağmen olumlulukları baskın bir şekilde kutlanmıştır.**

İçişleri Bakanlığı'nın yaptığı açıklamaya göre, ülke genelinde 187 yerde 1 Mayıs kutlaması gerçekleşti. Bunların önemli bir kısmı devletin yasaklarını aşarak yapılan eylemlerdir. Kaldı ki, öğle ve akşam saatlerinde semtlerde yapılan kitle gösterileri bu rakama dahil değildir.

Ayrıca DİSK'in 1 Mayıs Platformu'nun -hatta 4'lünün- kararları dışına çıkan tutumuna rağmen **1 Mayıs'ta Taksim zorlanmış, sokağa çıkma yasakları aşılmış, işçi havzalarında 1 Mayıs kutlamaları yapılmış ve kitleler 1 Mayıs'a sahip çıkmıştır.** Aslanan budur.

Her koşulda 1 Mayıs sokakları tutuşturmak!

Her 1 Mayıs yaklaştığında heyecan ve coşkuyu da beraberinde getirir. 2020 1 Mayıs'ta da aynı coşkuyu yaşadık. Fakat bu yılki 1 Mayıs salgın nedeniyle diğer 1 Mayıs'lardan farklı olacaktı. Sağlık yüzünden kitlesel eylemler yapılmayacaktı.

1 Mayıs'ın birleşik örgütlenmesi gündeme geç alındı, ortak çalışmalara geç başlandı. "*Salgında 1 Mayıs olur mu, nasılsa kitlesel sokak eylemleri yapılamayacak*" düşüncesi ile hareket ediliyordu.

Kurumsal olarak ilk biz gündemimize aldık ve diğer kurumlara önerilerle gittik. Haliyle yoğun bir tempo bizi bekliyordu. Önce yaygın ajitasyon propaganda faaliyetlerine başladık. Sticker ve afişlerimizi merkezi yerlere emekçi semtlere ve işçi havzalarına yaptık. Son bir haftada ise büyük boy ozalit ve pankartlarımızı astık. Kitlelere her koşulda 1 Mayıs'ı kutlayacağımızı sözlü-yazılı duyurmuş olduk. Ayrıca ortak belirlenen eylemlerde yerimizi aldık.

Salgın kitlesel sokak eylemleri yapılmasına sağlık yüzünden engeldi. Fakat dar eylem biçimlerine ve olabildiğine yaygın ajitasyon-propaganda faaliyetine engel bir durum söz değildi. Buna karşın bu biçimlerin de yeterince değerlendirildiği söylenemez. Tek olumlu yönü, bu 1 Mayıs'ın diğer 1 Mayıs'lara göre daha fazla işyeri, işçi havzası odaklı olmasıydı. Bu da önemlidir.

Sokağa çıkma yasağına rağmen bazı semtlerde ortak sokak eylemi örgütlenme çabamız oldu. Bunlardan biri de İkitelli semtiydi. Görüştüğümüz kurumlar "iyi olur değerlendirelim" dediler. Fakat son gün kimisi katılmayacağını söyledi, kimisi de "olursa katılırız" diyerek kendi dışına attı. Böyle olunca öğle saatlerinde eylem yapılamadı. Akşam saat 9'daki buluşmada ise herhangi bir hareketlilik olmayınca, sokağa indik ve "Yaşasın 1 Mayıs" sloganıyla eylemi başlattık. 1 Mayıs marşını söyledik. Balkonlardan pencerelerden marşa ve slogana eşlik edenler oldu. Alkış ve sloganlar da bir süre daha devam ettikten sonra eylemi sonlandırdık.

1 Mayıs'ta gözaltılar

1 Mayıs günü Taksim'e yürümek isteyen çeşitli gruplar, polisin saldırısı ile karşılaştı. Çok sayıda kişi gözaltına alındı.

Mücadele Birliği, ESP, DÖB, SGDF, Devrimci Parti ve Dev-Güç üyeleri Şişli'den başladıkları yürüyüşte gözaltına alındılar.

Halk Cephesi'nden iki kişi, pankart açtıktan sonra gözaltına alındı.

Elmadağ'da ise Mücadele Birliği'nden, Halkevi'nden, İşçi Temsilciler Konseyi-Emeğin Gücü'nden gruplar, ayrı ayrı yürüyüş sırasında gözaltına alındılar.

İnşaat-iş, DDSB ve Umut-Sen üyeleri ise Kadıköy rıhtımında gözaltına alındı.

Ayrıca Beşiktaş'taki genel merkezin önünden Taksim'e doğru yürüyüş başlatmak isteyen DİSK yöneticileri de polisin saldırısına maruz kaldı ve gözaltına alındı. Saldırı sırasında parçalanmış 1 Mayıs çelengi, HDP, TİP ve CHP milletvekilleri tarafından Taksim'deki anıta bırakıldı.

1 Mayıs kazandı! Sokak kazandı!

Saraylar saltanatlar çöker
kan susar birgün zulüm biter.
menekşelerde açılır üstümüzde
leylaklar da güler.
bugünlerden geriye,
bir yarına gidenler kalır
bir de yarınlar için direnenler...

Adnan Yücel

Yukarıdaki dizeler hiçbir dönem eskimemiştir ve eskimeyecekler. Yaşanan süreçler kendine has özellikler taşısa da özünde iyiyle kötüyü, doğruyla yanlış pratiklerde koymuştur ortaya. 1 Mayıslar da aslında işçiler ve emekçiler için, ilk ortaya çıktığı andan itibaren hep direniş ve kavga olmuş, uğruna nice bedeller ödenmiştir. Tabi bu bedeli ödeyenler ve ödemekten kaçanları da ayırıştırarak. Doğal olarak “kavganın baharı” adını hak etmiş, geleceğe nasıl yürüneceğini, verdiği ipuçlarıyla göstermiştir. Kim ne derse desin hep ileriye taşıyan da, sıçratan da direnenler olmuştur.

Bu 1 Mayıs'ta ise başta Covid 19 salgını ve tüm dünyada burjuvazinin yoğun saldırıları, baskıları ile mücadele etmek ve mücadele biçimleri bulmak kaçınılmaz oldu. Politik, ekonomik ve sosyal çözümlemeleri her politik özne ve kişi, kendi meşrebince yapmış olsa da; doğru olan yüzünü sokağa dönmek ve ölümlerle karşı karşıya bırakılan işçi ve emekçilerin taleplerini, onların da sesini alarak haykırmaktı. Son yılların furıyası olan sosyal medyada kutlamak, sokaktan kaçmak ilk tercih edilen oldu. “Salgın var, eylem olmaz” diyenler, fabrikalarda, işyerlerinde, tarlalarında burjuvazinin ‘Evde kal’ sahtekarlığına rağmen çalıştırılan milyonlar ne yapacaktı? “Ya evde kalıp açlıktan öleceğiz, ya çalışıp salgından öleceğiz!” ikilemiyle karşı karşıya bırakılanlar ne olacaktı? İnternet üzerinden dolaştırılan yazılarla, paylaşımlarla geçirilebilir miydi süreç? Üstelik burjuvazi ve onun hükümeti askeri ve polisiyle sokaktayken, burjuva medya ve televizyonları hiç ara vermeden çalışırken, “fırsat bu fırsat” deyip ihaleler dağıtarak yağmalamaya, talana devam ederken... Onlar için durmayan hayatın bizim için durması nasıl birşeydi ki? “Salgınlı mücadele ediyoruz” diyerek maske bile dağıtamayanlar, gözümüzün içine baka baka yalan söylemeye devam ediyorlar. “İyi gidiyor” dedikleri tek şey karlarının daha fazla büyümesiydi. Ki onda bile ne kadar çırpınırlarsa çırpınsınlar batmaya devam ediyorlar.

“Salgın küresel, mücadele sınıfsal!” diyordu salgınlı ilgili afişlerimiz caddeleri, sokakları süslerken. Bizzat kendimiz tanık oluyorduk insanların ne kadar ilgisini çektiğine, başında durup dikkatle okuyanlar, fotoğraflarını çekip arkadaşlarına, dostlarına atanlar. Çünkü onlar medyadan, internetten açıklanan resmi rakamlardan değil, bizzat yaşayarak anlıyorlardı nasıl bir durumla karşı karşıya olduklarını. Onlara ulaştırılan en ufak şeyi bile önemsiyorlardı. Stickerlarımızla ve 1 Mayıs afişlerimizle en başından itibaren gündeme taşımaya çalıştığımız 1 Mayıs çağrısı, karşılığını bulacaktı.

En kötü dönemde bile işçiler ve emekçilerle buluşmayı başarmış bir geleneğin devamcılarıydık. Devrimci dergiler “Bu koşullarda çıkılmaz” diyerek internet ortamına taşınırken, biz ev ev gezip kitlelere ulaştırmaya devam ediyorduk. Gördük ki, insanlar “Siz hala çalışıyor musunuz?” sorularını sorsa da, elindekini, yüreğindeki bize verip “iyi ki varsınız” diyerek güç veriyorlardı.

Bu koşullarda çalışmayı öğreniyorduk; kitleler de her koşulda kendini yalnız bırakmayanları görüyordu. Yani 1 Mayıs'a giderken yürek ve bilinç olarak daha güçlü hissediyorduk kendimizi. Eğer üretim devam ediyorsa, insanlar sömürülmeye devam ediyorsa, öncüler de onlara ulaşacak, taleplerini dillendirecekti. Son birkaç güne sıkıştırılan 1 Mayıs gündemi bizim açımızdan geçerli olmadı. Nisan başından itibaren tüm materyallerimizle işçilere ve emekçilere ulaştık kendi gücümüz dahilinde. Yani sokağın sesi insanları çağırıyordu. “1 Mayıs nerede ve nasıl olacak” sorularıyla her materyalimizle karşılaştık. Ki 1 Mayıs'ın burjuvazi tarafından pandemi bahanesiyle yasaklanacağı çok önceden aşikarken. “Bu yıl 1 Mayıs her yerde” diyebiliyorduk. Öncüye bakan kitleler, onun tutumuna göre tavır belirleyecekti elbette ki.

1 Mayıs eylemleri ise her koşul altında yapıldı. İşçiler ve emekçiler evlerinde hapsolmaya çağrılırken, bulunduğumuz yerde eylemler örgütledik. 1 Mayıs marşına, sloganlara sokaklara inerek, her türlü korkuyu göze alarak geldiler, katıldılar. Biliyorduk ki bazen caddelerde, alanlarda birkaç kişi olsa da milyonlarca işçi ve emekçinin yüreği de bizimle. Dalgalandırıldığımız pankartlarımızın, kızıl bayraklarımızın ardından onlar da yürüyor, kortejler oluşturuyorlar. Sanal miting çağrılarına rağmen, akşam bulunduğumuz mahallelerde kitleleri sokağa indirip sloganlarla, 1 Mayıs marşlarıyla dakikalarca inlettik sokakları. Ne polis vardı ortada, ne sokağa çıkma yasakları... Diyebiliriz ki, katılımın en yüksek olduğu ve insanların sokakta kortejler oluşturarak yürüdüğü bir akşam oldu. Bir söze, bir slogana, bir bakışa ve hatta bir harekete bakıyor kitleler. Yarınlar daha

güvenli yürüyeceklerini biliyorlar çünkü.

Bugün 1 Mayıs'a anlamını verenler, uğruna bedel ödeyenlerdir; yarınlar daha güçlü taşıyanlardır. Süreç öğretmeye devam ediyor. İşçilere, emekçilere gidersen muhakkak kazanırsın. Gerçekliği de riyakarlığı da gösterir sana; tüm çıplaklığıyla...

Burjuvazi uzun zamandır korkuyor. Tüm baskı mekanizmalarına rağmen... Kitleleri zaptedemeyeceklerini biliyorlar. Para kazanmak için insanların ölmesi, öldürülmesi umurlarında değil. Açıklanan rakamların altında işçi ve emekçilerin etleri ve kemikleri var. O devasa karlarının altındaki sömürü var. Ne kadar yalan söylerse medyalı, gün gibi ortada herşey. Hala iş katliamları sürüyor, salıngından işçiler ve emekçiler ölüyor, işsiz kalıyor. Evde kal çağrısını yapanlar kendilerini saraylarında, köşklerinde, adalarında bir müddet daha güvenli hissedebilirler. Şairin dediği gibi “Açlık ordusu” sokakları zaptedecek ve bu düzeninizi yerle bir edecektir.

“Kapitalizm çürüdü, kendini yenilemek zorunda” diyen bilcümle burjuva aydını, oportünist-revizyonist ve kavga kaçkını şunu bilmelidir ki, hiçbir şey vurmadan yıkılmaz. O vuruşu yapacak ve görkemli günlere taşıyacak olan ise, komünistlerin öncülüğündeki proletarya, işçiler ve emekçilerdir.

*Açlık ordusu yürüyor / adımları gök gürültüsü
türkülerini ateşten / bayrağında umut
umutların umudu bayrağında.*

*Açlık ordusu yürüyor / şehirleri omuzlarında taşıyıp
daracak sokakları karanlık evleriyle şehirleri
fabrika bacalarını / paydostan sonralarının
tükenmez yorgunluğunu taşıyarak...*

Nazım Hikmet

Rize - Fındıklı'da 1 Mayıs

Bu yıl kavga günümüz olan 1 Mayıs'ı koronavi-rüs salgını koşullarında Fındıklı'da (Wiçe) basın açıklamasıyla kutladık.

Wiçe devrimci-demokrat kurumlar ve kitle örgütleriyle 1 Mayıs'tan 10 gün önce toplanarak Fındıklı Emek ve Demokrasi Platformu kuruldu. Koronavirüs koşullarında temsili katılımı basın açıklaması yapılması kararlaştırıldı. Basın açıklamasının yapılacağı alana, 3 gün öncesinden her kurumun pankartının asılması, ortak dövizlerin belirlenip duvarlara yapıştırılması ve alana taşınması da alınan kararlar arasındaydı. Yanısıra, belediye hoparlöründen 1 Mayıs marşının çalınması ve belediye gençlik meclisinin akşam toplanıp müzik aletleriyle 1 Mayıs ve devrim marşlarını çalması, platform tarafından belirlenmişti.

1 Mayıs günü eylem saat 13'te 1 Mayıs ve devrim şehitlerinin anısına 1 dakikalık saygı duruşuyla başladı. Eylem sırasında “Yaşasın 1 Mayıs”, “Yaşasın devrim ve sosyalizm”, “Çayda sömürüye son” sloganları atıldı. Ortak basın açıklamasından sonra, belediye başkanı Ercüment Çervatoğlu 1 Mayıs'ın anlam ve önemini Lazca ve Türkçe anlatan bir konuşma yaptı. Akşam 21'de de belediye gençlik meclisinin hep birlikte 1 Mayıs ve devrim marşlarının çalındığı etkinlik düzenlendi.

Alana asılan tüm pankartlar yaklaşık bir hafta asılı kaldı. Proleter Devrimci Duruş imzalı “Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!” yazılı pankart da alana asılan pankartlar arasındaydı. Ayrıca bir hafta önce, sınırlı sayıdaki materyaller, çeşitli yerlere yapıştırıldı.

1 Mayıs kavga günüdür! Kurtuluş devrimde sosyalizmde!

Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

Fındıklı PDD

DEVİRİMLER ÜLKESİ FRANSA'DA

Her koşulda 1 Mayıs

Bu yılki 1 Mayıs bütün dönemlerden farklı olarak “özgün” bir süreç içinde kutlanacaktı. Neo-liberal politikaların iflasının göstergesi olan, aynı zamanda burjuvazinin sınıfsal karakteri itibarıyla işçi sınıfı ve emekçi haklara baskısını yoğunlaştırdığı bir süreçte; yanısıra yine kendi lehine çevirmeye çalıştığı ve küresel boyutta ölümler yaşadığımız Covid-19 koronavirüs salgını bahanesiyle olağanüstü hal ilan edilerek, dünya halklarının evlere kapatıldığı, bir yandan da çalışmaya zorlandığı bir karantinalı süreçte kutlanacaktı. Zorunlu iş kolları olarak başta sağlıkçılar, belediye çalışanları, demiryolu, ptt ve gıda sektöründeki çalışanların uzun çalışma saatlerine tabii tutulduğu bir dönemdi. Bir çok konuda bugünden yarınlarımızı da etkileyecek yasalar, burjuvazinin karını korumak amacıyla, Fransa gibi bir çok ülkenin gündemindeydi.

İşçi sınıfına yönelik bu saldırılar küreseldi. Saldırlara karşı mücadelenin örgütlenmesi de küresel olmalıydı. Hal böyleyken işçi sınıfının temsilciliğine soyunmuş ama burjuva yasalar içinde kastlanmış olan sendikalar adeta ölüm sessizliğine bürünmüşlerdi. Tabandan kısmi bir tepkiselik olsa da üst yapı icazet içinde süreci sessiz geçiştirme çabası içindeydi. Sol görünümülü CGT ve bazı küçük sendikalar kısmi tepki gösterecekler de, TİS yetkisi elinde olan CFDT, yer yer hükümetle uzlaşır açıklamalarda bulundu. Aşısı henüz bulunmamış, günlük maske üretiminin dahi karşılanamadığı, hasta yatak sayısının yetersizliğinin her boyutuyla ortaya çıktığı bir dönemde, “isteyenin çalışabileceği” açıklamasını yaparak, “devletle birlik içinde süreci atlatma” tavsiyelerinde bulunarak, “milli birlik” mesajlarıyla burjuvazinin ekmeğine yağ çalmaktan geri durmadı.

Ölüm sessizliğinde çığlık olmak

Yaprak kıpırdamıyordu aylardır, dünyanın en kalabalık şehirlerinden biri olan Fransa'nın başkenti Paris sokaklarında. Ne olmuştur ışıklar şehri, dünya burjuvazisinin gözbebeği şatafatlı eğlence merkezi Paris'e? Devrimler ülkesi Fransa'nın başkenti Paris'e?.. Uykuya dalmıştı Paris ve Parisliler...

“Parisliler” demişken “hangi Parisliler” demeyi unutmamak gerekiyor. Paris'in iki yüzü vardır! Bir tarafta sömürünün her türlüşüne maruz bırakılan işçi ve emekçiler, gettolara sıkıştırılmış göçmenler, sokaklarda yatmaya mahkum bırakılanlar, ölümü yaşarken gören Parisliler... Diğer yanda ise emperyalist kapitalist sistemin temsilcileri, sömürücü sınıfın Parislileri...

“Égalité”, “Liberté”, “Fraternité”... Yani “eşitlik, özgürlük, kardeşlik”. Böyle uyutuldu işçi ve emekçilerin Paris'i tarihler boyunca. Şimdi de yaşanan ekonomik krizin faturasını, işçi ve emekçilere yüklemeye çalışıyorlar. Tarihiyle dünya halklarının mücadelesine ışık olmuş Fransa proletaryasının, canıyla kaniyle kazandığı ekonomik-siyasi hakları, bir bir tırpanlayarak yok etmeye çalışıyorlar. Çünkü sadece Fransa değil, tüm dünyada işçi ve emekçi halklar yeniden ayağa kalkıyor, isyan ateşini körüklüyorlar.

Evlerimizin mahrem köşelerini denetleme, yediğimiz-içtiğimizi öğrenme, attığımız adımları sayma çabaları; insanlığa hükmetmeye çalıştıkları teknolojik savaşları bu korkularından. Korkuyorlar çünkü insanlık her defasında ayağa yeniden kalkmasını biliyor. Sanı Yeleklileri yükselttiği başkaldırı bayrağı, onlarca ölüm, binlerce yaralama ve tutuklamaya rağmen 2 yıla yakın sürdü. Kapitalizmin sorgulanmasına, burjuvalardan hesap sorulmasına neden oldu, saltanatları sarstı.

Koronavirüs salgını, yeni bir dönem ve yeni bir savaştı; bu savaşın acı faturası bizlere kesiliyordu. Evlerine kapatılan kitleler, iki ayı dolduran karantinalı günlerde demoralize olmuş ve ev içi şiddet artmıştı. Hastalık kapma korkusu içinde

sokağa izin belgesiyle çıkılan, yasaklı-ceza uygulamalı bir süreçti. Bir taraftan da daha zor koşullarda salgının tüm riskleriyle çalışma ya da düşük ücretlerle çalışma demekti. Aşırı yorgunlukla virüse yakalanma ihtimalinin artması demekti. Binlerce çalışan, aramızdan sessiz çığlıklar içinde bir bir gittiler.

Sendikalar da yıllardır yaptıkları gibi devletle uzlaştı ve bu hak gaspları karşısında ses çıkarmadılar. Bu 1 Mayıs'ta da, sokağa çıkmak yerine evde kalmayı savundular; en fazla işyerlerinde açıklamalar yaparak geçiştirdiler.

Olağanüstü hal uygulanan bu karantina günlerinde, güvencesiz-sağlıksız koşullarda çalışmanın yasal olduğu bir dönemde, 1 Mayıs kutlamaları da yasaklanmış, o gün tren ve metrolar durdurulmuştu. Her yıl cadde ve sokakları zaptederek, enternasyonal marşlarla kutlanan 1 Mayıs, yine sağlık tedbirleri alınarak sokaklara çıkılarak kutlanmalıydı. Komünist ve devrimciler, her dönem her koşul altında bunu başanıp, işçi ve emekçilerin sesi-soluğu olmayı bilmişlerdi.

1 Mayıs günü direniş günüdür

Paris'te karantinalı günlere geçmeden kısa bir süre öncesinde PDD çalışanları olarak önder yoldaşımız, 1984 Ölüm Orucu'nda kaybettiğimiz Mehmet Fatih Öktülmüş'ü anlatan belgeselin gösterimini sunmuştuk. Bunun bizlerde yarattığı moralle çalışmalarımızı daha ileriye taşımak için hazırlanıyorduk 1 Mayıs'a. Karantinalı günler engellese de, hedeflediğimiz bir çok çalışmayı gerçekleştirmeli; bu sessizliği bir çığlığa dönüştürmeliydik.

Konuştığımız dostlarımıza sokağa çıkmak yönündeki düşüncelerimizi anlattık. Kurumlardan ses çıkmadığı günlerde, bizim de bileşeni olduğumuz, GDDK (Grev ve Direnişlerle Dayanışma Komitesi) içindeki işçi arkadaşlarla biraraya geldik. Onların düşünceleri de bizimkiyle örtüşüyordu: 1 Mayıs'ı sokakta kutlayacaktık, tüm imkansızlıklara-yasaklara rağmen. Çıkılması gereken alanı “Cumhuriyet”-Republique Meydanı olarak belirledik, saati netleştirdik. Sonra kitleleri sokağa çıkmaya davet eden bir bildiri hazırladık, ilişkimiz olan kurumlara ve bireylere ulaştırdık. Paris gibi birçok şehre yayın yapan bir radyoda, bir kadın arkadaşımız kısa ama özlü bir konuşma yaparak, sesimizin daha uzaklara taşınmasını sağladı. Eylem günü de alana gelerek alanda yaşadıklarımızı, canlı yayınla kitlelere ulaştırdı.

Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci-demokrat kurumlar, 1 Mayıs için sokakta eylem kararını son hafta aldılar; aynı yerde, ama ayrı bir saatte. Bizim yaşadığımız gözaltıların ardından, kendi eylemlerini iptal edip, bölgede bir eylem organize etmişler. Eylemleri birleştirme çabamız sonuçsuz kalınca, her iki eyleme de katılma kararı almıştık. GDDK olarak ortak bir sloganla pankart ve dövizler hazırlandı. Olası gözaltı süreci için avukat bir arkadaşla konuştuk. Tren ve metrolar çalışmadığı için, arkadaşların ulaşımı için araç ayarlaması da yaptık. Ve 1 Mayıs günü, arkadaşlarla buluştuk.

Yaklaşık 20-25 arkadaş çağrımıza yanıt vermiş, alan çevresinde dağınık olarak yerlerini almışlardı. Çevrede polislerin konuşlandığını ve kontrol yaptıklarını öğrendik. İçimizdeki eylem coşkusu daha da yükseldi. Polislerden biraz uzakta alana girip pankartımızı ve “Le Capitalizm Tüe” (Kapitalizm öldürür) yazılı dövizimizi açarak eylemi başlattık. Polis hemen bize yöneldi. Her birimize 6-7 resmi ve sivil polis düşüyordu. Kimlik ve izin belgemi istediler. Maskeleri olmadığı için kendilerinin kural ihlali yaptıklarını söyledim. Polisle yaşanan birkaç dakikalık diyalogtan sonra gözaltına almaya çalıştılar. Fransızca-Türkçe sloganlarla karşı koymaya başladık.

Kolay teslim olmayacaktım. Gelenek devam etmeliydi. Yıkamak istiyorlar, yıkılmamak için direniyordum. Daha

önceden kınk olan ayağıma aldığımı darbeyle yere düştüm. Koluma kelepçe vurmak istiyorlardı, direniyordum. Arabayı getirdiklerinde hala kollarımı açamamışlardı. İyice sinirlenen polis, parmağımı kırarak kolumu açmaya çalıştı. Ama yine başaramadı. Polisin tutumunu teşhir etmek için, etrafımı saran gazetecilere parmağımı kırdıklarını söyledim. Sık sık Türkçe-Fransızca “Yaşasın 1 Mayıs” sloganları atıyorduk. Polis arabasına tek tek atılan arkadaşlarla toplam 5 kişi olduk. Bizi tarihi Bastille Meydanı'ndaki karakola götürdüler. Hepimizde moraller yüksekti. Karakola giderken “tarihin en kötü korosu olarak” 1 Mayıs marşımızı patlattık; canlı yayın yaparak arkadaşlarımızla da paylaştık.

Karakolun önünde sıra halinde dizili polisler tek tek kolumuza girerek içeri aldılar. Bir çok defa gözaltı yaşadım, ama bu seferki farklıydı; OHAL uygulamaları yürürlükte. Herbiri-miz ayrı odalara alındık. Kıyafetlerimi çıkartmamı istediklerinde tepki gösterdim, zorla çıkardılar. Ters kelepçeleyerek arama faslını bitirdiler.

Yaklaşık 10-15 dakika sonra ifadeler için ilk olarak beni aldılar. Amir, Fransız olduğum için öncelikle çağırdıklarını, üç hakkım olduğunu, birini seçmemi söyledi. Bu üç hak; avukat, doktor ya da aileden biriyle telefon görüşmesi. Avukat ve doktor istediğimi, bir polisin parmağımı kırdığını söylediğim anda, “atın bunları içeri” dedi. Kadın arkadaş tek başına, biz dördümüz bir arada 6-7 metrekairelik, pislik içinde, iki ince süngeri bulunan kameralı bir hücreye atıldılar. Tuvalet öylesine pisti ki, insan içine girmek yerine altına etmeyi göze alabilir.

24 saatlik gözaltı süreci, türlü oyunlarla 48 saate uzadı. İçeride eylemin değerlendirmesini yaptık, sohbetlerle hayallerle geçen birkaç saat sonrasında yanımıza gelen polis, eylemin Fransız Tv kanallarında gösterildiğini söylediğinde mutluluğumuz sözcüklerle anlatılmaz oldu.

Ertesi gün doktora çıkardılar. Saatler süren bekleyişten sonra tercüman eşliğinde çıkarıldım. Orada ortopedist olmadığı için, bir başka hastaneye gönderildim, orada da yoktu. Bir buçuk saatlik bekleyişten sonra, elimi koruyucuyla bandajlayıp, bir ağrı kesici yazarak tekrar polis hastanesine getirdiler. Günlük mesai saatinin bitimine az bir zaman kala, 32 saatlik tutukluluğumuz son buldu ve bırakıldık.

Dışarıda arkadaşlarımıza, siper yoldaşlarımıza kavuşmanın coşkusuyla kucaklaştık. Biz içerideyken, onlar da ailelerimizle beraber bizim saliverilmemiz için büyük çaba göstermişlerdi. Karakola yakın bir ev ayarlamışlardı. Oraya gidip elimizi-yüzümüzü temizledik, sıcak bir atmosfer içinde sohbetleri koyulaştırdık, değerlendirmeler yaptık. O anlar, ömrümce benle yaşayacak unutulmaz bir gün oldu.

Siper yoldaşların ve sonrasında bir çok dostların anlattımlarına göre, eylemimiz umduğumuzdan çok daha ses getirmişti. Fransa ve diğer bir çok ülkede haber olmuş. Eylem emperyalist kapitalistlerin bize dayattığı bu yasaklı günlerde, onların zombi taburları olmayacağımızı; aksine “ölü sessizliğine çığlık olarak” işçi sınıfının haykırın sesi olacağımızı; dünya proletaryası ve sömürülen halklarının nihai kurtuluşuna kadar her koşulda, her zaman ve her yerde, bu savaşımın yükseleceğini ve sonunda zaferle taçlanacağını göstermişti.

Biz kazanacağız!

Yaşasın birlik-dayanışma-mücadele günü 1 Mayıs!

Kahrolsun kapitalizm! Yaşasın devrim ve sosyalizm!

Paris PDD

İsviçre'de 1 Mayıs

İsviçre'de tüm baskılara, yasaklara rağmen kararlı, coşkulu ve militan bir 1 Mayıs kutlandı. Proleter ve enternasyonal sloganlar, eyleme damgasını vurdu.

PDD'nin yanı sıra, Türkiyeli devrimci kurumların da içinde yer aldığı eylemde, İsviçreli devrimciler ve anti-faşist gruplar militan ve coşkulu kitleselliğiyle göz doldurdu. Bini aşkın kişinin katıldığı 1 Mayıs, yaklaşık 2 saat sürdü. Yürüyüş ve ana caddelerde gerçekleştirilen blokajları, polis engellemeyi başaramadı. Polis yer yer yürüyüş kortejine tacizler gerçekleştirdi; yürüyüşe katılan kitleye büyük cezaların verileceği tehditleri savruldu. Ancak para cezalarının ödenmemesi kararı alındı. Çünkü bu 1 Mayıs kutlamasıydı. Devletin izin vermesi, yasallık oluşturmaya gerekmiyordu. Her koşul altında 1 Mayıs kutlanır, bu gerçeği hiçbir güç değiştiremez.

Kendi 1 Mayıs kutlamamızın ardından, Paris'te 1 Mayıs'ı kutlamak için sokağa çıkan Grev ve Direnişlerle Dayanışma Komitesi'nin polis saldırısına maruz kaldığını ve arkadaşlarımızın gözaltına alındığını öğrendik. Bunun üzerine biz de İsviçre'de hemen basın açıklaması yaptık. "1 Mayıs yasaklanamaz, baskılar gözaltılar bizleri yıldırılmaz, gözaltındakiler derhal serbest bırakılsın" dediğimiz açıklamada, "Yaşasın 1 Mayıs", "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni", "Yaşasın proleterya enternasyonalizmi" sloganları atıldı.

İsviçre PDD

Paris'te banliyöler yanıyor

Paris'in kuzeyinde 20 Nisan günü sabah saatlerinde sokaklara çıkan gruplar polisle çatıştı. Yoğun polis şiddetine ve göz yaşartıcı gaza rağmen, protestocular eylemlerini sürdürdü, havai fişek patlattı. Olaylar Fransa polisinin etnik azınlık topluluklara karşı saldırgan yaklaşımını protesto etmek isteyen kitlelerin öfkesini ifade ediyordu.

18 Nisan günü "serbest dolaşımın sınırlandırılması" sırasında, bir polis aracı 30 yaşındaki bir motosikletliye çarparak ağır yaralanmasına neden olmuştu. Bir hafta önce de Fransa'nın güneyindeki Beziers'de, sokağa çıkma yasağını delen bir kişi, tutuklanırken gördüğü polis şiddeti nedeniyle hayatını kaybetmişti. Ortaya çıkan görüntülerde, üç polisin bir adamı sürükleyerek götürdüğü görülüyordu.

İki olayın üst üste binmesi, kitlelerin öfkesinin patlamasına neden oldu. 20 Nisan günü Paris'in kuzeyindeki Villeneuve-la-Garenne'de gruplar sokaklara döküldü. Polisin saldırısının görüntüleri kısa sürede hızla yaygınlaştı. Protestocu grupların polise karşı direnişi de büyük bir etki yarattı.

Fransa'da hükümet, koronavirüs salgını karşısında yeterli önlemleri almadığı için zaten kitlelerin büyük tepkisini çekiyordu. Bir taraftan salgın karşısında güvencesiz kalmanın verdiği öfke, diğer taraftan azınlıklara karşı polis şiddetinin her olayla kendisini gösteriyor olması, sadece azınlıkların değil, Fransa'da genel olarak kitlelerin öfkesine neden oluyor.

Yeni ekonomi paketinde GREV YASAĞI VAR!

AKP hükümeti, koronavirüs salgınını kendisi için bir fırsata çeviren düzenlemeleri getirmeye devam ediyor. Meclis Başkanlığına 14 Nisan günü sunulan yeni ekonomi paketinden yine patronları koruyacak maddeler çıktı. İşçi sınıfının payına düşen saldırılar ise 3 ay boyunca grev ve TİS yasağı oldu. "Ekonomik Destek Paketi" adı verilen bu yeni paket ile işçi ve emekçilere getirilen yeni saldırılar şöyle:

Birincisi; işçiler üç ay boyunca toplu sözleşme, toplu iş uyuşmazlıklarının çözümü ile grev haklarını kullanamayacaklar. Patronlar da lokavt ilan edemeyecek. Bu süre Cumhurbaşkanı tarafından 3 ay daha ertelenebilecek.

Salgın başladığında ilk atılan adımlardan birisi sendikal faaliyetin durdurulması olmuştu.

Şimdi de işçi sınıfının elindeki en etkili silah olan grev hakkını kullanması engelleniyor; en önemli kazançlarından biri olan TİS hakkı gaspediliyor.

İkincisi; patronlar işçileri 3 ay ücretsiz izne çıkartabilecek. İşten çıkarmalar 3 ay süresince ertelenecek. Bu süre 3 ay daha uzatılabilecek. Bu süre içinde patron "ahlak ve iyi niyet kurallarına aykırılık" gerekçesiyle işçi çıkartabilecek.

Bu madde kamuoyuna "patronlar 3 ay işçi çıkartamayacak" diye sunulmuş, saldırı bu sözlerle maskeleyilmişti. Gerçekte ise bu, patronların lehine olan bir düzenlemeydi. Mevcut yasaya göre, ücretsiz izin için işçilerin onayı gerekiyor; işçilerin onay vermediği koşulda patron işçileri ücretsiz izne çıkartmıyor. **Yeni yasa paketi çok büyük bir hak gaspı gerçekleştirerek ücretsiz izni yasalaştırıyor; böylece işçilerin onayı şartını ortadan kaldırıyor, patronların inisiyatifine bırakıyor,**

Diğer taraftan patron kısa çalışma ödeneğine başvurduğu zaman, izne gönderilen işçiler 1752 lira ile 4381 lira arasında ücret alıyorlar; şimdiki düzenleme ile **ücretsiz izne çıkartıldıklarında sadece 1170 lira alacak. Üstelik kısa çalışma ödeneğinin bir kısmını patron ödüyordu, şimdi sadece devlet ödeyecek.** Bu düzenleme de patronları rahatlatmayı, işçilerin gelirlerini azaltmayı hedefleyen bir düzenleme. Kaldı ki, patronların işten çıkarma hakkı da korunuyor, belli bahanelerle işçi çıkarma sürüyor.

Üçüncüsü konutların ve faaliyetleri durdurulan işyerlerinin su fatura borçları belediyelerce 3 ay süreyle erteleniyor. Sadece su değil, elektrik ve doğalgaz faturaları da ilk günden itibaren tartışma konusu. Salgın boyunca orta ve yoksul kesimler ciddi bir gelir kaybına uğradılar. **Bu koşullarda doğru olan, temel ihtiyaç maddesi su, elektrik ve doğalgazın ücretinin alınmamasıdır.** Oysa hem belediyeler hem de bu alanlarda dağıtım işlerini yapan şirketler, başından itibaren bu faturaların nasıl alınacağına ilişkin çeşitli planlar yaptılar. Eski faturaları emsal alıp yeni fatura düzenleyeceklerini söylediler, tepki yükselince faturalara taksitlendireceklerini duyurdular. Şimdi de erteleme konusunu yasalaştırıyorlar. Sonuçta, 3 ay boyunca geliri olmayan kitlenin, en önemli gider kalemi olan faturaların mutlaka ödetileceğini söylemiş oluyorlar.

İşsizlik devasa boyutlara ulaştı

Basit bir hesap, sadece salgın nedeniyle işsiz kalan çok büyük bir kitle olduğunu gösteriyor.

Salgın boyunca 270 bin işyeri kapandı. Burada çalışan 1,5 milyon kişi işsiz kaldı.

65 yaş üstü ve 20 yaş altındakilere evde kalma zorunluluğu getirilmişti, ardından 18-20 yaş arasındaki gençlerin içinden çalışmakta olanlara işe gitme izni verildi. 65 yaş üstünde ve 15-17 yaş arasında olan ve çalışmak zorunda bulunduğu halde işten ayrılıp eve kapanmak zorunda kalanların sayısı 1,4 milyondur.

Salgın başladıktan sonra ücretsiz izne gönderilenlerin sayısı 2 milyon kişidir.

Salgın öncesinde resmi rakamlara göre 4,5 milyon, gerçekte ise yaklaşık 7 milyon işsiz söz konusudur. Salgın ile birlikte buna yaklaşık 5 milyon kişi daha eklenmiştir. Devletin bu ekonomi paketleriyle tüm çabası, salgın ile birlikte yaşam ve çalışma koşulları daha da kötüleşen kitleleri kontrol altına alabilmektir. İşsizlere "öldürmüyüp sürdüren" 1170 liralık bir aylıkla yetinmesini dayatmaktadır. İşçiler ise koronavirüs salgını bahanesiyle patronların her türden saldırısına açık hale getirilmiştir. Patron işçilerin haklarını gaspetme olanağını korurken, yeni yasa ile bu hak gasplarına karşı işçilerin grev silahı ellerinden alınmaktadır.

İşçi ve emekçiler, bir taraftan "yaşamlarını" korumak için koronavirüse karşı; diğer taraftan haklarını korumak için patronlara ve hükümetin yasalarına karşı mücadele etmek zorundadır.

Koronavirüs işçilere bulaşmıyor mu?!

AKP hükümetinin salgın için aldığı kararlarda, işçiler özellikle muaf tutuluyor. Önce bir genelge yayınlanıyor ve salgın için alınan önlemin çerçevesi çiziliyor; sonrasında yeni bir genelge yayınlanarak önceki genelgeden muaf olanlar tanımlanıyor. Ve her seferinde, muafiyet kapsamına öncelikle işçiler giriyor.

Sanırsınız ki, işçilere virüs bulaşmıyor! Öyle ya, herkese “evde kal” çağrısı yapan hükümet, her defasında işçileri muaf tutuyor; onları fabrikaya, tarlaya, üretim alanlarına gönderiyor. Üstelik yeterli önlemler alınmadan, işçilerin sağlık koşulları dikkate alınmadan...

İşçiler hep muaf

Önce yaşlılar eve kapatıldı; 21 Mart günü 65 yaş üstündekiler için sokağa çıkma yasağı başlatıldı. Kendi sağlığı için açık havaya-harekete ihtiyacı olan yaşlılar, göz önünden uzaklaştırıldı, evlere hapsedildi. Ardından 3 Nisan günü 20 yaş altı için sokağa çıkma yasağı belirlendi. Bu yasak üzerinden, çocuk işçiler bir kere daha hatırlandı. **20 yaş altında olan yüzbinlerce genç ve çocuk, bir işte çalışmak zorundaydı. Üstelik çoğu kayıtdışı, sigortasız, güvencesiz ve ağır bir sömürü altında... Çocukların işe gitmesi, çalışması, yetişkin işçilerden daha yoğun sömürülmesi gerekiyordu; bunun üzerine 5 Nisan günü 18-20 yaş grubundaki çalışan gençler için muafiyet genelgesi yayınlandı.**

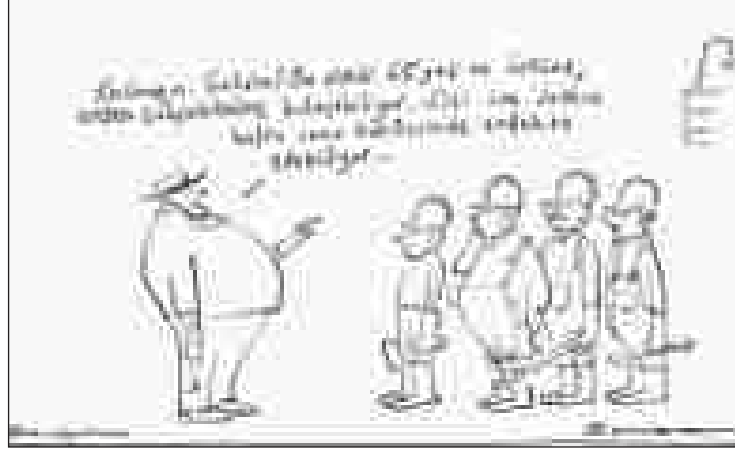
4 Nisan günü 30 büyükşehir ile Zonguldak kentine araç giriş-çıkışları yasaklandı. **İki şehir arasında işçi taşıyan araçlar (mesela İstanbul-Gebze arasında çalışan servisler) yine bu yasaktan muaf tutuldu. Fabrikaların çalışması, işçilerin her gün işe gitmesi gerekiyordu. İki hafta sonra da tarım işçileri için muafiyet oluşturuldu; Kürt işçiler kendi kentlerinden tarım alanlarına taşınmaya başladı.**

28 Mart günü toplu taşımada seyrek yolcu taşıma uygulaması başlatıldı. Yani **çift koltuklarda tek kişi oturacak, ayaktaki yolcu sayısı da seyrek olacaktı. İşçi servisleri yine kalabalık biçimde çalışmaya devam etti. Onlara denetim yoktu.**

Sokağa çıkma yasakları da işçiler için geçerli olmadı. Fabrikasının çalışmasını isteyen patron, özel izin çıkartarak işçileri işe taşıdı, çalıştırdı.

11-12 Nisan günü 30 büyükşehir ve Zonguldak'ta gerçekleştirilen ilk sokağa çıkma yasağı, yönetim zafiyetini en çarpıcı biçimde ortaya koydu. Öyle ki, sokağa çıkma yasağının çerçevesini belirleyen genelge, sokağa çıkma yasağını ilan eden genelgeden bir saat sonra hazırlanmış ve duyurulmuştu. Son dakikaya sıkıştırılan bu yasak,

16 milyon nüfusu olan İstanbul'da her gün 6 milyon insan işe gitmektedir. Sabah ve akşam mesai saatlerinde, rutin bir gündekine yakın biçimde trafik sıkışıklıkları oluşabilmektedir. Rakamlar, devletin “evde kal” çağrılarının da, sokağa çıkma yasaklarının da göstermelik olduğunu ortaya koyuyor.

milyonlarca kişinin (resmi rakam 250 bin) Cuma gecesinin son saatlerinde sokağa dökülmesine, marketlere koşmasına ve yoğun biçimde virüse maruz kalmasına neden oldu. Ortaya çıkan bu vahim tablo karşısında, AKP medyası pervasızca kitleleri suçladı; gerçekte ise bu işi son dakikaya bırakan hükümetin sorumluluğuydu bu. Patronlar ise hızla harekete geçtiler; bir çok fabrika patronu, işçileri için özel izin alarak hafta sonu çalıştırdı.

18-19 Nisan günü yine 31 kentte uygulanan sokağa çıkma yasağında ise, patronlar artık daha tecrübeli, daha hazırlıklıydılar. Kocaeli, Bursa, Antep, Sakarya'nın da içinde olduğu pek çok ilde, on binlerce işçi sokağa çıkma yasağına rağmen işe gitti, çalıştırıldı. Hafta sonu kapalı olmak zorunda kalan büyük market sahipleri ise, işçilerin hafta içi bir günlük tatilini hafta sonuna dahil ettiler. Diğer bir günü haftanın beş gününe yayarak çalışma saatlerini en az 2 saat arttırdılar. Birçok market çalışanı, koronavirüs tehlikesi altında günde 12 saat çalıştıklarını belirtti.

İşçilerin sağlığı-yaşamı değersiz

Bazı sektörler, zaten daha baştan genelge ile sokağa çıkma yasağından muaf tutulmuştu. İşçilerin şantiyede kaldığı inşaatlar bu yöntemle kapsam dışı bırakılarak işçiler çalışmaya zorlanmıştı. Bazı fabrikalar ise, valiliklerden alınan özel izinlerle yasağın dışına çıktılar.

Birleşik Metal iş sendikası, yaptığı açıklama ile metal fabrikalarında yaşanan hukuksuzluğu gözler önüne serdi. **Bakanlığın genelgesinde yalnızca demir-çelik eritme bölümü gibi zorunlu bazı bölümlerin adı geçiyorken, patronlar fabrikanın tümünü çalıştırmak için izinler almışlardı.** Kocaeli-Gebze'de kurulu olan Sarkuysan ve Kroman Çelik'te, kapsam dışı işçiler bu yöntemle çalıştırılmıştı. Diğer taraftan, Anadolu Isuzu gibi, kamyonet, küçük otobüs vb ticari araç üretimi gerçekleştiren

bir fabrika bile, salgınla bağlantılı hiçbir zorunluluğu olmamasına rağmen, 18 Nisan günü aldığı izinle işçileri çalıştırdı. Bunların dışında, Kocaeli, Sakarya ve Bursa'daki metal fabrikaları başta olmak üzere, pek çok fabrikada, Tuzla'daki tersanelerde üretim

sürdürüldü.

Birleşik Metal iş sendikası, bu duruma itiraz etmek için fabrikalardan belge istediklerini, ancak sadece Sarkuysan ve Kroman Çelik'ten belge alabildiklerini, diğer fabrikalardan belge alamadıklarını duyurdu.

Antep'teki tablo ise bu keyfiyetin boyutlarını ortaya seriyordu. **Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB) bulunan bin 500 fabrikanın yaklaşık yarısı, özel izinle çalışmayı sürdürdü. Çalışan fabrikalar arasında branda, kontrplak, halı, iplik, kumaş üretenler de var. Bunlar acil-zorunlu üretim kapsamında olmayan sektörler; buna rağmen tam da Erdoğan'ın belirttiği gibi “çarklar dönüyor”.**

Aslında Antep bu konuda ilk adımı atanlardan biri olmuştu. DİSK Tekstil Antep Bölge Temsilcisi Mehmet Türkmen, 11-12 Nisan sokağa çıkma yasağı sırasında da Antep OSB'de pek çok fabrikanın özel izin alarak üretimi sürdürdüğünü anlattı. **İzinlerin hepsi de kılıfına uydurulmuştu; mesela “gıda için poşet üretiyoruz” diyerek kömür çuvalı üretenler, “maske kumaşı üretiyoruz” diyerek pantolon kumaşı üretenler vardı.** Ayrıca yasağın başladığı gece boyunca, sabah 8'e kadar işçilerin çalıştırılmasına izin verildi. Hafta sonu çalışmayan fabrikalarda ise yasadışı biçimde ya işçilerin ücreti kesildi ya da çalışmadıkları süre senelik izinden düşüldü. Bunu yapanların arasında Sanko Holding ve Merinos gibi tanınmış firmalar da bulunuyor. Burteks Tekstil fabrikasında ise, işçilerle toplantı yaparak bundan sonra iki ay boyunca pazar günü yapılan mesailer için çift değil tek yevmiye ödeneceğini duyurdu; üstelik **“bu süreçte işverenimize destek olmak gerekiyor, işçiler de elini taşın altına koymalı” sözleriyle bu ağır sömürüyü gizlemeye çalıştılar.**

Trakya'da ise Şişecam, Algida gibi genelge istisnası içinde bulunmayan fabrikalar da, sokağa çıkma yasağı boyunca üretimi sürdürdüler.

Önce üretim, önce azami kar

Egemenler “önce insan” söylemini çok severler. Bu söz ile kitleleri kandırmayı, kapitalizmin vahşi, sömürücü yüzünü gizlemeyi hedeflerler. Gerçekte ise, **onların nezdinde “işçiler” ve “yoksullar”, “insan” kategorisinde değildir; üretimin bir unsuru, azami karı gerçekleştirme aracıdır. Bu nedenle, egemenlerin gözünde işçi ve emekçilerin hayatının değeri yoktur.**

Bu gerçek en iyi, savaş, doğal afet gibi durumlarda kendisini gösterir. **Savaşta cepheye önce yoksul çocukların sürülmesi gibidir fabrika işçilerinin güvenliksiz ortamlarda çalışmaya devam ettirilmesi.** Lüks villalarında “evde kal”manın keyfini süren egemenler, işçilerin evde kalmaması, üretimin devam etmesi için her yönümleri kullanıyorlar. **“Sürü bağışıklığı” oluşturmaktan sözeden devletlerin kastettiği, işçilerin “sürüler halinde” ölmesidir.**

Ülkemizde ilk olarak “sokağa çıkma yasağı” belirlenen **65 yaş üstü nüfus, 2019 yılı verilerine göre yaklaşık 7,5 milyondur. Ve bunun yaklaşık 1 milyonu çalışmak zorundadır.** Sokağa çıkma yasağı ilan edilen 31 kentte yaşayan insan sayısı 64 milyondur. Yani nüfusun yaklaşık yüzde 80’e yakını bu yasaktan doğrudan etkilenmektedir. Gerçekte ise, **bu nüfusun önemli bir kesimi ya doğrudan istisna kapsamına girmekte ya da patronlar tarafından istisna kapsamına alınarak çalışmaya zorlanmaktadır. Böyle olunca, aslında evde kalmak bir istisnaya dönüşmektedir.**

16 milyon nüfusu olan İstanbul’da günlük olarak yaklaşık 1 milyona yakın insan toplu taşıma araçlarını kullanarak işe gitmektedir. Bu sayıya, servisle işe gidenler, eve yakın olduğu için yürüyenler, kendi özel aracını kullanarak işe gidenler dahil değildir. **Toplamda, İstanbul’da her gün 6 milyon insan işe gitmektedir. Sabah ve akşam mesai saatlerinde, rutin bir gündekine yakın biçimde trafik sıkışıklıkları oluşabilmektedir.**

Tüm bu rakamlar, devletin “evde kal” çağrılarının da, sokağa çıkma yasaklarının da göstermelik olduğunu ortaya koyuyor. Dışarıya karşı zevahiri kurtarmak isteyen devlet, bazı resmi kararları almakta, sonra da onları etkisizleştirecek yeni kararlar yayınlamaktadır.

Amaç, patronların karlarını gerçeğeştirmelerinin önündeki engelleri düzlemektir. Sanayi ve ticaret odaları aracılığıyla patronlar, valilerle toplantılar yaparak sokağa çıkma yasaklarının ve özel izinlerin çerçevesini oluşturuyorlar.

Üstelik, **bu dönemde fabrikaların büyük bölümünde yapılan üretim, pazara dönük üretim değildir. İhracat ve ithalat sınırlamalarının en üst noktaya çıktığı, insanların çok gerekli olmadıkça yeni şeyler satın almadığı bir dönemdir bu. Bu koşullarda patronların büyük bölümü, stok için üretim yapmaktadır. İçlerinde varolan**

depolarını yetersiz bulup yeni depo kiralayanlar bile vardır.

Yaşamak için örgütlenmek işçiler, sağlık çalışanlarının ardından, salgından en çok etkilenen kesimdir. Birçok üretim alanında, üretim toplu biçimde ve yakın temasla yapılmaktadır. Keza yemek, dinlenme, servis, tuvalet alanları yine toplu kullanım nedeniyle tüm işçileri risk altında bırakmaktadır. Patronlar ise, işçilerden ciddi bir direniş görmedikleri sürece, bu koşulları düzeltmek, daha güvenli hale getirmek için hiçbir adım atmazlar.

İstanbul’da kayıtlı 4 milyon işçinin sadece 350 bini sendikalıdır. Sendikalı işyerlerinde işçilerin örgütlü olmaları ve direnme kültürü taşımaları, işlerini kısmen kolaylaştırmaktadır. Ancak sendikasız işçiler, tamamen savunmasız durumdadır.

Bugün işçilerin önünde, salgın fırsatçılığına karşı da direnme görevi bulunuyor. **“Yaşam koşullarını iyileştirmek için” verilen sınıfsal mücadele, doğrudan “yaşamak için” mücadeleye dönüşmüş durumdur. Ve bu mücadele de, sınıfsal bir mücadeledir.**

Kapitalist devletin ve yöneticilerin, patronların çıkarlarını savunmak için var olduğu, koronavirüsle birlikte daha açık görüldü. Trump’tan Bronson’a kadar tüm yöneticiler, önce tekellerin kararını düşündüler. Bizde de salgına karşı “ekonomik kalkan” adını tüm tedbirler, patronların çıkarı doğrultusunda alındı. Bu tedbirleri açıklayan Erdoğan’ın toplantıda bulunan TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) Başkanı Hisarcıkıoğlu’na dönerek “neşen yerinde” demesi, kimleri sevindirdiklerini ortaya koyuyordu. Bir zamanlar Özal’ın “ben zengini severim” demesi gibi, Erdoğan da zenginleri “neşelendiriyor” ve bununla övünüyordu.

Koronavirüs, bu sistemin ortaya çıkardığı hastalıklardan biridir. Tıpkı kriz gibi bizzat kendilerinin yarattığı sorunları, bir fırsata çevirip tüm faturayı işçi ve emekçiye yıkmaya çalışıyorlar. Bunu patronlar ve hükümetler birlikte yapıyor. Dolayısıyla mücadele de patronlara ve onların devletlerine karşı olmak zorunda. **Sınıfsal saldırıya sınıfsal bir duruş gerekiyor. Örgütlenmek, birleşmek ve sınıfsal mücadeleyi yükseltmek; sadece çalışma koşullarını düzeltmek için değil, artık yaşayabilmek için de tek seçenek haline gelmiştir.**

Salgında en çok işçiler ölüyor!

Koronavirüs koşullarında işçiler fabrikalarda, işyerlerinde önlem alınmadan çalışmaya devam ediyor. Salgın nedeniyle hayatın her alanında kuralar belirlenirken, işçilerin payına Erdoğan’ın “çarklar dönecek” sözü düşüyor. Ve işçiler, fabrikalarda ağır çalışma koşullarının yanısıra bir de salgına karşı savunmasız biçimde çalışmaya zorlanıyor.

İSİG (İşçi sağlığı ve İş Güvenliği) Meclisi’nin 6 Mayıs günü açıkladığı Nisan ayı raporuna göre, iş cinayetlerinde 220 işçi yaşamını yitirdi. Bunlardan 103’ünün ölüm nedeni koronavirüs.

Aslında bu rakamlar sadece İSİG’in ulaşabildikleri. Gerçek ölüm sayısını bulmak mümkün değil. Çünkü salgın belirtileri gösteren, koronavirüs tedavisi uygulanan ve bu tedavi sırasında hayatını kaybedenlerin bir kısmının hastane ve ölüm kayıtlarında başka tespitler (bulaşıcı hastalık, zatürre, kalp krizi vb) yazıyor. Bu, ölen işçiler için de geçerli. Bu nedenle İSİG Meclisi, yaptığı açıklamalarda hep “en az” ifadesini kullanıyor. Geçtiğimiz Nisan ayında da, koronavirüsten en az 103 işçinin öldüğü tespit edilmiş durumda.

İSİG Meclisinin açıkladığı bir başka önemli veri de, aylara göre iş cinayetlerinin karşılaştırılması. Ocak ayında en az 114 işçi, Şubat ayında en az 133 işçi, Mart ayında en az 113 işçi hayatını kaybederken, Nisan ayında bu rakam neredeyse iki katına çıkarak 220 işçiye ulaşmış.

İstanbul’da koronavirüs döneminde ölüm rakamlarının yüzde 30 arttığı ortaya çıkmıştı. Benzer bir tablo Trabzon için de geçerliydi. Oysa işçi sınıfı içinde korona döneminde ölümlerin yaklaşık yüzde 90 arttığı görülüyor. Bu tablo, koronavirüsten en çok etkilenen kesimin “65 yaş üstü” değil, işçi sınıfı olduğunu gösteriyor.

DİSK raporunda koronavirüs ve işçiler

DİSK’in 27 Nisan tarihli “Covid-19 DİSK Durum Raporu-3” adlı çalışmasında, koronavirüsün işçileri nasıl yoğun ve yaygın biçimde etkilediği bir kere daha ortaya çıktı.

Rapora göre, DİSK üyesi işçiler arasında koronavirüs vaka oranı, Türkiye’deki ortalamanın çok üzerindedir. Türkiye’de Covid-19 pozitif vaka oranı binde 1,3 iken, DİSK üyesi işçiler arasında bu oran binde 4,1’dir. 60 binden fazla DİSK üyesi işçi, koronavirüsün etkilerine doğrudan maruz kalmıştır.

24 Nisan 2020 itibarıyla DİSK üyesi 4 işçi hayatını kaybetti. Koronavirüs sebebi ya da şüphesiyle hayatını kaybeden işçilerin isimleri şöyle: Aydoğan Adagömel (Genel-iş), Ragıp Çakar (Lastik-iş), Hasan Oğuz (Dev Yapı-iş), Ahmet Serdival (Sine-sen). Karantina altında olan DİSK üyelerinin sayısı ise en az 628’dir.

DİSK’in raporunda, madencilik ve taşocakları, basın-yayın ve gazetecilik işkolundaki işçilerin ağır risk altında ve önlem alınmadan çalıştığı belirtiliyor. Bu işkolundaki işçiler, açıkça ölüm riski taşıyorlar. Çimento, toprak ve cam, konaklama ve eğlence, gıda, inşaat işkollarında alınan önlemler yetersiz, çalışma koşulları yeterince güvenli değil. Kimisinde maske verilmiyor, kimisinde yemekhanelerde ya da çalışma alanlarında yapılan düzenlemeler yetersiz.

DİSK’in örgütlü olduğu alanlarda bile önlemlerin bu kadar yetersiz, ölüm oranlarının bu kadar yüksek olması, işçilerin genel olarak ne kadar ağır ve zor koşullarda çalışmakta olduğunu gösteriyor. Sendikasız ya da kayıtdışı

işçiler, AKP yönetiminin “sürü bağışıklığı” politikası ile “sürüler halinde ölüm” terkedilmiş durumda.

Tam da bu nedenle, koronavirüse karşı mücadele sınıfsaldır; ve işçi sınıfının yaşam hakkını savunma mücadelesinden bağımsız değildir.

Koronavirüse karşı işçi direnişleri

dilekçelerini yöneti-
me verdiler.

dilekçe vererek “işten kaçınma hakkı”nı kullanacakları-
nı duyurdu.

Salgın koşullarında “evde kal”amayan işçiler, virüs-
ten en çok etkilenen kesim oldu. Çalışma, dinlenme,
yemek alanlarında ve servislerde ne mesafe ne de
hijyen kuralları uygulanmıyordu. Bu nedenle bir işçide
koronavirüs ortaya çıktığında, bütün fabrikaya hızla
yayılmasının önünde bir engel yoktu.

Önlem almayan ya da eksik önlem
alan fabrikalarda, virüs hızla yayıldı. Bu
koşullarda, işçiler yeni bir direniş biçimini
uygulamaya başladılar: Çalışmaktan
kaçınma hakkı.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği
Yasası’nın 13. Maddesi, işçilere bu
tür durumlarda “çalışmaktan kaçınma
hakkı” veriyor. Yasa şöyle diyor: “Çalı-
şanlar ciddi ve yakın tehlikenin önlenemez
olduğu durumlarda, işyerini veya tehlikeli bölgeyi terk
ederek belirlenen güvenli yere gider. Çalışanların bu
hareketlerinden dolayı hakları kısıtlanamaz.”

İşçilerin böyle bir yasal hakkı var; ancak sendikali
olmayan, kayıtdışı çalışan ya da işbirlikçi sendikalarda
örgütlü olan işçilerin bu hakkı kullanma, hatta bu yasa-
nın varlığından haberdar olma ihtimali bile yok. Buna
rağmen, işyerlerinde salgın tehdidi öylesine büyüktü
ki, çok sayıda işyerinde işçiler “çalışmaktan kaçınma”
eylemi gerçekleştirdi ya da ücretli izin için eylemler
yaptı.

DİSK’in 27 Nisan tarihli “Covid-19 DİSK Durum
Raporu-3” adlı çalışmasında DİSK üyesi sendikaların
örgütlü olduğu en az 11 işyerinde çalışmaktan kaçın-
ma hakkı kullanıldığı belirtiliyor. Çalışmaktan kaçın-
ma hakkını kullanan üye sayısının ise en az bin 249
olduğu söyleniyor.

Sarkuysan’da “çalışmaktan kaçınma hakkı”
Gebze-Darica’da bulunan Sarkuysan fabrikasında
Mart ayının son günlerinde bir işçide Kovid-19 testi
pozitif çıktı. Aynı süreçte, işyerinden 3 kişinin daha
koronavirüs şüphesi ile hastanede tedavisi başladı. İki
işçinin ise evde

karantinaya alındığı
öğrenildi.

Sarkuysan
savunma, otomo-
tiv, kimya, inşaat,
ısıtma sektörle-
rinde kullanılmak
üzere güneş
enerjisinden motor
sistemlerine kadar

geniş bir alanda ve metal sektöründe
üretim yapan büyük bir fabrika. Patron ilk günden
itibaren “üretim sürece” tutumunu göstermiş. İşçilerde
salgın nedeniyle belli bir tedirginlik olmakla birlikte,
bugüne kadar işten atılma korkusuyla bunu çok fazla
öne çıkarmamışlar. Alınan kısmi önlemler nedeniyle
çalışmaya devam etmişler. Ancak bazı işçilerin hasta-
lanmış olması, durumu değiştirdi.

Birleşik metal-iş sendikasında örgütlü olan işçiler,
1 Nisan günü 15.00-23.00 vardiyasında iş bırakarak
otopark alanında toplandılar. Ve Sarkuysan patro-
nunun tehditlerine rağmen, “çalışmaktan kaçınma
hakkı” çerçevesine 14 gün ücretli izin kullanmak üzere

Antep Başpınar 4. Organize Sanayi Bölgesinde
bulunan Melike Tekstil’de çalışan iki işçide koronavirüs
çıkması üzerine, DİSK Tekstil sendikasında örgütlü
olan işçiler 4 Nisan günü iş bıraktı.

Fabrika yönetimi, önce bütün fabrikayı kapatarak
üretim ara verdiklerini ve işçilerin 15 gün izne gön-
derileceğini duyurdular. İlk hafta

için “ücretli izin” sözü veren
yönetim, sonraki hafta için
“kısa çalışma ödeneği”ne
başvuracağını, eğer buradan
bir gelir olmazsa 2. haftanın
da “ücretli izin” olacağını belirti.
Eylem işçilerin kazanımıyla
bitmiş oldu.

Melike Tekstil’in patronu

Cengiz Şimşek, aynı zamanda Gaziantep Organize
Sanayi Bölgesi’nin başkanı. OSB’de binlerce işçi, sal-
gın hastalık koşullarında sağlıklı ortamlarda çalışma-
ya zorlanıyorlar.

İş bırakan Akar Tekstil çalışanlarına saldırı

İzmir-Çiğli Organize Sanayi’de kurulu olan Akar
Tekstil’de çalışan bir işçide, Mart ayının son günle-
rinde koronavirüs tespit edilmesi üzerine, fabrikada
örgütlü olan Deriteks sendikası patronla görüşme
yapmış. 1800 işçinin çalıştığı fabrikada çeşitli önlem-
lerin alınması, kronik
hasta ve 65 yaş üstü
işçilerin ücretli izne
ayrılması gibi önlemler
belirlenmiş. Ardından,
İl Sağlık Müdürlüğü
fabrikaya gelip 25
kişiye test yapmış ve
işçilere “işe dönebi-
lirler” raporu verilmiş.
Oysa 14 gün karantina
uygulaması yapılması,
bütün işçilerin ücretli
izne çıkarılması gere-
kiyordu.

Bu koşulda
çalışmak istemeyen
işçilerin çoğu, patro-
nun tehditleri karşısın-
da işe dönmüşler. 200
işçi ise, 4 Nisan günü
iş bırakma eylemi
gerçekleştirmiş. İşçi-
lerin bahçede bekle-
diği sırada güvenlik
görevlileri ile birlikte
dışarıdan getirilmiş
sopalı adamlar işçilere
saldırmış. Polisin de
müdahalesi üzerine iş-
çiler fabrika önündeki
bekleyişlerini sonlan-
dırdılar. Ancak 250 işçi
6 Nisan günü SGK’ya

Antep’te Melike Tekstil’de eylem

Limak İnşaat işçileri Kuveyt’te eylem yaptı

Limak Holding’in Kuveyt Uluslararası Havalimanı
inşaatında çalışan işçiler, 18 Nisan günü eylem yaptı.

Şirket
Türkiye’den
Kuveyt’e çalışmaya
giden inşaat işçi-
lerine, koronavirüs
salgını nedeniyle
memleketlerine
gönderileceklerini
söyledi. Bunun
üzerine işçiler içeride
kalan maaşlarını, yıllık izin ücretlerini, mesailerini ve
tazminatlarını talep ettiler. Şirket işçileri istifaya zorladı.
İnşaat işçileri istifa dayatmasını reddettiler ve hakları-
nı alarak güvenli bir şekilde memleketlerine dönmek
istediklerini bildirdiler. Üç yıldır devam eden inşaatta
çalışan işçiler, kendilerine zorla Arapça yazılı bir kağıt
imzalatıldığını ve Limak İnşaat’ın bu belgeye dayana-
rak kıdem ve ihbar tazminatlarını ödemedi kendileri-
ni işten çıkardığını belirtti. Bu arada yemek ve temizlik
şirketi ile anlaşma sona erdirildiği için işçiler açlığa
mahkum edilmiş durumda.

Bu hak gaspına karşılık, İYİ SEN’de örgütlü olan iş-
çiler Kuveyt’te Limak İnşaat’ın önünde eylem başlattı.
Limak, eylemdeki işçilere polis tehdidiyle gözdağı
verdi, gözaltına aldırarak ve işkence yaptırmakla tehdit
etti.

LÜBNAN’DA salgın ortamında ekonomik kriz protestosu

Lübnan’da ekonomik kriz nedeni-
le aylarca süren eylemler, koronavirüs salgınının başlamasının ardından kesintiye
uğramıştı. Fakat 21 Nisan günü, salgınla birlikte temel ihtiyaçların fiyatlarının daha da
artmasına tepki gösteren kitleler sokakları doldurdu.

Lübnan’da geçtiğimiz Ekim ayından itibaren aylar süren sokak eylemleriyle ekono-
mik kriz protesto edilmişti. Bu eylemler, kitlede bir bilinç dönüşümü de gerçekleştirmiş-
ti. Lübnan gibi, kuruluşu dini-mezhepsel bölünmeler üzerine oturtulmuş olan bir ülke-
de, eylemciler her türden etnik-dini-mezhepsel ayrımı reddeden sloganlar haykırmaya
başlamışlardı. “Müslüman da Hristiyan da açlıkta-yoksullukta ortaklaşıyor” sloganını
eylemlerinde, duvar yazılarında, taleplerinde yükselten Lübnanlılar, başbakanın istifa
etmesi ve hükümetin devrilmesi gibi önemli kazanımlar da elde etmişlerdi.

Salgın başladıktan sonra, bu eylemler tüm dünyadaki kitle eylemleri gibi bir anda
kesildi. Ancak salgın koşulları, ekonomik krizi büyüten bir rol oynadı. Egemen sınıflar,
salgın sırasında kendi ekonomik çıkarlarını gerçekleştirmek ve salgının faturasını da
kitlelere yıkmak için devletin bütün olanaklarını kullandılar. Bu durum, kitlelerin yaşam
koşullarını daha da ağırlaştıran, yoksulluğu büyüten bir rol oynadı.

Bu durumda, Lübnan halkı bir kere daha sokaklara indi. 21 Nisan günü yüzlerce
protestocu, ekonomik krizi protesto etmek için eylem gerçekleştirdi. Büyük şehirlerde-
ki karantina nedeniyle boşalan sokaklarda, ekonomik kriz, zamlar, artan işsizlik, yol-
suzluk ve kamu hizmetlerinin yetersizliği protesto edildi. Eylemciler “Koronavirüs her
şeyi öldürdü ama siyasetçilerimizin yolsuzluk yapmasına engel olamadı, ekonomik ve
sosyal koşulları daha da kötüleştirdi; bu nedenle bizi de durduramayacak” dedi.

Protesto gösterilerine polisin saldırısı üzerine eylemin biçimi de değişti. Gaz bom-
balı ve coplarla saldıran polise, halk da eline geçirdiği her şeyle direnişe geçti. Ve
önümüzdeki dönemde gösterilerin çatışmalı geçeceğinin de bir göstergesi oldu.

Koronavirüs salgını, bir ayı aşkın süredir tüm dünyayı kapladı. İnsanlar evlerine hapsedildi, sokaklar boşaldı. Salgın öncesinde dünyanın dört bir yanında başlayan ayaklanmalara, direnişlere, doğal olarak ara verildi. **Rahatlatan hükümetler de, salgını fırsata çevirip yeni bir saldırı dalgası başlattılar. O güne dek geçiremedikleri yasaları arka arkaya geçiriyorlar.** Sadece ülkemizde değil, dünyanın pek çok yerinde benzer uygulamalar görüyoruz.

Emperyalist-kapitalist sistemin “imparatoru” ABD, bu ülkelerin başında geliyor. **Bir zamanların “rüyalar ülkesi” şimdilerde kabusu yaşıyor. Her tür sosyal güvenceden yoksun insanlar, ölüme terk edilmiş durumda.** Özgürlük heykeli ile ünlü NewYork, koronavirüsten en fazla ölenlerin şehri oldu. Başta sağlık olmak üzere sistemin nasıl çürüdüğü apaçık ortaya serildi.

Benzer bir durum İngiltere için de geçerli. Kapi-talist sistemin doğup geliştiği ilk yer olan İngiltere, çöküşün de simgesi adeta. En fazla ölüm sayısında ABD’nin arkasından geliyor. İngiltere başbakanı Boris Johnson, salgına karşı hiç bir önlem alamayacaklarını, “sürü bağırsıklığı”nı uygulayacaklarını duyurmuştu. “Ölen ölsün, kalan sağlar bizimdir” dedi açıktan. “Kaderin cilvesi”ne bakın ki, koronavirüse ilk yakalananlardan biri oldu.

Keza Trump, salgını küçümseyen ve önlem alınmasını durduran liderlerin başında geliyor. **Her gün binlerce kişinin öldüğü bir dönemde, o seçimleri düşünüyor. Bir de virüsü kimin çıkardığı konusunda Çin’le atışıyor.** Aynı biçimde Brezilya’da Bolsonaro, Macaristan’da Orban, bir yandan salgını yok sayarken, diğer yandan onu bir fırsata çevirmenin gayreti içindeler.

Elbette bu tutum, sadece faşist ve gerici liderlerle sınırlı değil. Ancak **bu liderler, salgın döneminde daha açık ve kaba yöntemleriyle öne çıktılar. Dahası, salgın bahanesiyle işçi ve emekçilere dönük saldırıların başını çektiler; kırıntı düzeyindeki hakları bile gaspettiler.** OHAL ilan etmek, göstermelik parlamentoyu rafa kaldırıp ülkeyi kararnamelerle yönetmek, başta emeklilik olmak üzere işçi-emekçi aleyhine yeni düzenlemeler yapmak vb...

En demokratik görünen ülkelerde bile, koronavirüs salgını ilk önce işçi ve emekçileri vurdu. Zaten krizden dolayı varolan işsizlik, salgın sonrası zirveye çıktı. **Avrupa’da 9 milyon kişi daha işsiz kaldı. Demokrasinin en gelişkin sayıldığı İskandinav ülkeleri, keza İsviçre, nüfuslarına oranla en fazla vakanın görüldüğü yerler oldu.** Kısacası emperyalist-kapitalist sistemin halk düşman yüzü, salgınlıkla birlikte daha net görüldü. Ne yazık ki bugün dünyanın tümü bu sistemin içinde ve yoksul halk zor günler geçiriyor. En çok onlar ölüyor, sevdiklerini kaybediyor, daha ağır sömürü koşullarında çalışıyor, ya da işsizlik ve açlıkla baş başa bırakılıyor...

Zor günlerde halkın yanında olmak Egemen sınıfların saldırılarını arttırdıkları, işçi ve emekçilerin ise ölüm ve açlıkla karşı karşıya kaldığı **bu koşullarda, komünist ve devrimci önderlik hiç kuşkusuz daha önem kazandı.** Egemenlerin yaptıklarını teşhir etmek, görünenlerin arkasında yatan gerçekleri ortaya sermek, işçi

ve emekçileri bu yönde uyarmak ve harekete geçirmek, her zamankinden daha yaşamsal. Çünkü gerçek anlamda bir ölüm-kalım savaşı veriliyor.

Buna karşı **salgınla birlikte devrimci faaliyette gözle görülür bir azalma var.** Uzunca bir süredir internet yayıncılığını esas alan birçok devrimci örgüt, salgın sonrası faaliyetlerini neredeyse tamamen internetten yürütmeye başladılar. **Dergiler basılıp dağıtılmıyor artık. Bildiriler çıkmıyor, afişler bile çok azaldı. Yani kitlelere doğrudan seslenen, bire bir temas kuran araçlar devre dışı bırakıldı.**

Devrimci faaliyet; ajitasyon, propaganda, örgütlenme, eylem, geniş yer alanı kapsıyor. Kuşkusuz koşullara göre biçimler değişebilir, biri diğerinin önüne geçebilir. Fakat **bu faaliyetlerin her biri, -özellikle de örgütlenme ve eylem- kitlelerle yüz yüze teması gerektiriyor.** Günümüzde internetin giderek yaygınlaştığı bir gerçek. Bu aracın kullanılması da yanlış değil, nitekim kullanılıyor. Yanlış olan, neredeyse tek araç haline getirilmesi. (Kaldı ki, burjuva gazeteler bile hala basılıyor, salgın günlerinde dağıtılıyor.)

Diğer yandan interneti olmayan ya da kullananmayan çok insan var. Ama daha önemlisi, yüz yüze görüşmenin, karşı karşıya konuşmanın yarattığı etkiyi sağlayamaması. Adı boş yere “sanal ortam” olmamış! **Tek tek kişilere “dokunmak”, duygu ve düşüncelerini gözlemleyip karşılıklı alış-verişte bulunmak, “gerçek hayat”ta yanında olmak çok farklıdır ve devrimci faaliyetin temeli yine bu şekilde olmalıdır.**

Bunları “genel doğru” olarak kabul edip pratikte uygulamamak, ya da korona günlerinde geçerli olmadığını düşünmek, en hafif deyimle koşullara teslim olmak, kolayı seçmektir.

Salgın başladığından beri en sık duyduğumuz kelimeler, “izolasyon”, “karantina”, “sosyal mesafe” oldu. Yani kendi kendini tecrit etmek, insanlarla teması olabilece en aza indirmek telkin edildi. Fakat biliyoruz ki, **işçi ve emekçiler büyük oranda çalışmaya devam ediyor. Onlar hergün işyerlerine giderken, bizlerin “evde kal”ması, asıl olarak internet üzerinden birşeyler yapması doğru olabilir mi?** Sadece siyaseten değil, ahlaken de bu, rahatsız edici bir durumdur.

Nasıl ki bu koşullarda talebimiz; gıda, sağlık, hizmet vb. temel ihtiyaçlar dışında işyerlerinin kapatılması, (tabii işçilerin ücretlerinin tam ödenmesi koşuluyla) zorunlu çalışılan yerlerde ise, gereken sağlık tedbirlerinin alınması ise; kendi adımıza da bunu uygulamalıyız. Yani **önlemlerimizi alarak, yeni biçimler bularak “olmazsa olmaz” faaliyetlerimizi sürdürmeliyiz.** Salgın öncesi gibi olmaya çağı açıktır. Kullandığımız biçimler değişecek, kimi sınırlamalar olacaktır. Ancak zorunlu gördüğümüz faaliyetlere devam edilecek ve kitlelere gidilecektir. Onları bu zor günlerde yalnız bırakmadığımız, bırakmayacağımız gösterilecektir.

Bunları yaparken tabi ki, bilimsel uyarıları dikkate alacağız. Hem kendimizi, hem de görüştüğümüz herkesi korumak gibi bir yükümlülüğümüz var. Maske ve eldiven takmak dahil, sağlık kurallarına uygun davranacağız. **Önemli olan; her koşul altında faaliyetleri sürdürme kararlılığıyla hareket etmektir.** Bu aynı zamanda işçi ve emekçilere

Salgın günlerinde DEVRİMCİ FAALİYETİN ÖNEMİ

karşı sorumluluğun, devrimci kimliğimizin bir gereğidir.

Salgın sonrası faaliyetlerimizi bu bakışaçısı ile yürütüyoruz. İlk olarak “Salgın küresel, Mücadele sınıfsal!” başlıklı, işçi ve emekçilerin acil taleplerini içeren ozalit ve afişlerimiz, başta emekçi semtler olmak üzere birçok merkezi noktaya yapıldı. Ardından dergimizin Nisan sayısını

çıkardık. Matbaa sektöründe virüsün hızla yaygınlaşmış olmasından dolayı dergi bastırmak kolay değildi. (Teknik bir aksilik olmadıği sürece de dergimizi yine aylık peryodlarla çıkarmaya devam edeceğiz.) Basılması kadar -hatta ondan daha zor- dağıtımını gerçekleştirmektir. Halkın evlere kapatıldığı, dükkanların çoğunun açılmadığı, sokakta bulunmanın bile “suç” sayıldığı koşullarda, dağıtımın daha zor olacağı aşıkardı.

Fakat **dağıtımlar esnasında gördük ki, böyle-si bir dönemde dergimizi çıkartıyor ve kapılarına kadar getiriyor olmamız, genel olarak memnuniyetle karşılandı. Kapısını açmamak, gelen hiçbir şeyi almamak, daha çok orta sınıflarda görülüyor. İşçi ve emekçilerin kapıları, onlara birşeyler getiren, dertlerini dinleyen devrimcilere açık.** Yeter ki, komünist ve devrimciler, o evlerin kapılarını çalmaya, sorunlarını dinlemeye, çözüm üretmeye devam etsin...

Sadece dağıtım değil, örgütlenme faaliyeti de kesintisiz sürmeli. Hiçbir yoldaşımızı, ilişkimizi, dostumuzu, bu zor günde yalnız bırakamayız. Salgın günlerinin en kötü yanlarından biri, yalnızlığı ve bencilliği körüklemesidir. Buna izin veremeyiz. **Bunun bir yanı, örgütsel faaliyetin devam etmesidir; diğeri ise, bulunduğumuz her yerde dayanışma ağını örmektir.** Sokağa çıkamayan yaşlıların ihtiyaçlarını gidermekten, zor durumda olanlara yardım toplamaya kadar, çıkan sorunlara çözüm üretmektir. Bu yönde diğer devrimci yapılarla da ortak hareket etmeye çalışmalıyız.

Biliyoruz ki, ne devlet ne belediyeler halkın ihtiyaçlarını karşılıyor. Sözde birçok yardım sıralanıyor, hatta birbirleriyle bu alanda da

kavga sürüyor; ancak gerçekte halka ya hiç ulaşmıyor, ya da çok sınırlı kalıyor. **Bunları sadece teşhir etmekle**

yetinemeyiz; hak almanın yol ve yöntemlerini göstermeli ve kitlelerle birlikte yaşama geçirmeliyiz. Bu da faaliyetlerin ajitasyon-propaganda ile sınırlı kalmamasını, örgütlenme ve eylemle birleştirmeyi gerektiriyor.

1 Mayıs’ı salgına karşı mücadele günü yapalım!

Önümüz 1 Mayıs! Bu 1 Mayıs, savaşa, krize, salgına karşı mücadele günü olmalıdır. **Salgın günlerinde 1 Mayıs’ı kutlamak, çok daha büyük bir önem kazanmıştır.** Dünyada ve ülkemizde 1 Mayıs yüzyılı aşkın süredir her koşul altında kutlandı, yine kutlanacaktır. Julis Fuçık, “Darağacından Notlar” kitabında, Alman faşizminin zindanlarında bile 1 Mayıs’ın nasıl kutlandığı anlatıyor. Bizde de 12 Eylül hücrelerinde 1 Mayıs kutlandı.

Ayrıca egemenler, milli ve dini bayramları bu koşullarda kutlamaktan vazgeçmiyor. Aksine milliyetçi-dini duyguları güçlendirmek için kullanıyor. 23 Nisan’da herkesi İstiklal Marşı söylemeye çağırıyorlar mesela. Onlar bunu yaparken, işçi ve emekçiler kendi bayramlarını kutlamaktan neden vazgeçsin?

2 Nisan günü basılan dergimizin son sayısında bu konuyu işledik ve kutlamanın hangi biçimlerde

olabileceğine sıraladık. Devrimci-demokrat kesimlerle düşüncelerimizi paylaştık. Ayrıca DİSK’le de görüştük. Sonuçta Nisan ayının ortalarında 1 Mayıs görüşmeleri başlamış oldu.

1 Mayıs enternasyonal bir gün! Kutlaması da enternasyonal olmalı. Özellikle salgın günlerinde bu çok büyük bir önem taşıyor. Tüm dünyada aynı saatte aynı sloganlar atılabilir, ya da aynı anda yapılacak başka biçimler bulunabilir. Bugün tüm dünya aynı sorunla boğuşuyor. **İşçi ve emekçiler, her yerde benzer koşullarda çalışıyor. Talepleri ortak. 1 Mayıs’ın kutlanış biçimi de ortak olmalı.** Bu, işçi sınıfının enternasyonal bir sınıf olduğunu duyumsaması ve dünya egemenlerinin karşısına bir sınıf olarak dikilmesi bakımından çok daha anlamlı olacaktır. Her ülke kendi koşullarına göre farklı kutlamalar da yapabilir; fakat ortak kutlamanın yollarını bulmak, bugün her zamankinden daha gerekli ve mümkündür.

1 Mayıs öncesi ajitasyon-propaganda çalışmaları sürdürülmelidir. Giderek azalan pankart, afiş gibi biçimler, en azından 1 Mayıs döneminde artmalıdır. İşçi ve emekçiler arasında 1 Mayıs’a dair sözlü-yazılı propaganda yapılmalı ve salgınla birlikte ağırlaşan sömürü ve yaşam koşullarına karşı eyleme çağrılmalıdır. Çalışmaya zorlanan işçilerin üretimi durdurması, 1 Mayıs’a dair konuşmaların yapılması önemlidir.

Kısacası bu 1 Mayıs, salgın bahanesiyle egemenlerin artan saldırılarına, işçi ve emekçilerin yanıtı; mücadelenin yükselmesinde bir basamak olmalıdır. **İşçi ve emekçilerin “ölüm mü, açlık mı” seçeneği ile baş başa bıraktığı bir ortamda 1 Mayıs kutlamak, belirleyici bir öneme sahip.** Virüsten ölen işçilerin sayısı hızla artıyor. “İşten kaçınma hakkı”nı kullananlara yasaklar getiriliyor. Salgın sonrası hükümetin ilk yaptığı işlerden biri, işyerlerinde sendikal faaliyeti, TİS ve grevi yasaklamak oldu. Bu cendere elbet bir yerde patlayacak! 1 Mayıs bunun işareti olmalı!

Sendikaların bu süreçte ne kadar etkisiz kaldıklarını görüyoruz. **Komünist ve devrimcilerin güç kaybettiği, faaliyetlerini azalttığı her dönemde olduğu gibi, sendikalar işçiyi işlevsizleştiriyor.** 1 Mayıs’ın kutlanması dahil, salgın günlerinde işçi ve emekçilerin haklarının korunması da, komünist ve devrimcilerin varlığına, faaliyetlerinin devam etmesine bağlı. Bu gerçek ayan-beyan ortada.

Devrim ve sosyalizm bayrağını yükseltelim!

Tarihsel günlerden geçiyoruz. Tüm dünyayı esir alan salgın hastalıklar daha önce de yaşanmış. Bu salgın, en son 1918 yılında yaşanan İspanyol gribi ile karşılaştırılıyor mesela. Öncesinde veba, çüzzam, kolera gibi salgınlar var. Fakat bunlar yüzyılda bir görülüyor. **Emperyalizm, her şeyi hızlandırdığı gibi, salgınların süresini de kısalttı.** AIDS, domuz gribi, kuş gribi vb...

Koronavirüs hepsinden daha etkili ve yaygın oldu. Bunun “insan üretimi” yani “biyolojik silah” olup olmadığı tartışılıyor. Ayrıca birçok “komplo teorisi” ortaya atılıyor. Yeni bir emperyalist paylaşım savaşını yaşadığımız bir dönemde bu virüsün de pekala “biyolojik silah” olarak üretilmiş olması mümkün. Ama bunun nasıl ve kimler tarafından üretildiğinden daha çok, sonuçlarıyla ilgilanmeliyiz.

Aslolarak da buna karşı nasıl mücadele edeceğimiz üzerinde durmalıyız.

Kesin olan şudur; emperyalist sistemin azami kar hırsı, insanı ve doğayı yok ediyor. Bunu savaşlarda gördüğümüz gibi, deprem, sel, çığ gibi doğa olaylarında ve artan salgın hastalıklarda görülebiliyoruz. Koronavirüs bitecek, başka bir hastalık başlayacak. Şimdiden koronavirüsün mutasyon geçirdiği, önümüzdeki yıllarda başka biçimlerle yeniden nüksedeceği söyleniyor. Savaş ve kriz gibi salgın hastalık da bu sistemin yarattığı ve kaçınılmaz hale getirdiği felaketlerden biri oldu.

Engels, yüzyıl öncesinden “doğa intikamını alacak” demişti. Salgın hastalıklar da, doğanın tahribatının sonuçlarından biri. Oysa **doğayla barışık bir sistem mümkün. Komünizm tam da bunu öngörüyor.** Azami karın, insanın insan tarafından sömürüsünün ortadan kalkması, bu tür sorunları da ortadan kaldıracak. Proletaryanın kurtuluşu, hem insanlığın, hem de doğanın kurtuluşu olacak.

Nihai hedefi asla gözden kaybetmeden ve bunun propagandasını ihmal etmeden, somut durumda yapılması gerekenleri tespit edip yaşama geçirmeliyiz. Salgın sonrası “acil talepler” olarak sıralanan işçi ve emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarının düzeltilmesi, bunun başında geliyor. Keza bu zor günlerde destek ve dayanışma ağını örebilmek gerekiyor.

Bütün bunlar, salgın döneminde komünist ve devrimci faaliyetin kesintisiz sürmesine bağlı. **Devrimci öncülüğe ihtiyacın arttığı bir dönemde, geriye çekilmek kabul edilemez. Eskisinden daha büyük zorluklarla karşılaştığımız ve karşılaşacağımız ortada. Ama gerçek devrimcilik zaten zor dönemlerde belli olur.** Reformizmle devrimciliğin, teslimiyetle direnişçiliğin en net ayrıştığı dönemler, böylesi dönemlerdir.

Bizi biz yapan, zor dönemlerin devrimcisi olmaktadır. 12 Eylül’ün en karanlık günlerinde faaliyetlerini kesintisiz sürdüren bir geleneğe sahibiz. Keza faşizmin saldırılarını arttırdığı ve tasfiyeciliğin kol gezdiği 2000’lerin başında, 15 Temmuz darbesi sonrası OHAL ilanıyla estirilen terör altında da, ne ML görüşlerimizi savunmaktan, ne de faaliyetlerimizi sürdürmekten geri durduk. Şimdi buna salgın günleri eklendi. **İdeolojik-siyasi görüşlerimizin sağlamlığından ve geleneklerimizden aldığımız güçle faaliyetlerimizi kesintisiz sürdürmeye devam edeceğiz.**

İşçi ve emekçilerin “ya ölüm ya devrim” dışında bir seçeneğinin kalmadığı günlerde, devrim ve sosyalizm bayrağını daha da yükseltmek, buzkıran olmak gerekiyor.

21 Nisan’da internet sitemizde yayınlanmıştır.

Koronavirüs salgını başladığından itibaren AKP hükümetinin yönetme başarısızlığı her alanda kendini ortaya koydu. Üstelik bu başarısızlıklar kitlelerin gözünde de teşhir oldu. Ancak maske konusunda yaşananlar, bu başarısızlığın zirve noktasıydı. Başka düzen partilerini eleştirirken “onlara üç koyun versen güdemezler” diyen AKP yönetimi, “üç maskeyi dağıtmaz” hale geldi.

Salgının Türkiye’ye ulaştığının duyurulduğu Mart ayı ortalarında, maske takmak zorunlu değildi. Sadece çok tedirgin olanlar toplu taşımada maske kullanıyorlardı. Salgın ilerledikçe, maskenin en etkili korunma yöntemlerinden biri olduğu ortaya çıktı. Ve “maske sorunsalı” böylece gündemin orta yerine yerleşti.

Mart ayı sonunda artık maske adeta “altın değerine” ulaşmıştı. Eczaneler, kendilerine fahiş fiyatla maske satmaya çalışan merdivenaltı üreticileri reddettiklerini söylüyorlardı. Ama bu arada fahiş fiyatlarla maskeler piyasaya dolmaya başladı. Öyle ki, “nano teknoloji” ile üretildiği söylenen, ancak koruyucu özelliği bulunmadığı sonradan anlaşılan maskeler, tanesi 10 liradan satıldı; sokaklar bu maskeleri takanlarla doldu. Kapitalizmin üretim anarşisi ilkesi tüm çarpıklığı ile işliyordu.

Bu tabloya dönük eleştiriler hızla yükseldi. Salgının yayılma hızı görüldüğü halde maske üretimine ve satışına müdahale etmeyen hükümet, bu durumun asıl sorumlusuydu. **Hükümet sürekli olarak “salgına karşı her tür önlem aldık” diye açıklama yapıyordu; ancak alınması gereken ilk önlem, maske ve sağlık ekipmanı stoklamaktır. Ve bu yapılmamış, halkın ve sağlık çalışanlarının güvenliği piyasa kurallarına teslim edilmişti.** Öyle ki, sağlık çalışanları bile salgın sürecine, ellerinde yeterli maske ve sağlık ekipmanı olmadan yakalandılar. Hükümete yönelik eleştiriler her geçen gün arttı.

Yaklaşık 1 aylık kargaşanın ardından, Erdoğan 4 Nisan günü yaptığı açıklamada, kamusal alanlarda maske zorunluluğu getirildiğini ilan etti. Hemen arkasından Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, maskelerin “halkın ulaşabileceği yerlerde satışa sunulacağını” duyurdu. Bugüne kadar “devlet pijama mı satacak” diye Sümerbank’ı, “devlet süt mü üretsın” diye SEK’i özelleştiren, hemen bütün özelleştirmeleri için bu türden bahaneler getiren AKP hükümeti, “devlet maske satacak” diye açıklama yapmıştı. Kamu sağlığını korumak için gereken tüm önlemleri almakla sorumlu olan devlet, üstelik de salgın gibi olağanüstü bir dönemde, halka maske satacak!

Tepkiler birdenbire öylesine yükseldi ki, bu açıklamayı unutturmak için ne yapacaklarını şaşırdılar. Üstelik bu arada bazı CHP’li belediyeler, toplu taşıma araçlarında bedava maske dağıtmaya başlamıştı.

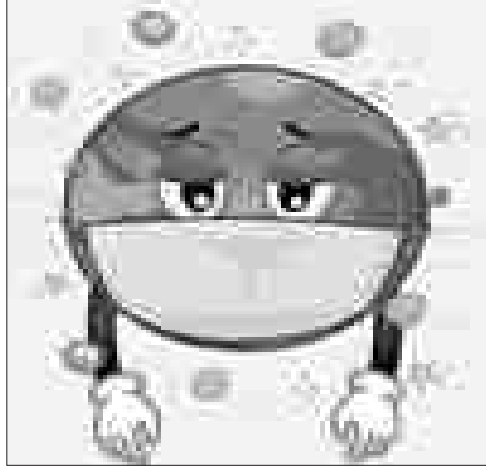
Hemen 5 Nisan günü Erdoğan’ın “kesinlikle parayla maske satışı yasaktır. Marketlerde verilecek maskeler de ücretsizdir” açıklaması geldi. Bu arada “maske satılacak” açıklaması nedeniyle ellerindeki nakiti maskeye yatıran eczaneler de ortada kaldı.

Maskeyi bir türlü dağıtamamak

Maskenin ücretsiz olarak nasıl gönderileceği konusu yepyeni bir sorunlar yumağı oluşturdu. Önce kişi başına bir hafta için 5 maske kararı açıklandı. Sonrasında 10 gün için 5 maskeye düştü rakam. Sağlık Bakanı’na canlı yayın açıklaması sırasında sordular; “birkaç saatte bir değiştirilmesi gereken maske, 10 gün nasıl yetecek?” Bakan bütün pervasızlığı ile cevap verdi: “Dışarı çıkmasınlar!”

Sorun şu ki, her gün milyonlarca insan işe gitmek zorunda. **Sadece İstanbul’da işe giden insan sayısı**

AKP’nin maske ile imtihanı

yaklaşık 6 milyon. İşe giden bu insanlar, evden çıktıktan geri dönüncüye kadar geçen yaklaşık 12-14 saatlik süre içinde en az iki maske kullanmak zorundalar. Devletin tavsiyesi ise bir maskenin 2 gün kullanılması yönündeydi.

İkinci ve asıl devasa sorun, maskelerin nasıl dağıtılacağı oldu. Önce ePTT’den başvuru yapılması söylendi; ancak ilk birkaç saat içinde başvuru çokluğu nedeniyle ePTT kilitlendi. Ardından edevlet’ten başvuru yapılması söylendi. Onun da ömrü fazla olmadı. **Kamusal alanlarda maske takmak zorunlu kılınmıştı; insanların maskeye ihtiyacı vardı; ancak maske bulabilecekleri hiçbir alan kalmamıştı.** Dahası internet kullanmasını bilmeyen, interneti olmayan kesimler için bir çözüm de yoktu. Üstelik, 20-65 yaş arasındakilere zaten maske verilecekse, neden başvuru yapmak, interneti meşgul etmek, siteye yük bindirerek kilitlenmesine neden olmak gerekiyordu; bunun da cevabı yoktu.

Başvuru yapmak büyük bir soruna dönüşmüşken, dağıtım konusu bir başka devasa sorun odağına dönüştü. **PTT’nin dağıtım elemanı sayısı yaklaşık 13-14 bin kişi. Ve zaten üzerlerinde önemli bir işyükü bulunuyor. Buna ek olarak bir de milyonlarca eve maske taşımaya başlamaları imkansız.** Dahası, maske dağıtırken bir günde yüzlerce eve gitmeleri, evden eve virüs tehlikesi taşımaları anlamına da geliyor. Yani burası da bir çıkmaz sokak. Sonuçta PTT üzerinden maske dağıtma kararı, daha ilk gününde çöktü.

Bu arada Sağlık Bakanlığı yeni bir çözüm daha bulmuştu; isteyen kendi maskesini kendisi yapabilir, eşarplar maske olarak kullanılabilir dendi. Ama bu defa da, marketler eşarptan yapılmış maske takanların içeri girmesine izin vermiyordu.

8 Nisan günü, bir kere daha karar değiştirildi ve maskelerin eczaneler üzerinden dağıtılacağı açıklandı. Buna göre önce internet üzerinden başvuru yapılacağı, başvurunun kabul edildiğini belirten SMS mesajı gelecek. Bu mesaj ile eczaneye gidenlere 5 adet maske verilecekti; açıklama buydu. Tabi ki bu da işlemedi.

Günler geçiyor, telefonlara SMS’ler gelmiyordu. Ama bu arada insanlar işe gitmeye, toplu taşıma araçlarına binmeye, marketlere gitmeye devam ediyorlardı; maske sorununu en üst düzeyde yaşayarak.

Sorun artık eczacıların üzerine çöken bir kabusa dönüşmüştü. Eczanelere yeterince maske verilmemişti;

verilen maske kısa sürede bittiği için sonradan gelenler maske bulamamanın kızgınlığıyla, eczacılarla kavga ediyorlardı. SMS’ler hala yaygın biçimde ulaşmıyor, insanlar telefonlarına SMS beklemeye devam ediyorlardı. Eczanelere gelen maskeler ise ayrı bir sorundu. **Maskeler standartlara uygun değildi; teli bulunmayan, olması gerekenden daha kalın ya da daha ince olan, lastikleri çabuk kopan, yüze tam oturmeyen maskelerdi bunlar.** Gönderilen paketler de hijyen kurallarına uygun değildi; üzerinde markası ve içeriği yazmayan paketlerle ya da çöp poşetine benzer poşetlerle gönderiliyordu. Nerede-nasıl üretildiği belli olmayan, hijyen koşullarına uymayan maskeler... 5’li ya da tekli paketler halinde hijyenik biçimde paketlenmiş olması gerekirken eczacılar poşetten tek tek çıkartıyor, insanların eline öylesine veriyordu bu maskeleri. Alan da cebine koyuyor, üzerinde gezdirerek daha takmadan maskenin kirlenmesine neden oluyordu. Daha insafli olanlar, kendileri poşetleyip veriyordu. Buna bir de eczacıların işyükünün artmış olmasını, reçete için gelen hastaların maske sırası yüzünden eczaneye girmeden geri dönmek zorunda kalmasını eklemek gerekiyor.

Bu arada Erdoğan’ın 18 Nisan günü 65 yaş üstü için maske ve kolonya sözü verdiğini ve halen bu maske ve kolonyanın dağıtımının tamamlanmadığını da geçerken belirtelim.

Maskeyi kim üretiyor, kim kazanıyor

Bütün bu sorunları bir kenara bırakalım. Basit bir hesaplama, AKP hükümetinin nasıl bir başarısızlık içinde olduğunu göstermeye yetiyor. Maske takma zorunluluğu 4 Nisan günü ilan edildi. 5 Nisan günü devletin ücretsiz maske dağıtacağı söylendi. 12 Nisan günü (yani 1 hafta sonra) gazetelerde çıkan habere göre İstanbul için 3 milyon maske eczanelere gönderilmişti. İstanbul’un nüfusu 16 milyon; 20 yaş altı ve 65 yaş üstü nüfus yaklaşık 2 milyon 200 bin kişi olduğu için, maskeye ihtiyaç duyan nüfus yaklaşık 14 milyon. **Kişi başına 5 maskeden, ilk on gün için ihtiyaç duyulan maske sayısı 70 milyon eder. Ve hükümet, ücretsiz maske dağıtacağını duyurduktan bir hafta sonra, İstanbul’a 3 milyon maske ulaşmış olmasını bir “başarı hikayesi” olarak göstermeye çalışıyor.**

Ve tüm bu fiyaskoların ardından, “ücretsiz maske” kararı aldıktan yaklaşık bir ay sonra, 8 Nisan günü maskelerin, üstelik de tanesi 1 lira gibi fahiş bir fiyattan satışa çıkartılacağını açıklamak durumuna kaldılar.

AKP’nin kitlelere maske ulaştırma konusundaki tökezlemeleri anlatmakla bitmez. Ama sorunun bir boyutu daha var. **Bu maskeler nerede, kimler tarafından üretiliyor? Maske üretme görevi, hangi yandaşa, hangi kriterler üzerinden veriliyor? Bu maskelerin ihalesi nasıl, hangi şartlarla yapılıyor? Maskelerin hijyeni nasıl kontrol ediliyor?** Hayati önemdeki bu soruların cevapları yok.

Askeri dikimevlerinde haftada 3 milyon adet maske üretildiğine ilişkin haberler basında yer aldı. Geri kalan maskelerin özel sektörde, devletle anlaşmalı olarak üretildiği biliniyor. Ancak bunların ihale şartnamesi, maskelerin kaç malolduğu, devletin bunları kaç satın aldığı gibi bilgilere ulaşmak mümkün değil.

Üstelik bu arada 88 ülkenin Türkiye’den yardım istediği, bunlardan 30 ülkeye maske, tulum vb. sağlık malzemeleri yardımı yapıldığı ile övünüyor AKP hükümeti.

Ücretsiz, eşit, erişilebilir sağlık, tüm insanlar için bir haktır. Maske de bu sağlık hakkının bir parçası olarak devlet tarafından karşılanmalıdır. Ancak güvenli, korunaklı ve yeterli biçimde...

AKP ve MHP'nin ortak hazırladığı 70 maddelik infaz paketi, yoğun tartışmalar içinde, 13 Nisan günü yasalastı. Yaklaşık 90 bin kişiye tahliye yolu açıldı. İlk tahliyeler başladı bile.

Yasa "icraata af-düşünceye hapis" getirmekle eleştirildi. Gerçekten de uyuşturucu tacirleri, Soma'daki 301 madencinin katilleri, Çorlu tren kazasının failleri, çete reisleri tahliye olurken, gazeteciler, tweet atanlar, devrimciler hapis yatmaya devam ediyor.

Yasa ne getiriyor?

AKP hükümeti son dönemde cezaevleri ne zaman gündeme gelse, çocuk tecavüzcülerine ve uyuşturucu tacirlerine yönelik af düzenlemesini tartışıyor. **AKP kadroları içinde küçük kız çocuklarıyla evlenen ya da evlenmek isteyen çok geniş bir kesim sözkonusu; yasal düzenleme ile küçük kız çocuklarının evlenme yaşını 13'e kadar indirmek, böylece çocuk tecavüzcüsü tarikat kadrolarını aklamak-rahatlatmak istiyor.**

MHP'nin kilitlendiği suç ise, uyuşturucu tacirleri. Alaattin Çakıcı gibi uyuşturucu mafyası patronları başta olmak üzere, devletle işbirliği yapan uyuşturucu taciri faşist katillerin hapisten çıkartılması için özel olarak uğraşıyor.

Yükselen yoğun tepkiler üzerine AKP çocuk tecavüzcülerine ve kadına yönelik şiddete ilişkin ceza indirimi niyetinden vazgeçmek, bu konudaki hazırlıkları paketten çıkarmak zorunda kaldı. Alaattin Çakıcı ise, düzenleme yapıldığı anda tahliye oldu.

Diğer taraftan, **cezaevindeki tutsakların yeniden şubeye sorguya alınabilmesi gibi son derece önemli bir madde de eklendi.** Bu yasa, ilk olarak 12 Eylül döneminde, devrimci tutsakları istedikleri zaman işkenceli sorgulara alabilmek için yapılmıştı.

Şimdi aynı yasayı yeniden getirdiler. MİT, bir tutuklu veya hükümlüyü cezaevinden alıp sorgulayabilecek! Bir itirafçı, bir yalancı şahit, hatta bunlara bile gerek duymaksızın tamamen keyfi biçimde cezaevinden alabilecekler. **Bu, içindeki insanın sürekli işkenceli sorgu tehdidi altında ve can güvenliğinden yoksun bir şekilde yaşaması demek. Mahkemelerin devre dışı bırakılması, Ortadoğu ülkeleri için söylenen "istihbarat devleti"ne dönüşmek demek.**

Maddeye bir de "cezaevinden çıkarılıp sorgulanacakların rızaları alınacak" diye bir cümle de eklemişler, adeta dalga geçer gibi. "Rıza" göstermezse ne olacak, belli değil.

Cezaevlerine dönük bir başka saldırı maddesi ise, muhalif basının alınmasını engelleyen "Basın-ılan Kurumu"ndan resmi ilan alma koşulu"ydu. Tepkiler nedeniyle bu maddeyi yasaya eklemekten son anda vazgeçtiler.

Yasada şartlı salıvermeden yararlanabilmek için cezaevinde kalma süresi 2/3'ten 1/2'e indirildi. Tepkiler nedeniyle cinsel saldırı ve çocuğa karşı cinsel suçlar bu maddeden muaf tutuldular. Elbette "terör suçu" kapsamındaki cezalar da bu maddeden muaf oldu. **Devrimcilerden akademisyenlere, gazetecilerden öğrencilere, akademisyenlere kadar çok geniş bir kesimin ifade özgürlüğü de "terör suçu" kapsamında ele alındığı için, asıl cezaevinden çıkması gerekenler bu indirimden yararlandırılmadı.**

Yeni infaz kanunu: Uyuşturucuya af, düşünceye hapis

İnfaz indiriminden yararlanamayacak suçlara "MİT'e karşı işlenen suçlar"ın da eklenmesi, bir infaz düzenlemesinde ilk defa karşılaşılan bir durumdu. **Libya'da ölen MİT mensubunun cenaze haberi nedeniyle tutuklanan gazetecilerin çıkmasını engellemek için özel bir düzenleme yapmışlardı.** Ancak bunu yaparken, denetimli serbestliği 1 yıldan 3 yıla çıkaran düzenleme içinde, MİT'e karşı işlenen suçlar konusunda muafiyeti eklemeyi unutmışlar. Bu koşulda MİT haberini yapan gazetecilerin, infaz indirimiyle değil, denetimli serbestlik düzenlemesiyle tahliye olması gerekiyordu. Fakat avukatlarının bu yöndeki talepleri aynı gün reddedildi.

Bu infaz düzenlemesi, koronavirüs salgını bahane edilerek, cezaevlerindeki insanların salgından etkilenme düzeyini azaltmak için gündeme getirilmişti. Oysa hasta tutsaklara ilişkin tek bir düzenleme yapılmadı.

"Eşitlik" değil, "adalet" gerekli

Liberal solcular, yasanın bu biçimde çıkmış olmasını fazla dert etmiyorlar. Yasanın mecliste kabul edileceği son gün CHP ve HDP milletvekillerinin sembolik olarak bile mecliste bulunmamış olması çarpıcıdır. (HDP sonradan bunun özeleştirisini verdi) Son ana kadar mücadele etme, yasanın çarpıklığını sürekli teşhir etme çabasına girişmeden, baştan teslim oluş halidir bu.

Böyle yaklaşımlarının sebebi, çıkartılan yasanın "anayasanın eşitlik maddesi"ne takılacağını umuyor-bekliyor olmalarıdır. Daha önce de olduğu gibi, yasa çıkar çıkmaz Anayasa Mahkemesi'ne başvuru yaparak, kapsam dışı bırakılan siyasi suçları da "eşitlik ilkesi" gereği kapsam içine aldırma çalışacaklar.

Oysa bu, baştan zaaf bir yaklaşımdır. **Doğru talep "eşitlik" değil, "adalet" olmalıdır.** "Eşitlik" talebi, AKP'nin uyuşturucu-tecavüz gibi suçlara getirdiği affı kabul lenmektir. "Muhafif" kesimlerin talebi, tecavüzcülere-uyuşturucu tacirlerine verilen "hak"lardan yararlanmak olamaz, olmamalıdır.

Doğru tutum; devrimci tutsakların, düzene-hükümete muhalif kesimlerin dışarı çıkması için sonuna kadar mücadele ederken, tecavüzcülerin, faşist katillerin, uyuşturucu

baronlarının, insan kaçakçılığı yapanların, kısacası "insanlık suçu" kapsamındaki tüm suçluların içeride kalması için de mücadele etmektir. "Onları çıkarttınız, bizi de çıkartın" diye acizlenmek değildir.

Cezaevleri bugün boşalır, yarın yine doldurulur

Bugün cezaevlerinde Adalet Bakanlığı'nın verilerine göre **yaklaşık 257 bin hükümlü ve 47 bin tutuklu, toplamda 300 bin kişi bulunuyor. Ve varolan cezaevlerinde yüzde 120 doluluk yaşıyor. Yapılan infaz düzenlemesi ile yaklaşık 90 bin kişinin hapisten çıkacağı düşünülüyor.**

Ancak bu infaz düzenlemesi, cezaevlerindeki sorunları hafifleten değil, artıran bir rol oynayacak. Herşeyden önce, devletin kişilere karşı işlenmiş suçları affetmesi ya da bu suçların cezasını hafifletmesi hakkı yoktur. **Bugün yapılan düzenleme ile, işlenen suçlardan etkilenmiş-zarar görmüş yüzbinlerce insan, bir kere daha acı çekmiş, bir kere daha saldırıya uğramıştır.**

Devlet "kendisine karşı" işlenmiş "suç"larda af ya da değişikliğe gidebilir ve gitmelidir. Hele ki AKP yönetiminde, en basit bir muhalif konuşma, bir tweet, gazetecilik görevini yerine getirirken yazılan bir yazı, muhalif bir kitle gösterisine katılmak, 1 Mayıs'ın yasaklanmasına karşı durmak gibi son derece sıradan muhalif davranışlar bile "terör suçu" olarak yargılanmaktadır. Öncelikle buradaki çarpıklığın düzeltilmesi hedeflenmelidir.

Bu olmadığı sürece, **cezaevlerinden bugün hırsızlar, dolandırıcılar, mafya babaları, katiller, sapıklar tahliye olur; boşalan yerler yeniden hükümeti eleştiren muhalifler, gazeteciler, işçiler, aydınlar, devrimciler ile hızla doldurulur. Gerçek suçlular dışarıya çıkartılırken, hükümetin hatalarını eleştirenler tekrar içeriye alınır.**

Bu nedenle ihtiyacımız olan şey, AKP hükümetinin çıkarları doğrultusunda hazırlanmış bir infaz düzenlemesi ya da Anayasa Mahkemesi'nin alacağı "eşitlik" kararı ile cezaevlerinin boşaltılması değildir. **Yapılması gereken, ülkedeki genel faşist-gerici baskı ortamına karşı mücadele etmektir.**

Cezaevleri konusunda ise, "Zindanlar boşalsın, tutsaklara özgürlük" tek doğru taleptir.

Sınavlar turizme kurban edildi

AKP'nin korona günlerinde aldığı yanlış kararlardan biri de sınav takvimi ile ilgiliydi. Okulların kapatılmasının ardından bu yıl lise ve üniversite sınavlarına girecek olan öğrenciler büyük bir tedirginlik yaşadılar. "Uzaktan eğitim" denilen şey eğitim olarak niteliksiz, içerik olarak dinci-tarikatçıydı ve interneti-bilgisayarı-evdeki çalışma ortamı yetersiz öğrenciler için de olanaksızdı.

Sınavların gençlerin "kaderini" belirlediği bu koşullarda, sınav takviminin önce Temmuz'a, sonra yeniden Haziran'a çekilmesi, öğrencilerin büyük tepkisine yol açtı. Bir buçuk aydır eve kapatılmış, bir taraftan salgın, diğer taraftan gelecek kaygısı içinde bunalıtılmış gençler, bir kere daha devletin patronların çıkarlarını koruyan, kitlelerin ihtiyaçlarını umursamayan yüzüyle karşılaştılar.

Soylu'nun istifası kırılma noktasıdır

10 Nisan Cuma gecesi ilan edilen sokağa çıkma yasağına ilişkin tartışmalar İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun istifa etmesine neden oldu. İstifa haberinden birkaç saat sonra, bu defa sarayın sözcüsü İbrahim Kalın bir açıklama yaparak istifanın kabul edilmediğini duyurdu. Ertesi gün Erdoğan da bir açıklama yaparak Soylu'ya sahip çıktı.

Salgın sürecinin en kötü kararı

Sokağa çıkma yasağı ilanına ilişkin genelgenin üzerindeki tarih 9 Nisan'dı. Tarihe bakınca kararın bir gün önceden alındığı düşünülüyor. Oysa **kararın açıklanma biçimi başta olmak üzere, gerçekte telaşla alınmış bir karar olduğu görülüyor.** En başta bir gün önceden alınmış bir karardan Sağlık Bakanı'nın haberi olmadığı belliydi; haberi olsa ya kendisi duyururdu, ya da kendi prestijini düşürmemek için, o gün, sokağa çıkma yasağının duyurulmasından iki saat önce, basın karşısına çıkmazdı. Belli ki karar alelacele alınmış, bu arada genelgenin tarihi bile kazayla (belki de bilerek) yanlış yazılmıştı. **O kadar aceleydi ki, sokağa çıkma yasağının detayları bile hazırlanmamış, üzerine düşünülmemişti. Karar açıklandıktan bir saat sonra, tartışmalar üzerinden yeni bir açıklama yaparak, yasağın çerçevesi çizilmişti.**

Gece saat 22 civarında bu karar duyulduğu andan itibaren tam bir karmaşa çıktı ortaya. Sokağa çıkma yasağının çerçevesi, sınırları, istisnaları belli değildi. Resmi açıklamaya göre ülke genelinde 250 bin kişi sokağa fırladı, eksikliklerini tamamlamak için marketlere, benzin istasyonlarına, tekel bayilerine, bakkallara koştu. İnsanın içini acıtan görüntüler çıktı ortaya. Sıra kavgası yapanlar, raftaki son ürünü almak için kavga edenler... Marketlerin önünde mesafe ayarlaması yapılmış kuyruklar değil, hıncahınç yığınlar sözkonusuydu ve çoğunun maskesi yoktu. Üstelik "250 bin kişi" açıklaması resmi rakamdı, gerçek sayı belki de çok daha fazlaydı.

Bu güne kadar CHP başta olmak üzere tüm muhalif kesimleri "halktan kopuk" olmakla, "elitist" olmakla suçlayan, kendilerinin "halktan" olduğunu iddia eden **AKP yandaşlarının ikiyüzlü ve halk düşmanı yüzü bir kere daha çıktı ortaya. Kitleleri aşağılayan, hakaret eden sözler yazdılar. Oluşan tablonun sorumluluğu bir kere daha çaresiz kitlelere yıkılmaya çalışıldı.** Oysa alınan karar öylesine her yanından dökülüyordu ki, onların kitleleri aşağılama çabası, kendi yüzlerini teşhir etmenin ötesine geçemedi.

Gece adeta bir maraton yaşandı. Saat 22'de sokağa çıkma yasağı ilan edildi. Yasağın içeriğine ilişkin hiçbir açıklama olmamasına ve tam da bu nedenle kitlelerin sokaklara dökülmesine tepkiler öylesine yükseldi ki, saat 23'te bu defa sokağa çıkma yasağının çerçevesi ilan edildi. Bu arada, sokağa çıkma yasağının olduğu sırada çok önemli görevler üstlenmesi gereken belediyelerin, karardan haberinin olmadığı ortaya çıktı. Sağlık Bakanı Koca'nın bile haberinin olmadığına ilişkin haberler-yorumlar duyuldu. İnsanların sokaklardaki kabus gibi görüntüleri arttıkça, tepkiler daha da büyüdü. Bu defa

gece yarısına doğru Süleyman Soylu tek tek televizyon kanallarına bağlanarak açıklamalar yapmaya, kitleleri yatıştırmaya çalıştı. Bu açıklamalar ise durumun ne kadar vahim olduğunu daha açık ortaya koydu. **Her zaman meydan okuyan, hakaret eden, üstten bakan Süleyman Soylu, titreyen-acıması bir ses tonuyla durumu hafifsetmeye çalışıyor, sokağa çıkma yasağına ilişkin sorulan sorulara** (mesela "ekmek almak için sokağa çıkılabilir mi", "gece mesaisine kalanlar sabah nasıl dönecek" gibi son derece önemli sorulara) **"takılmayın bunlara" diye cevap veriyor, araya "Cumhurbaşkanımızın kararı" kelimelerini sıkıştırarak paçasını kurtarmaya çalışıyordu.**

Son dakikaya sıkıştırılmış, çerçevesi düşünülmemiş, nasıl uygulanacağı planlanmamış biçimde alınan bu sokağa çıkma yasağı kararı, sadece ülke içinde değil, tüm dünyada salgın sürecinde alınan en kötü kararlardan birisiydi. Sokağa çıkan 250 bin kişi yoğun biçimde virüse maruz kaldı. Üstelik bunların içinde genel olarak dışarı çıkmayan, ama sokağa çıkma yasağını duyunca alışverişe koşma zorunluluğu duyanlar da vardı.

Dünyada enfekte her 1 kişinin 5 kişiye, Türkiye'de enfekte her 1 kişinin 26 kişiye (Sağlık Bakanı'nın açıklaması) bulaştırdığı düşünülürse, milyonlarca insanın birkaç gün içinde enfekte olacağını, 10-15 gün içinde ise bunun çok ağır sonuçlarının ortaya çıkacağını söylüyor bilim insanları. Tablo bu kadar ağır, alınan karar bu kadar çarpık, sorumluluk bu kadar büyüktü.

Bu bir kırılmadır

Süleyman Soylu, AKP hükümeti içinde, kitlelere ve muhalefete karşı en saldırgan bakanlardan biridir. "Sonradan olma AKP'li"dir. 2007-2009 tarihlerinde Demokrat Parti başkanlığı yaptığı dönemde Erdoğan hakkında sarfettiği ağır sözlerle bilinir. "At üstünde bile duramıyor, ülkeyi nasıl yönetecek", "AKP'nin paçalarının yolsuzluk akıyor", "Kendini padişah olarak görmek istiyor" sözleri ona aittir. Durum buyken, 2012 yılında AKP tarafından satın alınmıştır.

Bu satınalmanın ne kadar güçlü olduğu, nasıl tam bir biat yaşandığı, Soylu'nun istifa metnindeki *"hayatımın sonuna kadar sadık olacağım Sayın Cumhurbaşkanım beni bağışlasın"* sözlerinden de bellidir.

Hükümet içinde faşist saldırganlığın temsilcisi olarak bulunmaktadır. MHP'nin tam desteği arkasındadır. Devrimci örgütlere dönük saldırıların, Kürt hareketine yönelik özellikle 2015'ten itibaren uygulanan imha politikasının doğrudan sahibi-sorumlusudur. Muhalif her sese duyduğu sınıfsal kin sadece devrimci-demokratlarla, Kürt hareketi ile sınırlı değildir; CHP bile bundan payını almaktadır. Bir yıl önce Ankara'da Kılıçdaroğlu'na yönelik linç saldırısının arkasında da Soylu vardır.

Hükümet içinde böylesine önemli bir yeri olan Soylu'nun istifasının ardından çok çeşitli tartışmalar yaşandı. AKP'nin kendi içindeki klik çatışmaları en çok tartışılan konuydu. Damat Albayrak ile Soylu arasındaki çekişme zaten biliniyordu. Damadın baskısı sonucunda

istifa etmek zorunda kaldığı söylendi.

Diğer taraftan Erdoğan ile Soylu tarafından sahnelenen bir danışıklı dövüş tiyatrosu olduğunu, Soylu için "iade-i itibar" sağlamak amacıyla önce istifa, sonra ret politikası izlendiği, Erdoğan'a danışmadan zaten istifa edemeyeceği söylendi.

Cuma akşamı yaşanan skandal görüntüler üzerine, **Soylu'nun sorumluluğu Erdoğan'la paylaşmak amacıyla yaptığı "Cumhurbaşkanımızın talimatıyla" sözlerinin hesabını sormak için istifaya zorlandığı; ama bunun salt bir "burun sürtme" hamlesi olduğu ileri sürüldü.** Hatta 17-25 yolsuzluk dosyalarının sahiplerinden Erdoğan Bayraktar'ın da Erdoğan'ın ismini yolsuzluklara karıştırmaması olayı hatırlatıldı.

Bunların her biri belli düzeylerde doğrudur. Gerçekten de Cuma gecesi büyük skandala Erdoğan'ın adını karıştırmamasının bir bedeli olacaktı, bu bedel kesildi. Damat tarafının bu konuyu kaşıyacağı da belliydi.

Bütün bunların yanında, gözden kaçırılmaması gereken asıl konu şudur: Bu istifa AKP için çok önemli bir kırılma noktasıdır. İstifa mekanizması, siyasetin doğal bir parçasıdır. Kitlelerin tepkisini ve öfkesini çeken bir siyasetçinin istifa etmesi, doğal olandır. Ancak AKP hükümetleri döneminde bu mekanizma tamamen ortadan kaldırılmıştır. Soma madenci katliamından tren kazalarına kadar hiç bir konuda, sorumlu bakanların istifa etmesi yönünde tek bir adım atılmamıştır.

AKP hükümetleri içinde ilk defa olarak, kitlelerin tepkisini alan bir siyasi istifa etmek zorunda kalmıştır. Soylu'nun istifasının asıl nedeni, aldığı gerçekten çok yanlış kararın kitleler nezdinde fazlasıyla teşhir olmasıdır. İki gün boyunca bütün eleştirilerin tek hedefi olmuş, bu nedenle geri adım atmaya mecbur kalmıştır.

Bu istifa, kitle muhalefeti açısından büyük bir kazanımdır. **Kitlelerin gücünün, siyasetçileri yerle bir edebileceğinin kanıtı olmuştur Soylu'nun istifası. Bu öyle bir motivasyon yaratmıştır ki, Soylu'nun istifasının ardından hızla damat başta olmak üzere, bu süreçte ağır eleştirilen kimi bakanların istifa etmesi gerektiği talebi hızla yayılmıştır.** Hatta iş, Cuma akşamına ilişkin doğrudan sorumluluğu olduğu bilinen Erdoğan'ın istifası talebine kadar gelmiştir.

İşte AKP'nin en çok korktuğu tablo budur.

Soylu'nun istifasının birkaç saat içinde reddedilmesinin asıl sebebi de budur. Soylu'nun arkasından sıranın kendisine geleceğini gören Erdoğan, Soylu'ya açıktan sahip çıkarak bu yolu kapatmak istemiştir.

Ancak bu yol bir kere açılmıştır. Bugün, Soylu'nun eskisinden de daha güçlü olarak hükümete döndüğü yönünde değerlendirmeler yapılıyor. Ancak bakılması gereken asıl yer, AKP hükümetinin ne kadar güç kaybetmiş olduğudur. Yaşanan koronavirüs salgını, AKP'nin kötü yönetim tarzını çok açık haliyle gözler önüne sermektedir. "Yaşamsal" sonuçları olan bu kötü yönetim içinde, yaşanan bu kırılma önümüzdeki dönemde kendisini çok daha açık biçimde ortaya koyacaktır.

8 Mayıs 1945- Kızıl Bayrak Berlin'de!

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı, resmi olarak Almanya'nın Polonya'ya saldırmasıyla 1 Eylül 1939'da başladı. Hitler asıl hedefi olan Sovyetler Birliği'ne saldırıyı, 22 Haziran 1941'de başlattı. 8 Mayıs 1945'de Kızıl Ordu, Berlin'e sosyalizm bayrağını dikti ve insanlık tarihinin en kanlı savaşı, sosyalizm karşısında diz çöktü.

Kızıl Ordu, Berlin'in şehir merkezine kadar gelmişti. Hitler, 30 Nisan'da intihar etmiş-

ti, ancak geride kalan Alman generaller, başta ABD olmak üzere emperyalist ülkelerle anlaşma yapmak ve sosyalist SB'ye karşı savaşa devam etmek için hazırlık yapıyorlardı. Bu süre içinde Nazi generallerin ve Gestapo şeflerinin önemli bir kısmı ABD'ye teslim olmak için yarıya girmişlerdi.

Berlin'i ilk giren Sovyet ordusuydu, bu nedenle Nazi ordusu adına teslim anlaşmasının da SB ile imzalanması gerekiyordu. Naziler bu anlaşmayı, ancak Stalin'in zorlaması ve her türden manevralarını boşa çıkarması ile 7 Mayıs günü imzalamak zorunda kaldılar.

Ve 8 Mayıs 1945, insanlığın yüreğine savaşın bitimi, faşizmin yenilgisi ve sosyalizmin kazanımı olarak kazındı. Ancak emperyalistlerin sosyalist SB'ye ve savaşın komutanı Stalin'e saldırıları bitmedi. Burjuvazinin ve tüm anti-ML akımların Stalin'e dönük iftira ve karalama kampanyalarının en önemli sebebi, Stalin'in emperyalistlerin sosyalizmi yenmek için devreye soktuğu faşizmi yerle bir etmiş olması ve tüm dünyada sosyalizmi kitleler için umut haline getirmesidir.

☆ 3 Mayıs 1962- Açlar Yürüyüşü yapıldı
Yapı-İş Sendikası'nın Ankara'da düzenlediği yürüyüş, işsizliği protesto amacı taşıyordu. 5 bin kadar işçi ve işsiz katıldığı yürüyüşte, Meclis hedeflendi ve polislerle çatışma yaşandı. 300 kişinin gözaltına alındığı eylem, '60'lı yıllardaki yükselişin habercisiydi.

☆ 4 Mayıs 1937- Dersim katliamı başladı

☆ 5 Mayıs 1818- Karl Marks doğdu
Komünizm teorisinin mimarı ve örgütleyicisi olan Marx için, onun ölene kadar yanında olan yoldaşı Engels şöyle diyordu: "Marks, her şeyden önce bir devrimciydi. Kapitalist toplum ile onun yaratmış bulunduğu devlet kurumlarının yıkılmasına şu ya da bu biçimde katkıda bulunmak, kendi öz durumunun ve gereksinimlerinin bilincini, kendi kurtuluş koşullarının bilincini, kendisine ilk onun vermiş bulunduğu proletaryanın kurtuluşuna yardımda bulunmak, onun gerçek yönelimi işte buydu. Savaşım onun en sevdiği alandı. Ender görülür bir tutku, bir direngenlik ve başarı ile savaştı O."

☆ 5 Mayıs 1981- IRA militanı Bobby Sands ölüm orucunda öldü
İrlanda'nın bağımsızlığı için mücadele eden İRA militanı Bobby Sands ve arkadaşları, başta siyasi tutukluluk hakkı olmak üzere, yaşam koşullarının iyileştirilmesi için ölüm orucuna başladılar. 217 gün süren eylemde, Bobby Sand ile birlikte 9 arkadaşı öldü. Eylem dışarıda da çok büyük bir kitle desteği almasına rağmen, "Demir Lady" lakaplı Thatcher Hükümeti geri adım atmadı. Fakat Baby Sans ve arkadaşlarının bu eylemi, tüm dünyaya yayıldı ve esin kaynağı oldu.

☆ 6 Mayıs 1972- Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan idam edildi

☆ 9 Mayıs 1974- Almanya'da Kızıl Ordu Fraksiyonu RAF liderlerinden Ulrike Meinhof, Stuttgart'daki hücrelerinde öldürüldü

☆ 11 Mayıs 2013- Reyhanlı'da IŞİD katliamı

☆ 13 Mayıs 1974- Kürt kadın savaşı Leyla Qasım, Irak Baas rejimi tarafından katledildi.

☆ 13 Mayıs 2014- Soma katliamı
Soma'da maden ocağında meydana gelen patlamada 301'den fazla madenci hayatını kaybetti. Bu katliam, devlet-sendika-patron işbirliği ile oluşturulan güvencesiz çalışma koşulları altında gerçekleşmişti.

☆ 17 Mayıs 2002- Büyük halk ozanı Aşık Mahzuni Şerif öldü

☆ 17 Mayıs 1982- Diyarbakır cezaevinde Dörtler'in gecesı
12 Eylül sonrası Diyarbakır zindanındaki insanlık dışı uygulamaları protesto etmek için dört PKK'li tutuklu, Ferhat Kurtay, Mahmut Zengin, Necmi Öner ve Eşref Anyık, 17 Mayıs gecesi, bedenlerini ateşe verdiler. Ardarda yapılan direnişler sonucu cezaevindeki koşullarda kısmi düzelme oldu. Kürt hareketinin '84 atılımında, bu direnişlerin etkisi büyüktü.

☆ 18 Mayıs 1973 - İbrahim Kaypakkaya işkencede katledildi.
TKP-ML'nin kurucusu ve önderi İbrahim Kaypakkaya, Vartınik'te yaralı olarak yakalandıktan sonra, Diyarbakır Cezaevi'nde gördüğü işkencelerle katledildi.

Mao'nun fikirlerinden etkilenen Kaypakkaya, Türkiye'yi tıpkı Çin gibi "yarı-feodal, yarı-sömürge" olarak değerlendirip, devrimin "kırsal şehri kuşatması" ile başlayacak "halk savaşı" stratejisiyle gerçekleşeceğini savundu. Bu doğrultuda kırsal bölgelere çekildi ve köylülük içinde faaliyete başladı. Bu faaliyetler esnasında polisle girdiği çatışmada yaralı olarak ele geçti. Çok vahşi işkencelere maruz kaldı ve büyük bir direniş sergiledi. Kaypakkaya'nın adı "işkencede ser verip sır vermemek"le özdeşleşti. İhtilalci komünistler 12 Eylül yıllarında işkencehanelerde direniş destanları yazarak Kaypakkaya'nın bu mirasını sahiplendiler ve ileriye taşıdılar.

☆ 19 Mayıs 1895- Kübalı devrimci ve şair Jose Martí öldürüldü

Küba'nın İspanya'ya karşı bağımsızlık mücadelesinin simgesi olan Jose Martí, Küba Devrimci Partisi'nin kuruluşunda yer aldı. Aynı zamanda "partili sanatçı" olan ve şiirlerinde yalın bir dil kullanan Martí, çatışmada öldü. "Aynı yalınlıkla ölmek isterim" şiiri ülkemizde en çok bilinen şiiridir.

☆ 31 Mayıs 1971- Nurhak Direnişı

20 kişilik THKO grubu, Malatya-Kürecik'te bulunan ABD radar üssüne saldırı düzenlemek üzere hareke geçtiler. Askerler tarafından kuşatılınca girdikleri çatışmada THKO önderlerinden Sinan Cemgil, Kadir Manga, Alpaslan Özdoğan şehit düştü.

☆ 31 Mayıs 2013- Haziran Ayaklanması başladı.

Mayıs ayında şehit düşen ihtilalci Komünistler

Mayıs 1980- Serdar Yılmaz

Örgütçü özellikleriyle öne çıkan, işçi ve emekçilerle ilişki kurmada ve onları örgüte kazanmada örnek bir yaşam süren Serdar, Kartal'da yıldırım düşmesi sonucunda öldü.

18 Mayıs 1976- Fevzi Aslansoy

12 Mart sonrası Ankara öğrenci gençlik hareketinin önde gelen militanlarındandı. Onun bu karakterini iyi bildiklerinden, polis ile sivil faşistler işbirliği içinde kurdukları kalles bir pusuda onu kurşunlayarak öldürdüler.

“Bize türkülerimizi söyletmiyorlar”

*“Bize türkülerimizi söyletmiyorlar Robeson
kartal kanatlı kanaryam
inci dişli zenci kardeşim
türkülerimizi söyletmiyorlar bize.
Korkuyorlar Robeson
şafaktan korkuyorlar,
görmekten, duymaktan, dokunmaktan korkuyorlar
yağmurda çırpıplak yıkanır gibi ağlamaktan,
sımsıkı bir ayvayı dişler gibi gülmekten korkuyorlar.
Sevmekten korkuyorlar, bizim Ferhad gibi sevmekten
(Sizin de bir Ferhad'ınız vardır elbet Robeson, adı ne)
tohumdan ve topraktan korkuyorlar,
akan sudan ve hatırlamaktan korkuyorlar.
ne iskonto, ne komisyon, ne vade isteyen bir dost eli
sıcak bir kuş gibi gelip konmamış ki avuçlarının içine
ümitten korkuyorlar Robeson,
ümitten korkuyorlar, ümitten
korkuyorlar kartal kanatlı kanaryam
türkülerimizden korkuyorlar Robeson.”*

Nazım Hikmet

Helin Bölek 3 Nisan 2020 tarihinde açlığın 288. gününde yaşamını yitirdi.

24 Nisan'da Mustafa Koçak, adil yargılanma talebiyle başlattığı ölüm orucunun 297. gününde cezaevinde yaşamını yitirdi.

İbrahim Gökçek, ölüm orucunun 323. gününde, verilen sözler üzerine eylemini sonlandırmıştı. 323 günlük açlığın tahrip ettiği bedeni, sadece iki gün

dayanabildi hastane koşullarında. Ve o da uğurlandı Helin ve Mustafa'nın yanına; sonsuzluğa...

Bu topraklarda, türkü söyleme hakkı için, adil yargılama hakkı için insanlar bedenlerini ölüme yatırıyorlar artık.

İbrahim Gökçek, daha birkaç gün önce-sinde “Bas gitarımı aldılar, kendimi ifade için bedenimi enstrüman yaptım” diyordu. Grup Yorum'un eyleminin talepleri çok açık: Üç yıldır devam eden konser yasaklarının son bulması, grup üyelerine yönelik davaların düşürülmesi, İçişleri Bakanlığı'nın haklarında çıkardığı yakalama kararlarının kaldırılması ve İdil Kültür Merkezi'ne yönelik baskınların son bulması! Sadece bir itirafçı ifadesi ile ağırlaştırılmış müebbet cezasına çarptırılan Mustafa Koçak'ın talebi ise, yeniden-adil yargılama hakkıydı. Ve bu kadar haklı, bu kadar insani talepler için, üç can düştü toprağa...

Sadece yaşarken değil, ölümlerinin ardından da bitmedi saldırılar. Helin'in cenazesinde, polis cenaze aracının şoförünü ve konvoydan 3 kişiyi gözaltına aldı; Okmeydanı'nda yapılacak olan töreni engelledi ve cenazeyi Feriköy Mezarlığı'na kaçırdı. Bütün engellemelere rağmen töreni gerçekleştirmek isteyen kitleye polis tazyikli su ve gaz bombalarıyla saldırdı.

İbrahim'in cenazesi de benzer bir saldırıya maruz kaldı. Gazi Cemevi'nde yapılacak olan cenaze töreni öncesinde, polis Cemevi'nin morg kapısını kırarak

İbrahim Gökçek'in cenazesini kaçıracak Kayseri'ye gönderdi. Cemevi'nin içine gaz bombası attı, tören için bölgede toplanan kitlenin üzerine gaz sıktı ve çok sayıda kişiyi gözaltına aldı.

Devletin böylesine saldıracığı; türkü söylemesine izin vermediği Grup Yorum'un cenazesine de izin veremeyeceği belliydi. Üstelik salgın koşullarında insanlar toplu biraraya gelişlerden, kalabalık içine girmekten çekiniyorlardı. Buna rağmen Helin'in cenazesine de, İbrahim'in cenazesine de çok yoğun bir katılım oldu.

Onları kaybettik, ancak ölüm oruçları sürüyor. Kurumları sayısız saldırıya maruz kalan ve kendileri haksız biçimde tutuklanan Halkın Hukuk Bürosu avukatları Ebru Tımtık ve Aytaç Ünsal, adil yargılama talebi ile ölüm orucuna devam ediyorlar. Keza Didem Akman ve Özgür Karakaya'nın adalet talebiyle başlattığı ölüm orucu sürüyor.

Ölümlerin durdurulması, “Grup Yorum'a ve devrimci tutsaklara özgürlük” talebiyle mücadeleyi yükseltmek hayati önem taşıyor.

Adana'da 18 yaşındaki Ali, polis kurşunuyla öldürüldü

Adana'nın Seyhan ilçesi Sucuzade Mahallesi'nde 27 Nisan günü öğle saatlerinde 18 yaşındaki Ali El Hemdan, polis kurşunuyla vurularak öldürüldü.

Suriyeli bir sığınmacı olan Ali, polisin kimlik sorduğunu görünce kaçmak istedi. Çünkü Ali 18 yaşındaydı ve 20 yaş altındakilere sokağa çıkma yasağı uygulanıyordu. Ancak Ali çalışmak zorundaydı. Tekstil sektöründe çalışıyordu ve eğer işe gitmezse para alamayacaktı. Ve eğer polis aramasında yakalanırsa, binlerce lira ceza ödemesi gerekirdi. Salt bu nedenle kaçtı Ali; tıpkı işe gizlice giden, aldığı parayla evi geçindiren; para cezası yememek için polis görünce kaçan diğer çocuk işçiler gibi. Sokağa çıkmak yasaklanırken, insanların açlığına çare bulmayan yönetme tarzının sonuçlarından biriydi Ali'nin katledilmesi.

Polisin açtığı ateşle göğsünden vuruldu Ali El Hemdan. Kalbinden tek kurşunla ve hayatını kaybetti.

Adana Valiliği, yazılı açıklama yaparak Ali'nin kaza kurşunu ile vurulduğunu belirtti. Polis de ifadesinde kaza olduğunu söylüyordu. Oysa

kalbinden tek kurşunla “kazaen” vurulmaz. Yükselen tepkiler üzerine, Ali'yi vuran polis çıkarıldığı mahkemede tutuklandı.

“Oğlumun katili sermaye düzeni”

Benim oğlum Talat Sürer vefat etti ve hepimiz çok üzüldük. Oğlumun katili Türkiye'deki sermaye düzenidir. O çok çalışkandı ama iş bulamıyordu. İş bulduğu zaman da uzun süre çalışamıyordu; çünkü haksızlığa karşı çıktığı için işten çıkarılıyordu.

Oğlum hiç bir zaman devrimci mücadeleden kaçmadı. Nerede işçi eylemleri varsa, oradaydı.

Ölmeden bir gece önce, evde bir tartışma gelişti. Artık virüs yayılmaya başlamıştı ve herkes onu konuşuyordu. Bizler virüsten herkesin etkileneneceğini söyledik, Talat karşı çıktı: “Göreceksiniz, en çok işçi ve emekçiler ölecek. Sermaye kendi tedbirini alacak, onlara hiç bir şey olmaz. Salgın hastalıklardan bile en çok işçiler ölür” dedi.

Şimdi anlıyorum ki ne kadar haklıymış. Benim başıma gelenler de bunu gösterdi. Benim ilacım bitmiş, dışarı çıkıp alamıyorum; belediyeye ve kaymakama telefon ettim. Geldiler, para istediler. Paran yoksa, ilacını da alamıyorsun. Ben de dedim ki “para çekebilsem zaten ihtiyacım yok size.” Bunun üzerine gittiler. Sonra bana telefon geldi, tanımadığım birisi arıyor, eczanede olduğunu söylüyor, benim TC numaramı istiyor. Sonra bir daha ses çıkmadı.

Gerçekten de Talat haklıydı. Sermayeden bize fayda yok. Ancak biz birbirimize yardım edebiliriz. Ancak kendi dayanışmamızla kurtuluşu görebiliriz.

Ya hep beraber, ya da hiç birimiz!

Yaşasın işçi ve emekçilerin dayanışması! Kahrolsun sermaye güçleri!

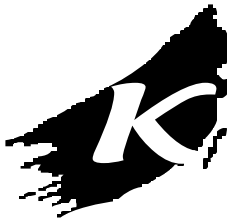
Ezilenler birleşmeli, faşizmi yıkmalı!

1 Nisan 2020

Talat Sürer'in babası İsmail Sürer

Koronavirüs ve sonrası

Koronavirüs salgını birçok tartışmayı da beraberinde getirdi. Nasıl ortaya çıktığından kimler tarafından üretildiğine, virüse karşı mücadelede en etkin yöntemin ne olacağından (karantina mı, test mi, “sürü bağışıklığı” mı) virüsten sonra nasıl bir dünyanın şekilleneceğine kadar pek çok konu tartışıldı, tartışılıyor.

Virüsün resmi olarak ortaya çıkış tarihinin Aralık 2019 olduğunu baz alırsak (gerçekte ise virüsün Eylül aylarından itibaren yayılmaya başladığı ileri sürülüyor), tartışmaların yaklaşık 5 aylık bir süreyi kapladığını söyleyebiliriz. Bilinmeyen pek çok yönü olduğunu da gözönüne aldığımızda, bu kadar kısa sürede tüm sorulara doğru ve tam yanıtlar verebilmek pek olası değil. Fakat sınıfsal bir perspektifle en azından nasıl yaklaşmak gerektiğini ortaya koyabilir ve yaratılan karmaşayı giderecek belirlemeler yapabiliriz.

Tartışma konularını üç ana başlıkta toparlayacak olursak; **birincisi ve ilk tartışma konusu; koronavirüsün nasıl, ne zaman ve neden ortaya çıktığı oldu.** Bu konuda “komplo teorisi” denilecek türden abartılı değerlendirmelerden, böyle bir şeyin gerçekte olmadığını söyleyenlere ya da mistik güçlere bağlayanlara kadar geniş bir yelpaze bulunuyor.

İkincisi, virüsle mücadelenin nasıl olacağı üzerineydi. En başarılı örneklerin hangi ülkede ve hangi yöntemle verildiği tartışıldı. Bir kesim karantina-sokağa çıkma yasaklarını savunurken; bir kesim de yaygın testin yapılmasını öne çıkardı. “Sürü bağışıklığı” ABD ve İngiltere tarafından açıkça savunulsa da kısa sürede geri çekildi. (Aslında Türkiye dahil birçok ülkede örtük bir şekilde uygulanıyor.) Elbette bu tartışmalarda işçi ve emekçilerin hakları, gözardı edilen bir konu oldu.

Üçüncü tartışma konusu ise, koronavirüs sonrası dünyanın nasıl şekilleneceğiydi. Kimisi, otoriter (faşist) eğilimlerin artacağını ileri sürerken; kimisi de, kamucu-devletçi bir yönelime yol açacağını savundu. Esasında her ikisi de kapitalizmin varlığını koruyacağı, sadece kendi içinde iki ayrı uca gidebileceğini varsayıyordu. Yani yeniden “sosyal devlet”e, Keynesgil ekonomiye mi dönülecekti; yoksa daha baskıcı yöntemlerle, hatta “big brother” tarzı bir gözetlemeyle neo-faşizm dönemi mi yaşanacaktı? Bu tartışmalarda “sosyalizm” bir seçenek olarak bile geçmiyordu. Ama yine en sık duyduğumuz

söz; “hiç bir şeyin eskisi gibi olmayacağı” idi.

Üç başlıkta topladığımız tartışma konularını açmaya çalışacağız. Fakat aslolarak üçüncüsü üzerinde duracağız. Gerçekten koronavirüs sonrası “hiçbir şey eskisi gibi olmayacak” mı? Yepyeni bir dünya mı şekillenecek? Bundan önceki salgınlar, yeni bir dünya yarattı mı? Bu salgının önceki salgınlardan, bu dönemin önceki dönemlerden farkı ne?

Koronavirüsün ortaya çıkış nedeni

Koronavirüs, resmi olarak ilk kez Çin tarafından Aralık 2019 tarihinde açıklandı. Başta ABD olmak üzere Batı emperyalistleri bu durumu, Çin aleyhtarı propagandanın malzemesi yaptılar. Koronavirüs Çin’den çıkmıştı! Kaynağı Çin’in Wuhan kentindeki hayvan pazarıydı!

Çin halkını aşağılayan biçimde onların her tür hayvanı yediklerini, virüsün de bu hayvanlardan, -özellikle de yarasadan- geçtiğini iddia ettiler. Yani virüsün müsebbibi Çin’di! Üstelik Çin, yeterince önlem almadığı için tüm dünyaya yayılmıştı! **ABD Başkanı Trump, giderek artan biçimde Çin’i suçlamaya devam etti. Hatta koronavirüsü “Çin virüsü” olarak adlandırdı.**

Elbette Çin de karşı atağa geçti. Çin’e ABD’li askerler tarafından getirildiğini ileri sürdü. Çin’den çok daha önce ABD’de görüldüğünü, fakat gizlendiğini söyledi. Zaten virüsün ilk olarak nerede ortaya çıktığı ve kaç kişinin öldüğü konusunda her ülke açısından ciddi şaibeler bulunuyor. (Türkiye’de de ilk resmi vaka 11 Mart’ta açıklandığı halde, bu tarihten aylar öncesinde koronavirüs semptomlarının görüldüğü pek çok hasta olduğu, bunlara “zatürre” teşhisi konulduğu biliniyor.)

Koronavirüs salgınıyla en çok karşılaştırılan “İspanyol gribi” de İspanya’da çıktığı için değil, ilk resmi açıklama İspanya tarafından yapıldığı için böyle adlandırılmıştı. İspanya’da 1918 yılının sonunda görüldüğü halde, savaş sırasında pek çok askerin bu gripten öldüğü biliniyor. Hatta Atatürk’ün de savaşta İspanyol gribine yakalandığı bu bilgiler arasında. Bolşevik önderlerden Sverdlov’un ölüm nedeni de İspanyol gribi. (1)

Dolayısıyla bu tür salgınlarda, ilk resmi açıklamanın yapıldığı yer, salgının başladığı yer anlamına gelmiyor. İlk nerede başladığı çoğu kez bilinçli bir şekilde gizleniyor. Çin’e bu argümanlarla saldırmanın çürüklüğü ve ırkçı bir karakter taşıdığı ortadadır. Ne var ki bu durum, Çin’in emperyalist bir ülke olduğu gerçeğini ve Çin’den yayılma ihtimalini ortadan kaldırmıyor. Devlet kapitalizmi altında yoğun işgücü sömürüsüyle teknolojik olarak da çok hızlı bir gelişme gösteren Çin, son 20 yılda ABD’nin en büyük rakibi haline geldi. 2000’li yılların başından itibaren yaşanan yeni hegemonya savaşı, esas olarak ABD ve Çin arasında geçiyor.

Onun içindir ki, koronavirüsün nerede-nasıl başladığı, Çin-ABD çatışmasının yeni zemini oldu. **Virüsün “insan ürünü” yani “biyolojik silah” olduğunu ileri sürenler de Çin ve ABD olarak ayrıştılar.** Bir kesim CIA’nin gizli laboratuvarlarında ürettiğini söylerken, bir kesim de Çin’de

Bugün, koronavirüs sonrası dünyanın nasıl şekilleneceği, çok önemli bir tartışma konusudur. Kimisi, otoriter (faşist) eğilimlerin artacağını ileri sürerken; kimisi de, kamucu-devletçi bir yönelime yol açacağını savundu. Yani yeniden “sosyal devlet”e, Keynesgil ekonomiye mi dönülecekti; yoksa daha baskıcı yöntemlerle, hatta “big brother” tarzı bir gözetlemeyle neo-faşizm dönemi mi yaşanacaktı? Bu tartışmalarda “sosyalizm” bir seçenek olarak bile geçmiyordu. Ama yine en sık duyduğumuz söz; “hiç bir şeyin eskisi gibi olmayacağı” idi.

üretildiğini, yanlışlık sonucu dışarı çıktığını iddia etti. Ayrıca Çin tarafından ilk kez kullanılan 5G teknolojinin virüsü doğurduğu söylendi. Zaten Çin'in teknolojik markası Huawei, son bir yıldır Çin ile ABD arasında yaşanan çekişmenin önemli bir odağı olmuştu. Çin'deki teknolojik gelişmeyi hedefe çakmak, ABD'nin işine geliyordu. Bir bütün olarak **koronavirüs konusunda dikkatleri Çin'in üzerinde yoğunlaştırmak, bugün başta ABD olmak üzere Batılı emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin en önemli uğraşlarından**dır.

ABD, Çin ekonomisine darbe indirmek için elinden geleni yapıyor. Onun bugünkü aracı koronavirüstür. Tersten; Çin de ABD'yi zayıflatmak amacıyla karşı argümanlar geliştiriyor. Çin'in "savaş sanatı"ndaki ustalığı, saman altından su yürüten tutumu ve "savaşmadan kazanma" felsefesi bilinmektedir.

Buradan "biyolojik silah" meselesine geçebiliriz. "Biyolojik silah"ın tarihi çok eskilere dayanıyor. Sömürgeci devletler, rakipleriyle savaşlarda bu yöntemi çeşitli biçimlerde kullanmışlar. Emperyalizmle birlikte bilim ve teknolojinin gelişimiyle "biyolojik silah" çeşitleri de artmış ve rakip emperyalistlere karşı kullanılmış. I. ve II. emperyalist savaş döneminde olduğu gibi "soğuk savaş" olarak adlandırılan dönemde (gerçekte kapitalist kamp ile sosyalist kamp arasında süren kıyasıya savaşta), en açık haliyle Vietnam'da ABD tarafından kullanıldığı biliniyor.

Günümüzde de emperyalistler "biyolojik silah" üretiyor ve kullanıyorlar. Dolayısıyla bu olasılığı baştan kestirip atmak doğru olmaz. Ayrıca "komplo teorisi" kapsamında ele almak da yanlıştır. Çünkü "biyolojik silah" bir gerçektir, geçmişten günümüze artarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Kimileri, koronavirüsün tüm emperyalist ülkeleri etkisi altına aldığı, hepsine zarar verdiğinden dolayı "biyolojik silah" olamayacağını ileri sürüyor. Oysa emperyalizm, çelişkiler-paradokslar sistemidir. Ekonomik krizler ve savaşlar da hemen hepsini etkiler, ama bunu doğuran adımları atmaktan geri durmazlar. Ayrıca hepsini aynı oranda etkilemesi söz konusu değildir; birileri bu durumu fırsata çevirir ve öne geçer. Kapitalizmin azami kar hırsı, günü kurtarmayı esas alır. Orta ya da uzun vadede kendini vuran bir silaha dönüşme ihtimaliyle ilgilenmez. Sistemin kaçınılması mümkün olmayan kuralları

"Böyle bir hastalığın aslında hiç olmadığı, burjuvazinin krizini atlatmak için çıkarıldığı" veya "bu hastalığın yıllar önceden hazırlandığı" türü savlar, iki ayrı uçtan aynı noktada bulunmaktadır: Her ikisi de, burjuvazi her şeyi önceden planlayıp yaşama geçirebilen bir sınıf; kapitalizmi de tıkr tıkr işleyen mükemmel bir sistem gibi gösteren, gerçeklikle bağı kopuk idealist yaklaşımlardır. Ayrıca sadece sonuçlarına bakıp ona uygun teoriler üretmek (salgının burjuvazinin krizini atlatmasına yarayacağı) neden-sonuç ilişkisini tersyüz etmektir. Kaldı ki, burjuvazinin salgını bir fırsata çevirme isteği ve çabası ile onu başarabilmesi ayrı şeylerdir ve bu, tamamen sınıf mücadelesinin seyrine bağlıdır.

vardır, bu kurallar işler. Sonunda "imparatorluklar" yıkılır, ya da el değiştirir. Bu "son"u durdurma şansları yoktur.

Sistemin işleyiş tarzı böyle olunca, koronavirüsün de bir "biyolojik silah" olarak ABD veya Çin tarafından üretilmiş ve birbirine karşı kullanılmış olması mümkün görünmektedir. Sadece koronavirüs değil, son yıllarda artan salgın hastalıklar için de böyle bir ihtimal söz konusudur. (2)

Bizim karşı çıktığımız nokta; buna odaklanıp sistemin genel özelliklerini gözardı eden, daha önemlisi yarattığı sonuçları, işçi ve emekçilerin ağırlaşan çalışma ve yaşam koşullarını geri plana iten yaklaşımlardır. Tartışmalar "virüs Çin'de mi Amerika'da mı üretildi", "ABD dünyayı ele geçirmek için kaç yılında hangi planları yaptı", "İsrail bunu zaten biliyordu" türü komplo teorilerine öylesine odaklanmaktadır ki; bugün salgın koşullarında kitlelerin ne kadar ağır bir baskı ile karşı karşıya olduğu ikinci plana düşmektedir. Virüsü bir emperyalistin mi ürettiği, yoksa doğanın intikamı olarak mı karşımıza çıktığı, bugün çözebileceğimiz bir sorun değildir. Biz bugün çözebileceğimiz güncel soruna, kitlelerin salgından etkilenmesi konusuna odaklanmalıyız, virüsün kaynağı elbette bilimsel olarak yarın ortaya çıkacaktır.

Sistemin kendi işleyişi, zaten her tür canlıyı tahrip ederek hastalık üretmektedir. Emperyalist-kapitalist sistem, '80'li yıllardan bu yana -sosyalizmin basıncından da kurtulmuş olarak- insana ve doğaya ağgözlüce saldırıya geçti. Genetiğiyle oynanmış GDO'lu ürünler başta olmak üzere insan sağlığına zararlı pek çok ürün ortalığı kapladı. Azami kar hırsıyla ormanları, su kaynaklarını kuruttu, bazı bitki ve hayvan türlerini yok etti. Keza savaşlarda kullanılan kimyasal ve nükleer silahlar, doğanın dengesini bozdu. Zehirli gazlarla kirlenen ve ısınan hava, iklim değişikliğini getirdi.. Hızlı kentleşme ile insanların yemek alışkanlığı değişti. vb...

Kısacası emperyalist kapitalizm, doğal yaşamı yerle bir ederek her tür hastalığın gelişmesinin zeminini oluşturdu. Koronavirüs bir "biyolojik silah" olmasa bile, -ya da bu ispatlanmasa da- sonuçta sistemin yarattığı bir hastalıktır. Üzerinde asıl durulması gereken nokta da burası olmalıdır.

Diğer yandan, "böyle bir hastalığın aslında hiç olmadığı, burjuvazinin krizini atlatmak için çıkardığı" veya "bu hastalığın

on-onbeş yıl önceden hazırlandığı" türü savlar, iki ayrı uçtan aynı noktada bulunmaktadır. **Her ikisi de, burjuvazi her şeyi önceden planlayıp yaşama geçirebilen bir sınıf; kapitalizmi de tıkr tıkr işleyen mükemmel bir sistem gibi gösteren, gerçeklikle bağı kopuk idealist yaklaşımlardır.** Sözde kapitalizme karşıymış gibi görünen, aslında kapitalizm gibi çelişkilerle ve sorunlarla dolu bir sistemi ululaştırmaya hizmet eden, onu her şeye kadir ve yılmıy gösteren yanlışlıklarla maluldür. Ayrıca sadece sonuçlarına bakıp ona uygun teoriler üretmek (salgının burjuvazinin krizini atlatmasına yarayacağı) atı arabanın arkasına bağlamak gibi neden-sonuç ilişkisini tersyüz etmektir. Kaldı ki, **burjuvazinin salgını bir fırsata çevirme isteği ve çabası ile onu başarabilmesi ayrı şeylerdir ve bu, tamamen sınıf mücadelesinin seyrine bağlıdır.**

Koronavirüsle mücadele yöntemleri

Koronavirüs ortaya çıktığı andan itibaren en çok tartışılan konuların başında, ona karşı mücadele yöntemi geldi. İlk olarak Çin'in çok katı yöntemler izlediği, insanları zorla eve kapattığı üzerinden büyük bir anti-propaganda yürütüldü. Batılı emperyalistler ve bağımlı ülkeler koronavirüsü hafife aldı, Çin ve çevresiyle sınırlı kalacağını sandılar. Fakat önce İtalya'yı, ardından İspanya'yı vurunca, hafifseme yerini telaşa ve paniğe bıraktı. İtalya'dan başlamak üzere Avrupa ülkelerinde gecikerek de olsa bazı tedbirler alınmaya başlandı.

Sömürgeciliğin ve emperyalizmin "merkez"leri ABD ve İngiltere ise, -Avrupa'daki bu değişime rağmen- "sürü bağımsızlığı" nı açıkça dillendirdiler. Ne var ki, **koronavirüs bu ülkelerde çok hızlı yayılınca ve kitlelerden tepkiler yükselince, geri adım atmak zorunda kaldılar.** Başlangıçta "ölen ölür, kalan sağlar bizimdir" diyen İngiltere Başbakanı Boris Johnson'un koronavirüse yakalanıp hastaneye kaldırılması, tarihin cilvesi gibiydi. Bunun üzerine İngiltere de kimi kısıtlamalar yapılmaya başlandı. ABD ise, bu konuda adeta ikiye bölündü. **Her eyalet politik görüşlerine göre farklı politikalar izlemeye başladı. Trump yanlıları koronavirüs önlemlerine karşı çıkarken, hatta hiç bir önlem almaksızın gösteriler yaparken, "Demokrat"ların ağırlıkta olduğu yerlerde önlemler arttırıldı.**

Fakat Trump, her fırsatta koronavirüsü hafife alan açıklamalar yapmaya devam etti ve bir an önce “normale” dönülmesini istedi.

Trump bu konuda yalnız değildi. Brezilya’da Bolsonaro, koronavirüsü hafife alan liderlerin içinde en öne çıkanı oldu. Bolsonaro, maskesiz biçimde sokaklarda dolaşıyor, insanlara sarılıyor, “*bizi virüs değil, açlık öldürecek*” diyen halka rağmen, işçilerin çalışmak istediğini söylüyordu. Bolsonaro’nun bu dönemki sloganı; “*Brezilya duramaz*”dı. Erdoğan’ın “*çarklar dönecek*” demesi gibi... Yani işçiler-emekçiler, ölümüne çalışmak zorundaydı!

Hindistan’da Modi, Macaristan’da Orban, aynı soydan geldiklerini gösteren açıklama ve uygulamalara imza attılar. “Sosyal-darvinizm” olarak da adlandırılan “güçlü olanın ayakta kalması” zayıf, güçsüz ve engelli olanın yokedilmesi, en açık haliyle Nazi Almanyası’nda görülen faşizmin en önemli ideolojik dayanaklarından biridir. **Korona günlerinde açık ya da örtük “sürü bağışıklığı”nı savunan ve uygulayanlar, “sosyal-darvinizmin” günümüzdeki temsilcileridir.**

Bir yandan koronavirüs tehlikesini küçültmeye çalışarak kapitalistlerin karını her şeyin üzerinde tuttular, diğer yandan koronavirüsü bahane ederek varolan hak ve özgürlükleri gaspetmeye kalktılar.

Bu faşist liderler, sağlık sistemi başta olmak üzere özelleştirmenin de başını çektiler. Örneğin Bolsonaro, geçen yıl sağlık bütçesinden yaklaşık 10 milyar kesinti yapmış, hastalara tedavi için gerekli kaynakların sağlanmasını güvenceye alan bir yasayı veto etmişti. Keza doktorların belli bir süre küçük köylerde, yerlilerin yerleşim bölgelerinde çalışmasını zorunlu kılan düzenlemeye son verdi. Böylece yerli-yoksul halkı ölüme terketti. Şimdi Brezilya, Latin Amerika ülkeleri arasında en fazla vakanın ve ölümün yaşandığı ülke durumunda. Bolsonaro’nun “küçük bir grip” olarak nitelediği koronavirüsten hastaneler dolup taşıyor, toplu mezarlar açılıyor. Tabii orada da ölümler, en fazla yoksul yerliler, Afro-Brezilyalıları arasında görülüyor.

Faşist liderler, halkın sağlığını hiçe saydıklarını, kapitalistlerin karına zarar gelmemesi için her şeyi yapabileceklerini

Faşist liderler, halkın sağlığını hiçe saydıklarını, kapitalistlerin karına zarar gelmemesi için her şeyi yapabileceklerini en açık ve en kaba haliyle gösterdiler. Diğer taraftan “burjuva demokrasisi” ile yönetilen ülkelerde de durum çok farklı değildi. Bu ülkelerde de insan sağlığına önem verilmiyor, koronavirüsle doğru bir şekilde mücadele edilmiyordu. Faşizm, kapitalizmden farklı bir sistem değildi.

en açık ve en kaba haliyle gösterdiler. Bunda şaşılacak bir yan da yoktu. Ama bu durum, “burjuva demokrasisi” ile yönetilen ülkeleri aklama işlevi gördü. Sanki bu ülkelerde insan sağlığına önem veriliyor, koronavirüsle doğru bir şekilde mücadele ediliyor-muş gibi bir hava yaratıldı. Ve sanki faşizm, kapitalizmden ayrı, farklı bir sistemmiş gibi gösterildi.

Oysa başta İskandinav ülkeleri olmak üzere sözde demokratik ülkelerde koronavirüsün nasıl yayıldığı ortada. **İsveç, zaten “sürü bağışıklığı”nı açıktan savunan ülkelere biri oldu. Diğerleri de örtük biçimde bunu uyguladılar.** Keza salgının yükü yine işçi ve emekçilerin üzerine yıkıldı. Türkiye gibi bağımlı ülkelere nazaran salgınla mücadeleye çok daha büyük miktarda paralar ayırmış olabilirler. Önemli olan, onların nereye nasıl harcadığı...

Emperyalist ülkeler arasında “en başarılı” gösterilen Almanya’da bile, 600 milyar avro büyük sermaye için, 50 milyar avro ise küçük işletmeler ve esnaf için fon ayrılmış durumda. (Bu fonların asıl olarak otomobil tekellerine aktığı belirtiliyor.) “Evden çalışma”ya geçenlere,

Biyolojik silahların tarihi

Savaşlarda ilk biyolojik silahın, Hititler tarafından kullanıldığı söylenir. Hitit kaynaklarına göre, çavdar mantarı olan ergot ile Asurluların kuyularını zehirlemişlerdir.

Sonrasında İskit Türkleri’nin oklarıyla Romalı askerlere tetanos bulaştırması vardır.

Moğolların vebadan ölen askerlerinin cesetlerini, kuşattıkları Kırım kenti Kaffa’nın duvarlarından içeri attıkları, en çok bilinenidir. “Kara ölüm” olarak adlandırılan vebanın Avrupa’ya bu şekilde yayıldığı düşünülmektedir. Ve toplamda vebadan 25 milyon kişi (O dönemdeki Avrupa nüfusunun üçte biri) ölmüştür.

Yakın tarihlerde ise, İngilizlerin Kızılderililere karşı 1763’te çiçek hastalığını bulaştırdıkları biliniyor. Bunun, hastalıklı battaniyeleri vererek kasıtlı bir şekilde yapıldığı da... İngilizler aynı yöntemi 1789’da Avustralya’daki Aborjin nüfusunu kırmak için de kullanmıştır.

Keza Birinci Emperyalist Savaş sırasında şarbon ve ruam, savaş silahı olarak kullanılmıştır. Fransızlar Almanya’nın atlarına burkholderia bulaştırmıştır.

İkinci Emperyalist Savaş’ın arifesinde İngiltere’de Winston Churchill’in desteğiyle biyolojik savaş merkezi kuruldu. Burada üretilen biyolojik silahların (tularemi-tavşan ateşi, şarbon, Akdeniz humması ve zehirli bakteri botulizm) savaşlarda kullanılmaması düşünülemez.

Yanı sıra ABD, Merck ilaç şirketinin sahibi George W. Merck yönetiminde 1942 yılında Maryland Fort Detrick’de biyolojik araştırma kompleksi kurdu. ABD’nin başta Vietnam olmak üzere işgal ettiği pek çok ülkede biyolojik ve kimyasal silahları kullandığını biliyoruz.

İkinci Emperyalist Savaş’ta atom bombası ile en büyük yıkımı yaşamış olan Japonya da savaşlarda biyolojik silah kullanan ülkelere. Çin’in Manchurya bölgesini işgal ettikleri sırada mahkumlar üzerinde ölümcül deneyler

yaparak biyolojik silahlar ürettiler. Japon Hava Kuvvetleri 1940 yılında, buyonik veba taşıyan pire dolu seramik bombalarla Ningbo’yu bombaladı. 400 bin insan öldü. Ardından 1942’de yine Çinlilere biyolojik silahla saldırdılar. Fakat bu saldırıdan Japon askerleri de etkilendi. 1.700 Japon askerinin bu şekilde öldüğü söyleniyor.

Biyolojik silahların savaşta kullanımı ilk olarak 1925 yılında Cenevre Protokolü ile yasaklandı. Ama İkinci Emperyalist Savaş’ta daha geliştirilmiş haliyle kullanıldı. Sonrasında 1972’de Sovyetler Birliği’nin öncülüğünde 168 ülke (aralarında ABD ve İngiltere de bulunuyor) “*koruyucu ve barışçıl araştırmalar için gerekli olanlar dışında mikropların veya zehirli ürünlerin geliştirilmesi, üretimi ve depolanması yasağı*”na imza atıyorlar. Fakat biyolojik silah üreten her ülke, bunu savaşlarda da kullanmaya devam ediyor.

ABD “soğuk savaş” olarak geçen dönemde, “düşman tarımını” yok etmek için (biyoherbisitler veya mikerbisitler gibi) biyolojik silah kullandı. Sovyetler Birliği’nin ve Çin’in tarımsal gelişimini engellemek için hava püskürtme tankları ve küme bombalarıyla buğday ve pirinç ürünlerinde hastalıklar yarattı.

Biyolojik silahların tarihte -özellikle de savaş dönemlerinde- yoğun biçimde kullanılmış olması, yeni bir paylaşım savaşının başladığı 2000’li yıllardan itibaren de kullanma ihtimalini arttırıyor. Nitekim son yıllarda neredeyse her yıl yeni bir virüs adıyla salgın hastalık çıkıyor. Bunlar deneme amaçlı yapılıyor olabilir veya kontrol dışına çıkmış olabilir. Örneğin Ebola’nın laboratuvar-da çalışan bir araştırmacının fark etmeden dışarıya taşıdığı söylenmektedir. Ya da bir yanlışlık sonucu silahın geri tepmesi, yapan ülkeyi vurması mümkündür. (Japon askerlerinin kendi biyolojik silahlarıyla ölmesi gibi.)

Sonuçta koronavirüsün de (Covid 19) bir biyolojik silah olarak üretilmiş olma ihtimalini yabana atmamak gerekir. Bu virüs, mutasyona uğrayarak gelişmiş dahi olsa, sonuçta emperyalist-kapitalist sistemin azami kar hırsı ve hegemonya savaşları ile ortaya çıktığını biliyoruz. Her halükarda salgını yaratan; insanı, hayvanı, bitkiyi, yani tüm canlıları yok eden bu sistemin kendisidir.

ücretlerinin yüzde 60 ile 70 arasında ödeme yapılıyor. Ayrıca sağlık sistemi de özelleştirme furyasından nasibini almış. Son 30 yılda hastanelerin üçte biri kapatılmış (2400 hastaneden 1940 hastaneye düşmüş) geri kalanların yüzde 32'si özelleştirilmiş, sağlık çalışanlarının ücretleri yüzde 28 oranında düşürülmüş. Salgını fırsata çevirme konusunda da diğer ülkelerden geri kalıyor. Nazi Almanyası'nı çağrıştıracak şekilde polise yetkiler veriliyor. Ordunun "kamu güvenliği" adına idareyi ele alacağı yasalar hazırlanıyor. Üstelik koronavirüs sayesinde halkın onayını da alarak...

Almanya'nın öne çıkmasında (Güney Kore gibi) çok fazla test yapmasının da rolü vardı. Bir milyonu aşkın test yapmış olması, diğer ülkelerle kıyaslandığında fazlaydı tabii. Fakat bu rakamların göreceli olduğunu unutmamak gerekiyor. Hem nüfusa oranı yönüyle, hem de neden herkese test yapılmadığı yönüyle sorguluyor. (Kaldı ki, son günlerde Almanya'daki koronavirüs rakamlarının gerçeği yansıtmadığını, verilen rakamların 10'la çarpmak gerektiğini ileri sürenler de oldu.)

Sonuçta bir bütün olarak emperyalist-kapitalist dünyanın koronavirüs

Bir bütün olarak emperyalist-kapitalist dünyanın koronavirüs karşısında dökülen halini görüyoruz. En gelişmiş silahları, teknolojileri ile övünen emperyalist ülkelerin tüm halkı tarayacak "test kiti" yok, maske bile dağıtamaz durumdadır. Sağlık sistemi başta olmak üzere sistemin çürümüşlüğü gözler önüne serildi.

karşısında dökülen halini görüyoruz. En gelişmiş silahları, teknolojileri ile övünen emperyalist ülkelerin tüm halkı tarayacak "test kiti" yok, (ya da özel hastanelerde binlerce liraya yapılıyor) maske bile dağıtamaz durumdadır. Sağlık sistemi başta olmak üzere sistemin çürümüşlüğü gözler önüne serildi.

Bir İngiliz yazarın "Çekiç ve Dans" şeklinde formüle ettiği "koronavirüsle mücadele"nin (kimi ülkelerde katı, kimi ülkelerde esnek biçimler alması) en önemli eksikliği, bu "mücadele"nin sınıfsal içeriğini gizliyor olmasıdır. Bu makalenin burjuva-liberal kesimde rağbet görmesi de bu yüzdendir.

Kuşkusuz ülkeler arasında yönetsel farklar oldu, oluyor. Fakat en "katı"sından en "liberal"ine hepsinin önceliği, kendi burjuvalarının ve devletlerinin çıkarlarını korumaktır. Çin'inden ABD'sine kadar bu böyledir. Yönetsel farklara rağmen hepsinde işçi ve emekçilerin çalışma ve yaşam koşulları daha da ağırlaştı. Devletlerin baskıcı yöntemleri arttı, denetim ve gözetleme ağı gelişti. Hepsinde ölenlerin ezici çoğunluğu yoksullardı, göçmenlerdi, farklı ulusların ezilen kesimleriydi.

Çünkü hepsi emperyalist-kapitalist sistemin birer parçasıdır. Devlet ya da özel sektörün başat olması, en fazla nüans diyebileceğimiz yönetsel farklılıklar yaratır. Sorunun özü, yani bir sistem sorunu olduğu, bunun da sınıfsal bir nitelik taşıdığı ortaya konmadıktan sonra, her türlü değerlendirme ve "çözüm" arayışı nafiledir ve kitleleri kandırmaya hizmet eder.

Bugün yaşananların sorumlusunu, bir bütün olarak kapitalist sistem değil de, birkaç açgözlü kapitalistmiş gibi gösterenler veya Trump, Johnson gibi liderlerin beceriksizliğine bağlayanlar; "çözüm" olarak "sosyal devlet" ve kamusal ekonomiyi öneriyorlar. İçinde bulunulan koşullarda bu önerilerin ne kadar yaşama geçebileceği bir yana, emperyalist-kapitalist sistem varolduğu sürece salgınların önünün alınamayacağı, ölümlerin durdurulamayacağı gerçeği de örtbas ediliyor.

Diğer yandan koronavirüsün daha baskıcı bir yönetimi getireceği, faşizmi güçlendireceğini söyleyenler de, egemenleri her isteğini yerine getirecek bir güç olarak gören, sınıf mücadelesini yok sayan kişilerdir. Kapitalizmin sağ ve sol versiyonları diyeceğimiz bu kesimlerin ufukları, bu

Dünden bugüne salgınlar ve sonuçları

Salgın hastalıklar, insanlığın "yerleşik hayata" geçişiyle birlikte çıkmaya başlıyor. Doğada hastalık varsa da, bunun insanlara bulaşması ve salgın hale gelmesi, insanların toplu halde bulunduğu dönemlere denk düşüyor. Yerleşik hayata geçiş, mikropların gelişmesine uygun zemin hazırlıyor çünkü. Çöp yığınlarının oluşması, suyun kirlenmesi gibi faktörler, hastalıkları doğuruyor. Keza yeni tarım alanlarının açılması için ormanların yok edilmesi, farelerin, pirelerin, kenelerin insan topluluklarına yaklaşmalarını getiriyor. Bunlar kendi hastalıklarını da taşıyorlar. Kentler ortaya çıktıkça, toplu ölümler artmaya başlıyor.

"Kara ölüm" olarak adlandırılan vebanın salgın şeklini alması, ilk olarak 542 yılında Bizans'ta görülmüş oradan İrlanda'ya kadar uzanmıştır. Roma İmparatorluğu'nun çöküşünde de bir rol oynadığı söylenir. Üç büyük salgına yol açan veba, en büyük yıkımı ortaçağ döneminde 14. yüzyılda yaşatmıştır.

Avrupa'da nüfusun hızlı artışı, temizliğe dikkat edilmemesi, hatta din adamlarının pisliği kutsaması, yeni tarım alanlarıyla ekolojik dengeyi bozan girişimler, bunun önemli nedenleri arasında sayılmaktadır. 1340'larda yaşanan salgında Avrupa nüfusu üçte bir oranında azalmıştır. Elbette en çok yoksullar ölür. Toprak evlerde ve kıtlık içinde yaşayanlar hastalıktan kırılrken, taş evlerde oturup çok iyi beslenen aristokratlar, feodaller kurtulmuştur.

Fakat köylülerin toplu ölümleri, emek gücüne ihtiyacı artırır. Köylüler daha iyi koşullarda çalışmak ve yaşamak isterler. 14. ve 15. yüzyılda patlak veren köylü isyanlarında, vebanın tetikleyici bir yönü olmuştur. 1358'de Fransa'da 30 bin köylünün ölümüyle sonuçlanan isyan ile 1381'de İngiltere'de belli bir süre Londra'yı ele geçiren köylü ayaklanmaları en çok bilinenleridir.

15. yüzyılda Avrupalı kaşifler, Amerika kıtasına kendilerinin bağıışıklık kazandığı virüs ve bakterileri de taşırlar. Bunları kasıtlı bir şekilde yerli halkına bulaştırdıkları ve nüfusun yüzde 90'ını yok ettikleri biliniyor. Ayrıca çiçek hastalığının

Amerika kıtasında kitlesel ölümlere neden olması üzerine, Afrika'dan Amerika kıtasına milyonlarca insan köle olarak getiriliyor.

Haiti'de ortaya çıkan sarıhumma salgının ise, Fransa'nın Kuzey Amerika'dan çıkmasına yol açtığı, bunun da ABD'nin kıtada büyümesini hızlandırdığı söyleniyor.

1888-1897 yılları arasındaki sığır vebası, Afrika'daki sığırların yüzde 90'ını öldürüyor. Afrika'nın Avrupa ülkeleri tarafından sömürgeleştirilmesi, tam da bu döneme denk düşüyor. Sömürgecilerin, hastalığın yarattığı kaotik ortamdan yararlanmış olması mümkün.

20. yüzyılda ise 25 salgın yaşanıyor. Bunlardan en önemlisi 50 milyon kişinin ölümüne yol açan İspanyol gribi. Ardından Asya gribi, kolera salgını ve Hong Kong gribi geliyor. Toplam can kaybının 110 milyon kişi civarında olduğu tahmin ediliyor.

20. yüzyılın tamamında 25 salgın görülürken, 21. yüzyılın ilk 20 yılında tam 56 salgın var. Daha çarpıcı bir kıyaslamayı şöyle yapabiliriz; üç büyük veba salgını arasında ortalama 200 sene varken, günümüzde salgın hastalıklar arasında en fazla bir yıl bulunuyor. Hatta bir yıl içinde üç salgın görülebiliyor. Keza geçen yüzyılda "dünya çapında" toplamda 4 salgın var, bu yüzyılın ilk 20 yılında bu sayıya ulaşıldı. Bu şekilde sürerse kalan 80 yılda 100'den fazla lokal, 20'ye yakın küresel salgın yaşanması bekleniyor.

Elbette salgın hastalıklar, sosyal ve siyasal bir çok değişimi beraberinde getirmiş. Fakat buradan toplumsal dönüşümlerin salgınlarla gerçekleştiği gibi düz ve yanlış bir sonuç çıkarılamaz. Salgınlar, toplumsal dönüşümleri hızlandıran bir rol oynamıştır. Gerek yarattığı nesnel değişimler, gerekse de bilinçlerdeki sıçrama buna hizmet etmiştir. Fakat her toplumsal dönüşümü belirleyen, esas olarak üretim ilişkilerinin ulaştığı düzeydir. Tam ifadeyle, "üretim ilişkilerinin üretici güçlerin gelişimine engel hale gelmesidir." Salgın dahil çeşitli faktörler, bu süreci hızlandırır veya yavaşlatır.

bir şekilde gizleniyor ya da “devlet kapitalizmi” sosyalizm olarak sunuluyor.

Türkiye’de de sosyal-demokratlardan reformist partilere, bir bütün olarak reformist kesimler, salgının görüldüğü günden bu yana ülke çapında (sonrasında “hiç olmasa İstanbul’da” diyerek) “en az 15 günlük karantina uygulanması”nı istediler, AKP’yi buradan sıkıştırdılar. **Örneğin “yaygın test yapılması” talebini yeterince dillendirmediler. Daha önemlisi, 15 gün boyunca evde kalacak olan işçi ve emekçilerin ne yiyip içecekleri, yaşamlarını nasıl idame ettirecekleri ortada bırakılan bir konuydu.** Yer yer “işsizler fonunda biriken para”lar veya yandaş müteahhitlere yapılan ödemeler dile getirilse de, teşhir boyutunun ötesine gitmedi.

Zaten AKP'nin 15 günlük karantina'yı kabul etmemesinin asıl sebebi, işçi ve emekçilere ödenecek fazladan birkaç milyonun ötesinde, "çarklar dönecek" diye ifade ettikleri, kapitalist tekellerin çıkarlarına helal getirmektir. Halkın tepkisini yatıştırmak için de "sadaka" niyetine yardım vaat ettiler. Ki onların da ne kadar yetersiz ve göstermelik olduğu ortaya çıktı.

CHP'li belediyelerle “halka yardım” konusunda yaşanan kapışma, “yardım paralarının” kimin elinde toplanacağı üzerine oldu. Her şeyi kendi tekeline almak isteyen Erdoğan yönetimi, CHP'li belediyelerin ayrı bir güç odağı olmasını istemediler. Koparılan onca yaygaradan halkın payına düşen ise, daha fazla yoksulluktu. CHP'li belediyeler de kendilerine bağlı doğalgaz ve su faturalarını indirmek veya 3 ay almamak gibi bir uygulamaya gitmediler; “askıda fatura” uygulamasıyla, yoksul faturalarını bağış kampanyalarına terkettiler. Asıl olarak ekmek-yiyecek yardımlarıyla sınırlı bir faaliyet yürüttüler. **Hele ki, büyük umutlarla İstanbul Belediye Başkanlığına getirilen İmamoğlu, hükümetten yakınmak ve destek istemek dışında dişe dokunur bir şey yapmadı.**

Kıscacası hükümeti muhalefetiyle, faşisti liberaliyle tüm düzen savunucuları, koronavirüs günlerinde halkı açlık ve ölümle karşı karşıya bıraktılar. **“Çözüm” diye sundukları şeyler, işçi ve emekçilerin çıkarına değildi. Daha önemlisi gerçek kurtuluşu perdelemeye hizmet ediyordu.**

Bu konuyu önümüzdeki sayıda daha ayrıntılı ele alacağız.

Sürecek

Dipnotlar

1- İspanyol grevi, ilk olarak 1918 yılının Mart ayında Amerika’da görülüyor. Amerika’dan Avrupa’ya giden askerler bütün Avrupa’ya yayılmasına neden oluyorlar. 1918’in Eylül-Kasım aylarında zirve noktasına ulaşıyor. Türkiye dahil tüm dünyayı etkiliyor. İspanyol gribi olarak adlandırılmasının sebebi, İspanya’nın I. emperyalist savaşta yeralmamış olması ve savaş sansürü nedeniyle diğer ülkelerde salgından söz edilmezken, İspanyol basınının bunu yazmasıdır.

2- Son dönemde kuş gribi, domuz gribi vb. isimlerle neredeyse her yıl bir salgın hastalık görülüyor. Bunların hepsinde de aktör virüsler. Bunun bir nedeni, virüslerin çok sayıda türlerinin olması ve her türün onlarca alt türünün bulunmasıdır. Ayrıca dışarıdan herhangi bir müdahalede bulunulmadan bile genetik mutasyon geçirerek tür değiştirebilmesidir. Bunlar, emperyalistlerin biyolojik silah konusunda aradığı özelliklerdir. Tür değiştirmek kolay olduğu için, daha önce hiç tanınmayan, dolayısıyla aşısı da bulunmayan yeni bir salgın başlatmak zor olmuyor. Salgını yapan virüs tespit edilene ve aşı üretilene kadar milyonlarca insan ölüyor. Ayrıca genetik müdahale son derece kolay olduğu için, virüslerin hastalık yapma gücü ve bulaşma şekli de değiştirilebiliyor. Bu güne kadar kuşlarda bulunan ama insanlara bulaşmayan H5N1 virüsü, birden insanlara bulaşmaya başlamıştı. Çünkü kuş gribiyle insan gribi birbirinden farklıydı. İki yıl sonra domuz gribi ortaya çıktı, yine bu güne kadar domuzlarda bulunan ama insana bulaşmayan H1N1 virüsü birden insanlara da bulaşmaya başladı. Ama bu sefer insandan insana da bulaşıyordu. Birbirinden farklı olan kuş gribiyle insan gribi, domuzun vücudunda bir araya gelip yeni bir tür oluşturmuş ve bu yeni tür, insandan insana da bulaşmaya başlamıştı! Ne tesadüf değil mi? Bugün karşılaştığımız Covid-19 da, daha önce görülen griplerin mutasyona uğramasıyla oluşmuş. Ötekilerden daha bulaşıcı bir özelliğe sahip. Asıl olarak da yaşlıları, kronik rahatsızlığı olanları (yani toplumda “üretme gücü” zayıflamış ya da kaybolmuş olanları) öldürüyor. Yaşlı nüfusun çokluğundan ve “yük” olmasından yakınan burjuvazi için, adeta biçilmiş kaftan!

YEDİVEREN YAYINLARI		YEDİVEREN YAYINLARI	
	HÖKÜMEKİNE TOPIKAKIZA YAKINİYEN GELİŞTİRME Nasrettin Akdoğan Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.		FETRETİN GELİŞTİRME Nasrettin Akdoğan Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.
	YOL AYRILIĞI Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.		KUTUP YOLU Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.
	EĞİTİM Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.		EMPERYALİZM Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.
	İÇ İŞLER Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.		TİJİTİVE Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.
	DÜNYALARININ HİKİMİ, YOK Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.		İÇ İŞLER Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.
	SAVAŞ ve DEVRİM Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.		SAVAŞ ve DEVRİM Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.
	TİJİTİVE Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.		TİJİTİVE Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.
	İTALYA Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.		İTALYA Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.
	SAVAŞ ve DEVRİM Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.		SAVAŞ ve DEVRİM Devletçiler, Devrimci Zihinler Fetretin mücadeletinin öyküsü ve toplumsal hareketin gelişimi, devrimci hareketin rolü, devrimci hareketin geleceği.

Grup **YORUM**'a **ÖZGÜRLÜK!**

*“Bir halkın türkülerini yapanlar,
yasalarını yapanlardan daha güçlüdür!”*